

2022.

*Szegedi Tudományegyetem
Kossuth Zsuzsanna Technikum és
Szakképző Iskola*

**Általános ápoló
szakma**

Képzési program

5 0913 03 01

NAPPALI KÉPZÉS

Jóváhagyta:
Horváth Levente Attila
igazgató

Elfogadta:
SZTE Kossuth
Zsuzsanna Technikum és
Szakképző Iskola
Nevelőtestülete

Érvényes:
2022.09.01-től

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy
 1.2 A szakma megnevezése: Általános ápoló
 1.3 Munkarend: nappali
 1.4 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 01
 1.5 A szakma szakmairányai: —
 1.6 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
 1.7 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
 1.8 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás Egészségügy ágazati alapoktatás
 1.9 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —
 1.10 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: -, Érettségire épülő oktatásban: 320 óra

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni. Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A programtervben meghatározott tantárgyak, témakörök és a benne foglalt meghatározások (oktatók, elmélet/klinikai szimulációs gyakorlat/klinikai gyakorlat, óraszámok) kötelező érvényűek.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A szakmai képzés óraterve nappali képzésben:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	35 óra/hét	1260 óra
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	35 óra/hét	1260 óra
Ögy.		160 óra
3/15. évfolyam	35 óra/hét	1085 óra
Összesen:		3925 óra

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak óraszámja évfolyamonként

13. évfolyam														
				ÉVES ÓRASZÁM			HETI ÓRASZÁM							
				A képzés összes óraszámja az évfolyamon	Elmélet		I. félév 630 óra/18 hét	II. félév 630 óra/18 hét	Heti óraszám a tanévben	I. félév		II. félév		
			tanulási terület össz.		iskolai	TGY					TGY		TGY	
		min.gyak. %		csoportbontás	1260	829	179	252	630	630		35,0	0,0	21,0
				18	18			9	9	0,5	0,5		0,5	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Munkavállalói idegen nyelv	0	x	54	54			36	18	1,5	2		1	
Egészségügy ágazati alapoktatás	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	0		9	9			9		0,25	0,5			
	Kommunikáció alapjai	0	x	9	9			9		0,25	0,5			
	Az emberi test felépítése	0		36	36			36		1,0	2,0			
	Elsősegélynyújtási alapismeretek	0	x	18	18			18		0,5	1,0			
	Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	0		27	27			27		0,75	1,5			
	Alapápolás-gondozás	0	x	72	72			72		2,0	4,0			
	Írányított gyógyszerelés	50	x	36	18	18		36		1,0	2,0			
	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	100	x	54		54		54		1,5	3,0			
Vitális paraméterek és injekciózás	100	x	27		27		27		0,75	1,5				

	rendelőintézeti gyakorlat													
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	0		36	36			18	18	1,0	1,0		1,0	
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	0		27	27			27		0,75	1,5			
	Egészségügyi informatika	0		9	9			9		0,25	0,5			
	Egészségügyi terminológia	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Egészségügyi jog és etika alapjai	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Sejtbiológia	50		36	18		18	18	18	0,5	1,0			1,0
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban													
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	0		36	36				36	1,0			2,0	
	Alapvető higiénés rendszabályok	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Általános ápolástan és gondozástan	25	x	90	67	23		45	45	2,5	2,5		2,5	
	Gyógyszertani alapismeretek	40	x	18	9	9		18		0,5	1,0			
	Kommunikáció	0		18	18				18	0,5			1,0	
	Általános laboratóriumi alapismeretek	60		27			27		27	0,75				1,5
	Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban													
	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	25		54	40	14		36	18	1,5	2,0		1,0	
Társadalomtudományi ismeretek	Szociológia alapjai	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Pszichológia alapjai	0		18	18			18		0,5	1,0			

	Népegészségtan, egészségfejlesztés	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	0		18	18				18	0,5			1,0	
Klinikumi alapismeretek	Belgyógyászat és ápolástana	25	x	54	40	14			54	1,5			3,0	
	Sebészet és ápolástana	25	x	36	27	9			36	1,0			2,0	
	Kisklinikumi ismeretek és ápolásstanuk	30		36	25	11			36	1,0			2,0	
	Szülészeti-nőgyógyászati klinikuma	0		18	18				18	0,5			1,0	
	Neurológia klinikuma	0		18	18				18	0,5			1,0	
	Pszichiátria klinikuma	0		18	18				18	0,5			1,0	
	Geriátria klinikuma	0		18	18				18	0,5			1,0	
	Klinikai gyakorlat	100		207			207		207	5,75				11,5
	Belgyógyászat gyakorlat													
	Sebészet gyakorlat													
Kisklinikum gyakorlat														
Egyéb klinikai gyakorlat														
Ápolói al apozó ismeretek	Biokémia	0												
	Biofizika	0												
	Sejtbiológia II.	0												
	Mikrobiológia	0												
	Közegészségtan - járványtan	0												
	Egészségügyi etikai esettanulmányok	0												
	Egészségügyi jogi esettanulmányok	0												
	Egészségügyi informatika II.	0												
	Egészségpszichológia	0												
	Népegészségtan	0												

	Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment	100	x											
	Egészségnevelés - egészségfejlesztés	0												
	Egészségpszichológia	0												
Ápolói szakmai ismeretek	Anatómia-élettan-kórélettan	0												
	Elsősegélynyújtás-első ellátás	90												
	Egészségügyi terminológia II.	0												
	Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszerteran	0												
	Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika	66	x											
	Sztóma ellátás és sebkezelés	100												
	Klinikai táplálás	0												
	Pedagógia	0												
	Általános Ápolástan II	100	x											
Klinikum i és szakápolástani ismeretek	Belgyógyászat és szakápolástana	70	x											
	Belgyógyászati ápolási gyakorlat													
	Sebészet és határterületeinek ápolástana	70												
	Sebészeti ápolási gyakorlat													
	Pszichiátriai betegek ápolása	50												
	Neurológia és szakápolástana	50												

Infektológia és szakápolástana, infékcókontroll	60											
Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan	60											
Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban	60											
Csecsemő és gyermekápolási ismeretek	60											
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana	60											
Sürgősségi ápolástan gyakorlat												
Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása	50											
Nőgyógyászati betegek ápolása												
Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana	70											
Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)												
Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat												
Gerontológia és szakápolástana	70											
Geriátriai gyakorlat												
Onkológia és szakápolástana	70											
Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás	60											
Szakmai gyakorlat												

Kritikus állapotú beteg ellátása	60												
Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata													
Klinikai gyakorlat II tantárgy	100												
Irányított gyakorlat													
Orientációs gyakorlat													
Egybefüggő szakmai gyakorlat:				160									

14. évfolyam														
				ÉVES ÓRASZÁM					HETI ÓRASZÁM					
				A képzés összes óraszám az évfolyamon	Elmélet	Gyakorlat		I. félév 630 óra/18 hét	II. félév 630 óra/18 hét	Heti óraszám a tanévben	I. félév		II. félév	
						iskolai	TGY					TGY		TGY
		min.gyak. %	csoporthoz tartás	1260	440	46	774	630	630		14,0	21,0	14,0	21,0
	osztályfőnöki óra			18	18			9	9	0,5	0,5		0,5	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0												
	Munkavállalói idegen nyelv	0	x	72	72			36	36	2,0	2,0		2,0	
Egészségügy ágazati alapképzés	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	0												
	Kommunikáció alapjai	0	x											
	Az emberi test felépítése	0												

	Elsősegélynyújtási alapismeretek	0	x																
	Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	0																	
	Alapápolás-gondozás	0	x																
	Irányított gyógyszerelés	50	x																
	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	100	x																
	Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat	100	x																
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	0																	
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	0																	
	Egészségügyi informatika	0																	
	Egészségügyi terminológia	0																	
	Egészségügyi jog és etika alapjai	0																	
	Sejtbiológia	50																	
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban																		
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	0																	
	Alapvető higiénés rendszabályok	0																	
	Általános ápolástan és gondozástan	25	x																
	Gyógyszertani alapismeretek	40	x																
	Kommunikáció	0																	
	Általános laboratóriumi alapismeretek	60																	
	Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban																		

	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	25												
Társadalomtudományi ismeretek	Szociológia alapjai	0												
	Pszichológia alapjai	0												
	Népegészségtan, egészségfejlesztés	0												
	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	0												
Klinikumi alapismeretek	Belgyógyászat és ápolástana	25	x											
	Sebészet és ápolástana	25	x											
	Kisklinikumi ismeretek és ápolásának	30												
	Szülészeti-nőgyógyászati klinikuma	0												
	Neurológia klinikuma	0												
	Pszichiátria klinikuma	0												
	Geriátria klinikuma	0												
	Klinikai gyakorlat	100												
	Belgyógyászati gyakorlat													
	Sebészeti gyakorlat													
	Kisklinikumi gyakorlat													
	Egyéb klinikai gyakorlat													
Ápolói al apozó ismeretek	Biokémia	0		18	18			18	0,5				1,0	
	Biofizika	0		18	18			18	0,5				1,0	
	Sejtbiológia II.	0		18	18		18		0,5	1,0				
	Mikrobiológia	0		18	18			18	0,5				1,0	
	Közegészségtan - járványtan	0		36	36		18	18	1,0	1,0			1,0	
	Egészségügyi etikai esettanulmányok	0		18	18			18	0,5				1,0	
	Egészségügyi jogi esettanulmányok	0		18	18			18	0,5				1,0	

	Egészségügyi informatika II.	0		18			18		18	0,5				1,0
	Egészségpszichológia	0		36	36			18	18	1,0	1,0		1,0	
	Népegészségtan	0												
	Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment	100	x											
	Egészségnevelés - egészségfejlesztés	0												
	Egészségszociológia	0												
Ápolói szakmai ismeretek	Anatómia-élettan-kórélettan	0		54	54			36	18	1,5	2,0		1,0	
	Elsősegélynyújtás-első ellátás	90		36			36	18	18	1,0		1,0		1,0
	Egészségügyi terminológia II.	0		18	18				18	0,5			1,0	
	Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszerteran	0		36			36	18	18	1,0		1,0		1,0
	Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika	66	x	36		36		18	18	1,0	1,0		1,0	
	Sztóma ellátás és sebkezelés	100												
	Klinikai táplálás	0												
	Pedagógia	0												
	Általános Ápolástan II	100	x	36			36	18	18	1,0	1,0			1,0
Klinikum i és szakápolástani ismeretek	Belgyógyászat és szakápolástana	70	x	144	44	10	90	72	72	1,5	1,5	2,5	1,5	2,5
	Belgyógyászati ápolási gyakorlat													
	Sebészet és határterületeinek ápolástana	70		144	27		117	81	63	0,75	1,5	3,0		3,5
	Sebészeti ápolási gyakorlat													
	Pszichiátriai betegek ápolása	50		54			54	18	36	1,5		1,0		2,0

Neurológia és szakápolástana	50		63			63	63		1,8		3,5		
Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll	60		54			54	54		1,5				3,0
Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan	60		81			81	81		2,3		4,5		
Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban	60		72	27		45	72		0,75	1,5	2,5		
Csecsemő és gyermekápolási ismeretek	60		81			81	36	45	2,25		2,0		2,5
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana	60		63			63		63	1,75				3,5
Sürgősségi ápolástan gyakorlat													
Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása	50												
Nőgyógyászati betegek ápolása													
Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana	70												
Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)													
Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat													
Gerontológia és szakápolástana	70												
Geriátriai gyakorlat													
Onkológia és szakápolástana	70												
Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás	60												
Szakmai gyakorlat													

Kritikus állapotú beteg ellátása	60												
Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata													
Klinikai gyakorlat II tantárgy	100												
Irányított gyakorlat													
Orientációs gyakorlat													
Egybefüggő szakmai gyakorlat:				160									

15. évfolyam															
				ÉVES ÓRASZÁM					HETI ÓRASZÁM						
				A képzés összes óraszama az évfolyamon	Elmélet		Gyakorlat		I. félév 630 óra/18 hét	II. félév 455 óra / 13 hét	Heti óraszám a tanévben	I. félév		II. félév	
					iskolai		TGY					TGY			
		min.gyak. %	tanulási terület össz csoportbontás	1085	295	48	742	630	455		14,0	21,0	7,0	28,0	
	osztályfőnöki óra			18	18			18		0,5	1,0				
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0													
	Munkavállalói idegen nyelv	0	x												
Egészségügy ágazati alapképzés	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	0													
	Kommunikáció alapjai	0	x												
	Az emberi test felépítése	0													

	Elsősegélynyújtási alapismeretek	0	x																
	Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	0																	
	Alapápolás-gondozás	0	x																
	Irányított gyógyszerelés	50	x																
	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	100	x																
	Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat	100	x																
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	0																	
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	0																	
	Egészségügyi informatika	0																	
	Egészségügyi terminológia	0																	
	Egészségügyi jog és etika alapjai	0																	
	Sejtbiológia	50																	
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban																		
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	0																	
	Alapvető higiénés rendszabályok	0																	
	Általános ápolástan és gondozástan	25	x																
	Gyógyszertani alapismeretek	40	x																
	Kommunikáció	0																	
	Általános laboratóriumi alapismeretek	60																	
	Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban																		
	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	25																	
Társadalomtudomány	Szociológia alapjai	0																	

	Pszichológia alapjai	0													
	Népegészségtan, egészségfejlesztés	0													
	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	0													
Klinikumi alapismeretek	Belgyógyászat és ápolástana	25	x												
	Sebészet és ápolástana	25	x												
	Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk	30													
	Szülészet-nőgyógyászat klinikuma	0													
	Neurológia klinikuma	0													
	Pszichiátria klinikuma	0													
	Geriátria klinikuma	0													
	Klinikai gyakorlat	100													
	Belgyógyászat gyakorlat														
	Sebészet gyakorlat														
	Kisklinikum gyakorlat														
	Egyéb klinikai gyakorlat														
Ápolói al apozó ismeretek	Biokémia	0													
	Biofizika	0													
	Sejtbiológia II.	0													
	Mikrobiológia	0													
	Közegészségtan - járványtan	0													
	Egészségügyi etikai esettanulmányok	0													
	Egészségügyi jogi esettanulmányok	0													
	Egészségügyi informatika II.	0													
	Egészségpszichológia	0													
	Népegészségtan	0		18	18			18	0,5	1,0					
	Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment	100	x	18		18		18	0,5	1,0					

	Egészségnevelés - egészségfejlesztés	0		18	18			18		0,5	1,0			
	Egészségszociológia	0		18	18			18		0,5	1,0			
Ápolói szakmai ismeretek	Anatómia-élettan-kórélettan	0												
	Elsősegélynyújtás-első ellátás	90												
	Egészségügyi terminológia II.	0												
	Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszerteran	0												
	Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika	66	x											
	Sztóma ellátás és sebkezelés	100		124		124	72	52	4,0		4,0		4,0	
	Klinikai táplálás	0		18	18		18		0,5	1,0				
	Pedagógia	0		13	13			13	0,5			1,0		
	Általános Ápolástan II	100	x											
Klinikum i és szakápolástani ismeretek	Belgyógyászat és szakápolástana	70	x											
	Belgyógyászati ápolási gyakorlat													
	Sebészet és határterületeinek ápolástana	70												
	Sebészeti ápolási gyakorlat													
	Pszichiátriai betegek ápolása	50												
	Neurológia és szakápolástana	50												
	Infektológia és szakápolástana, infékciónkoll	60												
	Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan	60												
	Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban	60												
	Csecsemő és gyermekápolási ismeretek	60												
	Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana	60												
	Sürgősségi ápolástan gyakorlat													
	Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása	50		57	31	26	18	39	1,0	1,0		1,0	2,0	

Nőgyógyászati betegek ápolása													
Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana	70		106	31		75	54	52	1,0	1,0	2,0	1,0	3,0
Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)													
Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat													
Gerontológia és szakápolástana	70		155	54		101	90	65	1,5	3,0	2,0		5,0
Geriátriai gyakorlat													
Onkológia és szakápolástana	70		150	45	30	75	72	78	2,5	2,0	2,0	3,0	3,0
Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás	60		62	18		44	36	26	2,0	1,0	1,0		2,0
Szakmai gyakorlat													
Kritikus állapotú beteg ellátása	60		119			119	54	65	4,0		3,0		5,0
Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata													
Klinikai gyakorlat II tantárgy	100		178			178	126	52	6,0		7,0		4,0
Irányított gyakorlat													
Orientációs gyakorlat													
Egybefüggő szakmai gyakorlat:													

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezetének munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskereső módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyiségjellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás	

Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés mód-szereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan	mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.
---	--	-------------------	--	--

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja: 116 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 116 óra

32.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

32.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

32.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

32.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3215 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresőzéshez használja a kapcsolati tőkét.	Ismeri az álláskereső segíti fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresőzésben segíti szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven.	Hatékonyan tudja álláskeresőzéshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan	Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció).	Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázzandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szövegeit az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan	Számára iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott,	Szövegszerkesztő program segítségével tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.

<p>Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskereső folyamatának figyelembevételével.</p>	<p>Ismeri az álláskereső folyamatát.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.</p>	<p>Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.</p>
<p>Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.</p>	<p>Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincsrel és nyelvtani tudással rendelkezik.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.</p>

Az állásinterjú, az állásinterjúra érkező zéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjú megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkező zéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakrabban idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3216 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyes-

séggel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonyssággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

288 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az ágazati alapo­zó ismeretek tartalmazza mindazon ismereteket, melyek elengedhetetlenek egy egészségügyi ellátó intézményben történő képzett segédápolói munkakör betöltéséhez. A tananyag elsajátításával a tanulók képessé válnak megérteni a betegellátás alap pilléreit, etiku­san empatikusan és a betegjogok, munkavédelmi alapok betartásával végezni kompetencia szintű beavatkozásaikat, megismerik az emberi test felépítését, a kórházi aszepszist, az alapvető ápolási-gondozási beavatkozásokat, és azok kivitelezését, illetve gyakorolják ezeket szimulációs és klinikai környezetben.

3.3.1 Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

9 óra

33.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja az egészségügyi etikába és a betegjogokba történő betekintés nyújtása, illetve képessé tenni a tanulót ezen ismeretek figyelembevételével ellátni mindennapi feladataikat.

33.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

33.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

33.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

33.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza az alapvető etikai normákat.	Ismeri az alapvető etikai normákat, ismeri a normáktól való eltérés következményeit.	Teljesen önállóan	A tanuló folyamatosan aktualizálja tudását, a megfelelő ismereteit bővíti.	
Betartja a betegjogokat.	Ismeri az ellátottakra vonatkozó jogokat.	Teljesen önállóan		
Érvényesíti a jogait. Betartja a kötelesegeit.	Ismeri az egészségügyi/egészségügyben dolgozók jogait és alapvető kötelesegeit.	Teljesen önállóan		

Alkalmazza a rá vonatkozó egészség-ügyi törvényi szabályozást.	Ismeri az egészség-ügyi törvény főbb rendelkezéseit.	Teljesen önállóan		Elektronikus adat- forrásokat használ a jogi szabályozás nyomkövetésére
Érvényesíti a beteg- jogokat, és a beteg- látogatás szabályait.	Ismeri a beteg- jogokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

3316 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Etika és megbízhatóság

Alapvető etikai fogalmak. Az egészségügyi személyzettől elvárható etikus viselkedés, alapvető etikai szabályok. Etikai vétségek és következményei.

3.3.1.6.2 Betegjogok

A betegek törvény által előírt jogai és azok alkalmazása a gyakorlatban. Esetismertetés.

3.3.1.6.3 Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi és egészségügyben dolgozók alapvető jogai, és azok érvényesítése a gyakorlatban, esettanulmányokkal szemlélítve. Érdekvédelmi szervezet.

3.3.1.6.4 Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei

A magyar egészségügyi törvény főbb szabályozási körei, ezek vonatkozásai a munkavállalók kapcsán.

3.3.2 Kommunikáció alapjai tantárgy

9 óra

3321 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló megismeri a tantárgy kapcsán a kollégákkal és a kliensekkel történő kommunikáció főbb alapvetéseit, mely segíti a későbbi beilleszkedését, a feladatok megértését, az ápolási dokumentáció értelmezését.

3322 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus/ Mentálhigiénikus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szak- tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3323 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv és irodalom

3324 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3325 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, család-tagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a speciális kommunikációs technikákat.	Teljesen önállóan	A munkájához etikusan áll, tudását folyamatosan fej-leszti.	
Hiteles kommunikációt folytat bete-gekkel, hozzátartozókkal, munkatár-sakkal.	Ismeri az ellátó csapat tagjait és az azokkal történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		Hiteles digitális kommunikác iót folytat
Alkalmazza a kü-lönböző kultúrkör-ből érkező betegek-ke l történő megfele-lő kommunikációs szabályokat.	Ismeri a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		

3326 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Kommunikáció

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák

A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban

Kongruens kommunikáció az ellátók és kliensek között.

3.3.2.6.2 Szociokulturális faktorok

A kliensekkel történő kommunikáció sajátosságai a különböző kultúrkörből érkező betegek körében. Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés.

3.3.2.6.3 Egészségügyi kommunikáció

Kompetencia körbe tartozó munkafolyamatokkal kapcsolatos kommunikáció, kliensek és hozzátartozóik tájékoztatásának módjai, és hatáskörök. A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek.

3.3.3 Az emberi test felépítése tantárgy**36 óra****3331 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulók megismerik az emberi test és a szervrendszerek főbb részeit, elkülönítik az egészséges és a kóros állapotokat.

3332 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3333 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

3334 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3335 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szerveket, és elhelyezkedésüket.	Teljesen önállóan	Tudása szempontjából fejlesztő szemléletű, a megszerzett információkat integrálja a munkája során.	Digitális segédanyagokat és atlaszokat használ
Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait.	Ismeri a mozgárendszer alapjait.	Teljesen önállóan		
Bemutatja a szív felépítését. Értelmezi a vérköröket és az érrendszert, és a	Ismeri a szív felépítését, a vérköröket és az érrendszert. Ismeri a nyirokrendszert. Ismeri a véralkotó elemeit, a	Teljesen önállóan		

nyirokrendszert.	véralvadás alapjait és a vércsoportokat.		
Ismerteti a légző- rendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és ér- rendszerét.	Ismeri a légzőrend- szer részeit, a mell- hártyát, a tüdő szer- kezetét és az ér- rendszerét.	Teljesen önállóan	

Bemutatja az emésztőrendszer részeit, illetve a főbb tápanyagokat.	Ismeri az emésztőrendszer részeit, továbbá a májat, hasnyálmirigyet, hashártyát.	Teljesen önállóan		
Meghatározza a normák vizeletet.	Ismeri a vese szerkezetét, és az általa előállított normál vizelet mennyiségi és minőségi jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Meghatározza a férfi és női nemi szerveket, másodlagos jellegeket.	Ismeri a női és férfi nemi szerveket és másodlagos nemi jellegeket.	Teljesen önállóan		
Értelmezi az idegrendszer felépítését és részeit.	Ismeri az idegrendszer felépítését és részeit, a reflexeket, a központi, környéki és vegetatív idegrendszert.	Teljesen önállóan		
Értelmezi az endokrin rendszer főbb részeit.	Felismeri az endokrin rendszer főbb részeit.	Teljesen önállóan		
Bemutatja az érzékszerveket, és a hőszabályozást.	Tisztába van az érzékszervekkel és a hőszabályozással.	Teljesen önállóan		

3336 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 A mozgásrendszer alapjai

Az emberi csontváz főbb részei, az ízületek és mozgásuk, az izomzat, illetve ezek magyar nyelvű megnevezése.

3.3.3.6.2 A keringés és légzés alapjai

Szív felépítése, vérerek, vérkörök, vér alkotóelemei, véralvadás alapjai, vércsoportok, nyirokrendszer. Légzőrendszer felépítése, tüdő szerkezete, érrendszere, mellhártya.

3.3.3.6.3 Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai

Emésztőrendszer szakaszai, máj, hasnyálmirigy, hashártya. Vese főbb szerkezete, normál vizelet mennyiségi és eszköz nélkül meghatározható minőségi jellemzői. Női nemi szervek, férfi nemi szervek, másodlagos nemi jellegek. Magyar nyelvű megnevezések.

3.3.3.6.4 Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai

Idegrendszer felosztása, gerincvelői reflexek. Agyvelő lebenyei és az agykamrák megnevezése. Érzékszervek megnevezése. Hőszabályozás.

3.3.4 Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy

18 óra

3341 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotá-

nak szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

3342 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Mentőtiszt Bsc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szakorvos, Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével

3343 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az emberi test felépítése

3344 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3345 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét.	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség.	Applikációk alkalmazásával vagy digitális eszközök segítségével mentőt hív.
Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit.	Teljesen önállóan		
Elsődleges állapotfelmérést követően a szükséges beavatkozásokat elvégzi.	ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete.	Teljesen önállóan		
Felnőtt és gyermek újraélesztést végez.	BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete.	Teljesen önállóan		Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata.
Sebellátást végez.	Ismeri a sebek típusait, jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Vérzést csillapít.	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit.	Teljesen önállóan		
Sérültet ellát.	Ismeri a sérültellátási algoritmust.	Teljesen önállóan		
	Ismeri a hirtelen			

Roszzullétet, mér-gezést felismeri.	rosszullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket.	Teljesen önállóan	
Tömeges baleseti ellátásban részt vesz.	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	

HBSL-ben részt vesz.	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan		
----------------------	---	-------------------	--	--

3346 A tantárgy témakörei

3.3.4.6.1 Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai

Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban
 A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai
 Mária Terézia Mentési rendelete
 Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága
 A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége
 A Mentőszolgálat kialakulás (BŐME, VVOME, OMSZ)
 Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban
 Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, szinterei, helye a mentési láncban
 Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai
 Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

3.3.4.6.2 Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái

Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői
 A helyszín biztonsága, veszélyei
 Veszélyforrások felmérése, elhárítása
 Kimentés során alkalmazható műfogások
 Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői
 A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége
 Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai
 Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.3 ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás

Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai
 A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül
 A légzés vizsgálata hármasszérzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása
 A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása
 Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása
 Az egész test vizsgálata, sérülések, kihűlés védelem
 Leggyakoribb pozicionálások
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.4 Újraélesztés

A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai
 Pre-arrest jelek, tünetek
 Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei
 A felnőtt BLS érvényes algoritmus
 Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai
 A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLS) algoritmus
 A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmus
 Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.5 Sérültek állapotfelmérése, ellátása

Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések

A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk

Vérzések ellátása

Amputált végtag, amputátum ellátása

Rándulás, ficam, törés ellátása

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása

Termikus sérülése ellátása

Elektromos balesetek ellátása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.6 Rosszullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görccsrohammal járó állapotok és ellátásuk

Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek

Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószert, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.7 Tömeges balesetek, katasztrófák

A tömeges balesetek fogalma, jellemzői

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai

A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői

Együttműködés a társszervekkel

3.3.4.6.8 Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)

Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai

Az IHBLIS algoritmusai és kompetenciái

Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása

Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.5 Munka-balesetvédelem, betegbiztonság tantárgy**27 óra****335.1** A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló sajátítsa el az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, megfelelő viselkedésével segítse elő a balesetek megelőzését, és képes legyen balesetek esetén az előírásoknak megfelelően eljárni, ismerje meg és alkalmazza a betegbiztonságot szolgáló eszközöket, technikákat és viselkedésmódot. A tanulók szerezzenek ismereteket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

3352 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel) / Munkavédelmi-balesetvédelmi előadó.

3353 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Alapápolás-gondozás

3354 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3355 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkatevékenysége során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályokat, a biztonságos munka- végzés feltételeit.	Teljesen önállóan		Munkavédelemmel kapcsolatos szakmai tájékoztatók, jogszabályok keresése az interneten.
Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és betegbiztonsági szabályok betartását.	
A betegellátás során gondoskodik a beteg, az ellátó személyzet és a környezet biztonságáról, megakadályozza a sérülések kialakulását.	Ismeri a betegbiztonság formáit, a betegkorlátozás módjait, jogi szabályozását.	Teljesen önállóan		
Megfelelő viselkedésével és eszközök használatával megelőzi a balesetek kialakulását.	Ismeri a balesetvédelmi, betegbiztonsági előírásokat, és azok alkalmazását.	Teljesen önállóan		

Megfelelően alkal- mazza a higiénés protokollokat.	Tisztában van a nosocomialis fertő- zések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárá- sokat.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve köte- lezőnek érzi a higi- énés szabályok betartását.	
Az eszközöket előkészíti sterilizés- re, a steril anyago- kat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előké- szítését sterilizálás- ra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		

<p>Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomialis infekciók megelőzésének szabályait.</p>	<p>Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alap-elemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
---	--	--------------------------	--	--

3356 A tantárgy témakörei

3.3.5.6.1 A munkavédelem alapjai

A munkahelyi biztonság és egészség megtartásának jelentősége

A munkavédelem jogi szabályozása

A munkavédelem területei, fogalomrendszere

A munkavédelem intézményrendszere

3.3.5.6.2 A munkahelyek kialakítása

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek. A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.5.6.3 A munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

A munkaeszközök dokumentációi

A munkaeszközök veszélyessége, veszélyes munkaeszközök használata

3.3.5.6.4 Balesetvédelem

Veszélyek és veszélyforrások a munkahelyeken

Fizikai, biológiai, kémiai veszélyforrások az egészségügyi munkavégzés során

Pszichés igénybevétel, a stressz

Kockázatfelmérés és kezelés

Balesetvédelmi előírások az egészségügyben

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Teendők munkabaleset esetén

3.3.5.6.5 Betegbiztonság

Biztonságos betegmozgatás eszközei, és módszerei. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

3.3.5.6.6 Fertőtlenítés

Asepsis, antisepsis fogalma

A fertőtlenítés fogalma, a fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők

A fertőtlenítő eljárások hatásosságének fokozatai

A fertőtlenítés módjai, fizikai, kémiai, kombinált és speciális fertőtlenítő eljárás

A leggyakrabban alkalmazott fertőtlenítő eljárások: higiénés kézfertőtlenítés, műtéti kézfertőtlenítés, bőrfelület fertőtlenítése beavatkozások előtt, váladékfertőtlenítés, váladékfel-fogó eszközök fertőtlenítése, felületfertőtlenítés, fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás, műszer- és eszközfertőtlenítés

A fertőtlenítés végrehajtásának formái: Folyamatos és záró fertőtlenítés, szigorított folyama-tos és záró fertőtlenítés

3.3.5.6.7 Sterilizálás

A sterilizálás fogalma

Eszközök, műszerek, anyagok sterilizálhatósága

Főbb sterilizáló módszerek

A sterilizálandó eszközök előkészítése, csomagolása

A steril anyagok utókezelése

Steril anyagok szállítása, tárolása

3.3.5.6.8 Infekciókontroll

A nosocomiális fertőzés fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális fertőzés kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyako-ribb módjai

Az fertőzés kontroll fogalma, feladata

Az fertőzés kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs sza-bályok a betegellátás során, környezeti fertőzéskontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egész-ségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók no-socomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális fertőzések: húgyúti fertőzések, pneumóniák, műtéti sebfertő-zés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezők, jellemzői, az fertőzések megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

3.3.6 Alapápolás-gondozás tantárgy

72 óra

3361 A tantárgy tanításának fő célja

Képessé tenni a tanulót az alapvető szükséglet alapú alapápolási-gondozási feladatok elvégzé-sére, valamint egyes ápolói beavatkozások elvégzésére. Képessé tenni a tanulót a betegmegfi-gyelésre különböző non-invazív vitális paraméterek mérésére szolgáló eszközök segítségével, és alkalmassá tenni arra, hogy a mért értéket szükség esetén jelezze felettese számára, illetve az elvégzett feladatokat szakszerűen dokumentálja. Felkészíteni a tanulót a rehabilitáció kap-csán a megfelelő gondozási feladatok elvégzésére. Támogató szemléletet biztosítani a család számára. A tanuló sajátítsa el a betegszállítás lehetőségeket, az intézményen belül, és intéz-ményen kívül, szükség esetén alkalmazza a megszerzett ismereteit. Képessé váljon a szaksze-rű betegmozgatás kivitelezésére, a beteg pozicionálására és kényelmének biztosítására.

3362 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo-natkozó speciális elvárások

Bsc ápoló/Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, vala-mint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3363 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás

3364 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3365 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a kliens szükségleteinek megfelelő alapvető gondozási feladatokat. Felismeri a decubitus jeleit.	Ismeri az alapvető emberi szükségleteket, és azok ellátására vonatkozó szabályokat, a kivi-telezés menetét, és eszközeit. Ismeri a decubitus kialakulását elősegítő tényezőket, annak előjeleit, és a kialakult decubitust felismeri.	Teljesen önállóan	A kliensekhez, empatikusan segítő-készen áll, a munkáját tudásának megfelelő legmagasabb szinten végzi el, minden körülmények között szem előtt tartja a beteg jogait, és szemérmének védelmét. Munkájára pontos, precíz, a velle szemben támasztható elvárásoknak megfelelően végzi a beavatkozásokat. Empatikusan, fejlesztő szemlélettel	
Alkalmazza a gyorsteszteket vizelet, széklet és ujjbegyből történő vérmintavétellel. Az ápolói beavatkozások kapcsolásán asszisztál.	Ismeri a beavatkozás eszközszerét, és kivitelezésének protokollját, a beavatkozás dokumentálásának módját. Ismeri a beavatkozás eszközszerét, előkészítésének eszközös és kliensoldali vetületét, a környezet előkészítését a betegjogok vonatkozásában.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezeti.

<p>Nem steril kötéseket, fedőkötéseket helyez fel. Elvégzi a beavatkozások kapcsán keletkező hulladékok és az újrahasznosítható eszközök kezelését.</p>	<p>Ismeri a nem steril szigetkötszereket, és azok felhelyezésének menetét. Ismeri a fedőkötés elkészítését. Ismeri az újrahasznosítás menetét, az eszközök tisztítására, vonatkozó előírásokat, és az egészségügyi hulladékkezelés szabályait, eszközeit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>végzi munkáját.</p>	
---	---	--------------------------	------------------------	--

Alapvető ápolói szempontból jelentős betegmegfigyelést végez.	Ismeri a betegmegfigyelés jelentőségét, kivitelezésének főbb lépéseit.	Irányítással		
Non-invazív méréseket végez el. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében. Segít az ápolónak az egészségfejlesztés célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri a szükséges eszközparkot, és a beavatkozások protokolljait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit. Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezet-szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elvégzi a beavatkozások kapcsán felmerülő dokumentációs feladatokat.	Ismeri az ápolási és orvosi dokumentációt, illetve a vezetésükre vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
Megérti az inaktivitás káros hatásait az emberi szervezetre	Felsorolás szerűen ismeri az inaktivitás negatív hatásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmazza a betegmozgatósi technikákat és eszközöket.	Ismeri a megfelelő mozgatósi technikát és eszközparkot.	Instrukció alapján részben önállóan		

<p>Meghatározza a betegszállítás mód- ját, megrendeli a betegszállítást. Diagnosztikus és terápiás beavatko- zásokat követően pozícionálja a bete- get.</p>	<p>Felismeri a beteg- szállítás megrendelő dokumentációt, ismeri a kitöltésére vonatkozó szabá- lyokat. Ismeri a betegpozícionálási lehetőségeket.</p>	<p>Irányítással</p>	<p>Elektronikus doku- mentáció esetén is képes elvégezni a szállítás megrende- lését.</p>
---	--	---------------------	---

Biztosítja a beteg kényelmét és a megfelelő kényelmi eszközöket alkalmazza. A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a betegpozícionálás lehetőségeit, és a kényelmi eszközöket. Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikó tényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Teljesen önállóan		
---	---	-------------------	--	--

3366 A tantárgy témakörei

3.3.6.6.1 A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése

Testváladékok és megfigyelésük.

3.3.6.6.2 Non-invazív mérések és dokumentáció

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzus jellemzői, megfigyelésének szempontjai, a pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése: a légzés megfigyelésének szempontjai, a megfigyelés módja

A vérnyomás jellemzői, a vérnyomásmérés

A testhőmérséklet élettani értékei, eltérések az élettani értéktől

A láz fogalma, jellemzői, tünetei, a testhőmérséklet mérése

Egészségügyi dokumentáció vezetése, típusai, formái.

3.3.6.6.3 A beteggondozás alapjai

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteggondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájápolás, protézisgondozás.

3.3.6.6.4 Betegápolási eljárások

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyből) és gyorstesztel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített fo-

lyadék egyensúly monitorizálása.

3.3.6.6.5 Asszisztensi feladatok

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékok kezelése az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőrteszt kivitelezés. Az egészségfejlesztés alapjai. Az egészségkultúra elemei, az egészséges életmód, életvitel jellemzői. A környezet szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formái, a megelőzés lehetőségei. A prevenció szintjei, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.

3.3.6.6.6 Inaktivitási tünetcsoport

A főbb szervrendszerek kapcsán kialakuló negatív hatások az inaktivitás kapcsán és azok megelőzési lehetősége, beteg mozgatási ismeretek kontextusba hozása az inaktivitás kapcsán.

3.3.6.6.7 Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai

Bevezetés az akadályozottság/korlátozottság témakörébe, alapfogalmak (integráció, szegregáció, előítélet, diszkrimináció, stigmatizáció, esélyegyenlőség)

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

Akadálymentesség meghatározása

Az akadályok főbb formái

Egyetemes tervezés filozófiája

3.3.6.6.8 Szállítási módok, betegszállítási alapok

Intézményen belüli és intézményen kívüli szállítási módok lehetőségek, szabályok. Beteg vizsgálatra kísérésének szabályai, oxigénpalack kezelése a szállítás alkalmával. Elérhető szállítási eszközök.

Betegszállítás megrendelése, ülő, fekvő szállítás feltételei, speciális betegszállítás megrendelése (oxigén igényes beteg szállítása).

3.3.6.6.9 Betegfektetési és más pozicionálási technikák, betegmozgatás

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenció eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztomaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülok behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során. Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikái, különböző önellátási képességekkel rendelkező vagy akadályozott ember ágyban történő mozgatása, felültetése, kiültetése, felállásban, mozgásban történő segítése emberi erővel és betegemelő eszközök és mozgatást segítő eszközök használatával.

3.3.7 Irányított gyógyszerelés tantárgy

36 óra

33.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót felkészíteni az előre csomagolt enterális gyógyszerek előírás szerű bejuttatására, segédkezik különböző gyógyszerek bejuttatása kapcsán. Megismertetni a gyógyászati segéd-eszközöket és használatukat.

33.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Egészségügyi szak-tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Bsc ápoló/ Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével

33.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Matematika, Munka-balesetvédelem, Betegbiztonság

33.7.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

33.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Elvégzi az előre csomagolt enterális készítmények be- adását, előírásnak megfelelően.	Ismeri a gyógsze- relés alapszabályait, a beadás menetét.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elvégzi a subcutan, intracutan és intra- musculári (delta- izom) injekciózást, előre töltött fecs- kendők esetén. Szövegménye ket felismer.	Ismeri a beavatkó- zás eszközeit, hasz- nálatukra vonatkozó protokollokat, isme- ri az esetleges szö- vődményeket, és megfigyeli azok jeleit, ismeri a do- kumentáció vezeté- sére vonatkozó előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Precízen, szakmai tudásának legmaga- sabb szintjén végzi a gyógyszerelő tevékenységét, együttműködik a team tagjaival, empatikus a	Elektronikus doku- mentációt kompe- tenciaszintjének megfelelően vezet.

Segédkezik a különböző gyógyszerbejuttatások kapcsán.	Ismeri a hüvely, fül- orr-szem, rectalis és transzdermális gyógyszerbejuttatás lehetőségeit, a megfelelő gyógyszerformákat, képes az eszközöket, a klientset a kórtermet és a gyógyszereket megfelelően előkészíteni, és asszisztálni a beavatkozás kapcsán.	Irányítással	klientsekkel szemben.	
Megfelelően tárolja a gyógyszereket.	Ismeri a gyógyszer-ek tárolására vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		

Alkalmazza a gyógyászati segéd-eszközöket	Ismeri a gyógyászati segédeszközök használatának indikációit és alkalmazási körét	Irányítással		
---	---	--------------	--	--

3376 A tantárgy témakörei

3.3.7.6.1 A gyógyszerelés alapjai

Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák, törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma, rövidítések, gyógyszeradagok és számításuk, gyógyszerelés eszközei, használatuk, gyógyszerelés szabályai, gyógyszereltárolás szabályai, higiénés szabályok.

3.3.7.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati,
Per os adagolható gyógyszerformák,
Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,
Az injekciózás fogalma, formái,
Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai,
Az injekciós szövődmények és megelőzésük
Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai
Az inzulin beadás szabályai
Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája
Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)
Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai
A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai
A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.7.6.3 Gyógyászati segédeszközök

Gyógyászati segédeszközök fajtái. A betegmozgatást, betegfürdetést segítő eszközök használata. Gyógyászati segédeszközökkel szemben támasztott követelménye.

3.3.8 Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

54 óra

3381 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulási terület tantárgyai kapcsán megszerzett ismeretek készség szintű gyakorlati elsajátítása szimulációs környezetben.

3382 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3383 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, megbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozícionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés,

3384 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3385 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Készség szinten alkalmazza a biz- tonságos betegmoz- gatást és eszközeit, használja az egyéni védő felszerelése- ket.	Széles körű beteg- biztonsági ismer- tekkal rendelkezik.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára, környe- zetére és önmagára precíz, a szakma elvárásainak megfe- lelő viselkedést tanúsít a szimuláci- ós körülmények között.	
Készség szinten alkalmazza a ké- nyelmi eszközöket, és pozícionálja a beteget.	Megfelelő ismer- tekkal rendelkezik a kényelmi eszközök és betegpozícioná- lás terén.	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten alkalmazza a beteg- biztonsági és mun- kavédelmi szabá- lyokat.	Ismeri a munka- baleset és tűzvé- delmi előírásokat és a megbiztonságra vonatkozó szabá- lyokat.	Teljesen önállóan		
Készség szinten non-invazív eszkö- zök segítségével vitális paramétere- ket mér és egyszerű eszközös vizsgálá- tokat végez	Ismeri a beavatko- zások protokollját, eszközeit és azok használatának sza- bályait.	Teljesen önállóan		
Készség szinten alkalmazza a szük- ségletek szerinti alapápolási- gondozási feladato- kat és a betegápolá-	Ismeri a beavatko- zások jogi és etikai hátterét, a beavat- kozások kivitelezé- sének módját és	Teljesen önállóan		

si eljárásokat.	eszközeit.		
-----------------	------------	--	--

Készség szinten asszisztál az ápolási beavatkozások (perifériás és midli- nekanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beön- tés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúzi- ós és oxigénterápia, bőr-teszt kivitelezés kapcsán.	Ismeri az ápolási beavatkozások eszközparkját, esz- közös, környezeti és kliens előkészítésekre vonatkozó szabályokat. A hulladékgazdálko- dást, és az újrahasznosítható eszközök kezelését.	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmas a gyógyszerbejuttatásokban történő segédkezés kivitelezésére, és az enterális gyógyszerbejuttatás megvalósítására.	Ismeri a gyógyszer- relés szabályait, a gyógyszerártalás szabályait, a gyógyszer formákat, és a gyógyszerbejuttatás módjait, valamint az asszisztálás menetét egyes beavatkozások kapcsán.	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten alkalmazza a gyógyászati segéd- eszközöket.	Ismeri a gyógyásza- ti segédeszközökkel kapcsolatos elvárá- sokat, és használata- tukat.	Instrukció alapján részben önállóan		

3386 A tantárgy témakörei

3.3.8.6.1 Betegbiztonság szimulációs gyakorlat

Egészségügyi védőfelszerelések használata. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.2 Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenciós eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.3 Betegmozgatás szimulációs gyakorlat

Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikája és eszközei.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.8.6.4 Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése, a megfigyelés módjai
 A vérnyomásmérés kivitelezése
 A testhőmérséklet mérése, mérésének módjai, eszközei.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.5 Beteg gondozás alapjai szimulációs gyakorlat

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteg gondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, száj-ápolás, protézis gondozás.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.6 Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyorstesztrel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.7 Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékgazdálkodás az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, sztóma gondozás, bőrteszt kivitelezés.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.8 Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati,
 Per os adagolható gyógyszerformák,
 Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,
 Az injekciózás fogalma, formái,
 Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai,
 Az injekciós szövődmények és megelőzésük
 Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai
 Az inzulin beadás szabályai
 Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája
 Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)
 Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, életkori sajátosságai
 A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai
 A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.9 Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat
Leggyakoribb gyógyászati segédeszközök használatuk indikációs köre és alkalmazásuk.
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.9 Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárgy

27 óra

3391 A tantárgy tanításának fő célja
A készség szintű ismeretek **klinikai körülmények között történő alkalmazásának elsajátítása**, megismerkedés a **klinikai környezettel és a team munkával**.

3392 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően) legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3393 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés, Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

3394 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3395 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Elvégzi a klinikai környezetben a vitális paraméterek mérését kivitelezé- sét, a megfelelő dokumentáció veze- tésével.	Ismeri a beavatkó- zások kivitelezésé- nek módját.	Instrukció alapján részben önállóan	Kliensközpontú n áll a munkájához, a beavatkozásokat precízen végzi. A szakma elvárásai- nak megfelelő vi- selkedést tanúsít a	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
Elvégzi klinikai körülmények között az injekciós terápiá kivitelezését, s.c.; i.m. (deltai-tom) injekciózás esetén előre töltött fecs- kendővel.	Ismeri az injekció- zás és gyógyszere- lés szabályait, an- nak ápolói vonatko- zásait, illetve az esetleges szövöd- mények kialakulá- sának lehetséges tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan	szakma elvárásai- nak megfelelő vi- selkedést tanúsít a klinikai körülmé- nyek között.	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.

3396 A tantárgy témakörei

3.3.9.6.1 Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálásának kivitelezése

Testkörfogat mérése és dokumentálásának kivitelezése

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálásának kivitelezése

A pulzus vizsgálat kivitelezése

A légzés megfigyelés kivitelezése

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérésének kivitelezése

A testhőmérséklet mérésének kivitelezése.

3.3.9.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat

Az injekciózások bejuttatásának helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai, az injekciós szövődmények és megelőzésük. Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai a gyakorlatban.

3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

144 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy

36 óra

34.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

34.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

34.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Komplex természettudományos tárgy, biológia

34.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3415 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait.	Termodinamika és reakciókinetika elmélete.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik.	Felhasználói szintű számítógépezés, Szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftver használata.
Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektrod-folyamatokat és az elektrolízis folyamatát.	Elektrokémiai alapismeretek.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja.	Laboratóriumi eszközöket használja.
Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.	Ismeri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.	Teljesen önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy	Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja.
Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.	Ismeri a halmazállapotok jellemzőit.	Teljesen önállóan	csoportfeladat esetén.	
Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.	Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.	Elsajátította a vízzel és a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élettani hatását.	Ismeri a periodikus rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását.	Teljesen önállóan		

3416 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer

Tudománytörténet

Mennyiségek, mértékegységek

Az atomok felépítése, az elemi részecskék

Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota
 Az elemek periódusos rendszere
 Az anyagmennyiség
 Kémiai képlet, kémiai egyenlet

3.4.1.6.2 A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók
 Elsőrendű kémiai kötéstípusok
 Másodrendű kémiai kötéstípusok
 Molekulák képződése
 Kölcsönhatás a molekulák között
 Kristályrács
 Molekulapolaritás

3.4.1.6.3 Halmazállapotok, oldatok és kolloidok
 Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői
 Halmazállapot változások
 Elegyek és oldatok
 Oldatok összetevői
 Oldódás folyamata, az oldhatóság
 Az oldódást kísérő energiaváltozások
 A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

3.4.1.6.4 A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok
 A víz tulajdonságai
 Elektrolitok
 Savak és bázisok
 Vizes oldatok kémhatásának meghatározása
 Elektrolitok, elektrolitos disszociáció
 Kémiai egyensúlyi állapotok

3.4.1.6.5 Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben
 Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben
 Alkálifémek általános jellemzői
 Alkálifémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük
 Alkáliföldfémek általános jellemzői
 Alkáliföldfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

3.4.1.6.6 Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek
 Fémek anyagok jellemzői
 Átmeneti fémek általános tulajdonságai
 Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapi életben
 Komplexképzés
 Fémkomplexek a mindennapi életben
 A földfémek általános jellemzői
 A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapi életben
 A félfémek általános tulajdonságai
 A félfémek gyakorlati hasznosítása

3.4.1.6.7 Nemfémes elemek
 Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban
 A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai

A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságai
 A foszfor előfordulása a természetben
 A foszfor legjelentősebb vegyületei
 A foszfor élettani jelentősége
 Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői
 Az oxigén előfordulása, felhasználása
 Oxigén és ózon élettani szerepe
 Szabad oxigényökök és jelentőségük
 Kén fizikai és kémiai tulajdonságai
 Kén előfordulása és felhasználása
 Kén legfontosabb vegyületei
 A kén élettani hatásai

3.4.1.6.8 Halogén elemek biológiai jelentősége
 Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai
 A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapi életben
 A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatása

3.4.1.6.9 Kémiai termodinamika és Reakciókinetika
 A termodinamika 3 fő tétele
 A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása
 Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott)
 Reakcióhő fogalma
 Termodinamika és az ember - Hogyan fogyjunk le (termodinamikai magyarázat)
 A reakciók feltételei
 A reakció sebességét befolyásoló tényezők
 Megfordítható kémiai reakciók
 A reakciósebességét befolyásoló tényezők változásának hatása
 Katalizátor hatása
 Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint (egyesülés, bomlás, cserebomlás, helyettesítés)
 Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémia folyamat szerint – redoxi és sav-bázis reakciók
 Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint

3.4.1.6.10 Az elektrokémia alapjai
 Az elektrokémia fogalma
 Mi az elektromos áram
 Első- és másodfajú vezetők
 Elektródok, elektródfolyamatok
 Elektrolízis
 Az elektrolízis gyakorlati alkalmazása

3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy

27 óra

3421 A tantárgy tanításának fő célja
 A tanulók tisztában legyenek a képzőberendezések működésével, annak felépítésével.
 Ismerje a sugárvédelmi szabályokat, hogy azokat betartsa és betartassa.

3422 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc

3423 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Komplex természettudományos tárgy, biológia

3424 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3425 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az atomok szerkezetét, az elektromágnesesség alapjait.	Ismeri a főbb atom szerkezeti részeket, az izotópok fogalmát, az elektromágneses képi diagnosztika alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Önmagára és környezetére figyelmes, szem előtt tartja a sugárvédelmi szempontokat.	
Ismerteti a röntgensugárzással működő készülékeket, és bemutatja a sugárvédelmi előírásokat.	Ismeri a röntgen képalkotás eszközeit, és a sugárvédelmi eszközöket, szabályokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Ismeri az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Teljesen önállóan		
Ismerteti és jellemzi a fény tulajdonságait, elektromágneses jellemzőit.	Fénytani alapismeretek.	Teljesen önállóan		Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata.

3426 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Sugárfizika alapjai

Az atom szerkezete

Atommag

Elektronhéj

Az atommag szerkezete

Nukleonok

Izotóp

A mag energiaállapota, stabilitás

Természetes és mesterséges radioaktivitás

Magsugárzások

Bomlási törvény, felezési idő
 Az elektromágneses sugárzások
 Keletkezés
 Hullámhossz
 A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal.

3.4.2.6.2 Röntgen képalkotó berendezések

Röntgensugárzás alkalmazása a gyógyászatban
 Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi
 Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek.

3.4.2.6.3 Ultrahang fizikai alapjai

Ultrahang vizsgálatok feltételei:
 Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék
 Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése:
 Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, intenzitás).

3.4.2.6.4 Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés

A fény jellemző tulajdonságai, a látható fény
 A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés
 A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás
 A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődés
 A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.

3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy

9 óra

3431 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatokat az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

3432 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások.

Informatikus / Informatika tanár, egészségtan tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal , Bsc ápoló

3433 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3434 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3435 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával	Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvéde-	Irányítással		Digitális források használata.

kezeli.	lem szabályait.		Munkájára igényes, precíz, figyelmes.	
Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészség-ügyi informatikának a felhasználó szem- pontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással		Medikai rendszerek használata.

3436 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Egészségügyi informatikai alapok

Az egészségügyi informatika tárgya

Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei

3.4.3.6.2 Adatvédelem

Adatvédelem, adattovábbítás

Az elektronikus levél küldésének szabályai

3.4.3.6.3 Informatika az egészségügyben

Egészségügyi kódrendszerek

Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)

Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai

E-recept

Medikai rendszerek típusai

Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy

18 óra

3441 A tantárgy tanításának fő célja

Az alapvető orvosi latin nyelvi ismereteinek megszerzése, valamint a szakkifejezések helyes használata.

3442 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc / Latin szakos tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzés követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

3443 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése

3444 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemsz.) kell lebonyolítani.

3445 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Megérti és ismerteti a latin szakkifejezéseket az emberi test részeinek megnevezésére, és egyes klinikumi, ápolástani szakkifejezéseket megért.	Ismeri a főbb anatómiai, ápolástani és klinikumi latin kifejezéseket.	Teljesen önállóan	Megfelelő minőségű szakmai kommunikációra törekszik a csapat tagjaival szemben.	
Szakmai tevékenységén során megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.	Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait.	Teljesen önállóan		Digitális tananyagok használata.

3446 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 Az orvosi latin nyelv alapjai

Az orvosi latin nyelv kialakulása és fejlődése

A latin szavak írása és olvasása

Írásjelek és helyesírás

A kiejtés és hangsúly.

3.4.4.6.2 Az emberi test részei, síkok, irányok

Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése

Anatómiai gyűjtőnevek

Az emberi test fő síkjai és irányai

A főnevek szótári alakja és neme

A főnevek declinációi

Birtokos jelzős szerkezetek

Minőségjelzős szerkezetek.

3.4.4.6.3 Szervek, szervrendszerek

A mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései

A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései

A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései

Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései

A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései

A nemi szervek anatómiai szakkifejezései

Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései

Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései

Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései

Melléknevek képzése főnevekből

Az igék szótári alakja, főnevek képzése igékből.

3.4.4.6.4 Kórtani és klinikumi elnevezések

A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései

A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései.

3.4.4.6.5 Gyógyítással kapcsolatos kifejezések

Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés
A latin számnevek.

3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy**18 óra****3451 A tantárgy tanításának fő célja**

Az egészségügyi etika vonatkozásainak ismertetése a tanulókkal. A tantárgy felkészíti a tanulókat az alapvető egészségügyi jogszabályok megismerésére és betartására.

3452 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Ápoló MSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3453 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

3454 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**3455 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti az etikai alapfogalmakat, és alapelveket.	Ismeri az etika alapfogalmakat és alapelveket.	Teljesen önállóan	Munkája során a lehető legmagasabb etikai ismereteit	

Munkáját az etikai normák és az egészségügyi dolgozóktól elvárt viselkedési szabályok betartásával végzi.	Ismeri az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási és kommunikációs szabályokat. Érti a beteglátogatásra vonatkozó általános elvárásokat.	Teljesen önállóan	használja fel.	Ápolók etikai kódexének keresése interneten.
Szakmai munkáját az alapvető jogi normák betartásával végzi.	Ismeri az egészségügyi örvénybetegjogokkal, valamint az egészségügyi dolgozók jogaival kapcsolatos előírásokat. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan	A munkáját mindig a jogi normák szem előtt tartásával végzi.	Digitális jogtár használata.
Érvényesíti a saját és a beteg jogait.	Ismeri a saját és a betegjogok érvényesítésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan		

3456 A tantárgy témakörei

3.4.5.6.1 Alapfogalmak

Erkölc
Moralitás
Érték
Norma
Etika
Bioetika
Ápolásetika

3.4.5.6.2 Az egészségügyi etika alapelvei

Autonómia tisztelete
"Ne árts" elve
Jótekonyság elve
Igazságosság elve

3.4.5.6.3 Szakmai etikai alapkövetelmények

Előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása
Az orvos - szakdolgozó - beteg közötti munkakapcsolat etikai normái
A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között

Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a betegtájékoztatásban

3.4.5.6.4 Egészségügyi etikett

Az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés

A beteglátogatás viselkedési szabályai, Etikai kódex

3.4.5.6.5 Az egészségügyről szóló törvény

Céljai

Alapelvei

Szerkezete

3.4.5.6.6 A betegek jogai és kötelezettségei

A betegjogok és érvényesítése, betegjogi képviselő, szakmai szervezetek. A betegek kötelezettségei

3.4.5.6.7 Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok, és azok érvényesítése

3.4.6 Sejtbiológia tantárgy

36 óra

3461 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a sejtnet, mint az élő szervezet alapegységének felépítését működését, az alapvető biológiai folyamatok alapjait. Ismerkedjen meg a sejtek vizsgálatára szolgáló eljárásokkal.

3462 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár

3463 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, szerves és biokémia

3464 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3465 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi a növényi és állati (humán) sejteket.	Ismeri a növényi és állati (humán) sejtek felépítése közötti azonosságokat, különbségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik	
Felsorolja a sejtalkotókat, azok működését.	Ismeri a sejtorganellumok	Teljesen önállóan	A használt eszkö-	

	t.			
Ismerteti a sejt alapvető biológiai funkcióit.	Isméri a sejtosztódás és a sejtpusztulás folyamatát.	Teljesen önállóan	zöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladatestén.	Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata.
Ismerteti a sejt különböző vizsgálómódszereit.	Isméri, hogy milyen főbb módszerekkel lehet sejteket vizsgálni.	Teljesen önállóan		

3.4.6.6 A tantárgy témakörei

3.4.6.6.1 A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)

A prokarióta sejt felépítése, jellemzői

Az eukarióta sejt felépítése jellemzői

3.4.6.6.2 A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása

Különbségek és azonosságok a növényi és állati (humán) sejt felépítésében, működésében

3.4.6.6.3 A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok

A foszfolipid kettősréteg felépítése

A membránfehérjék

A sejtmembrán fluiditása

Transzportfolyamatok

3.4.6.6.4 A sejtalkotók és szerepük a sejt életében

A citoplazmában elhelyezkedő sejtorganellek és azok funkciója

A sejt váz szerkezete

3.4.6.6.5 A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés

A génexpresszió fogalma

A génátíródás (transzkripció) folyamata, az mRNS szerepe

A riboszómák szerkezete, a transláció lépései

3.4.6.6.6 A sejt ciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)

A sejt ciklus fogalma, fázisai

A meiózis

A mitózis

3.4.6.6.7 A sejtpusztulás

A necrosis

Az apoptózis

3.4.6.6.8

Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek

A sejtalkotók centrifugális ülepítéssel történő elkülönítése (sejtfractionálás)

Fénymikroszkópia

Fáziskontraszt mikroszkópia

Elektronmikroszkópia

Citokémiai módszerek alapjai

3.4.6.6.9

Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani

laboratóriumban Szövettani laboratóriumban megismerkednek a tanulók:

A centrifugákkal, a centrifugálással A különböző mikroszkópokkal

Betekintést nyernek a citokémiai módszerekben

3.5 Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:

261 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

3.5.1 Emberi test és működése tantárgy

36 óra

35.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az egészséges ember testi működésének alapjait.

35.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség. Egészségtan tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

35.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Komplex természettudományos tantárgy, biológia, emberi test felépítése

35.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az emberi szervezet struktú-				

ráját, ismerteti az életműködések lényegét. Ez irányú tudását az alapozó tárgyak során alkalmazza.	Ismeri az emberi test felépítésének és működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Tudását fejleszti, elhivatott munkája iránt.	Anatómiai oktató-programok, elektro- nikus tananyagok használata.
Felsorolja az emberi szervezet főbb részeit, és azok főbb funkcióit	Ismeri az emberi test felépítését és az egyes szervek főbb feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3516 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Általános ismeretek

Szervek, szervrendszerek fogalma, felépítése

3.5.1.6.2 Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek

A mozgásrendszer felépítésének alapjai

A keringési rendszer feladata, felépítésének, működésének alapjai

A légzőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

Az emésztőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A vizeleti rendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A nemi szervek feladata, felépítése

Az idegrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A belső elválasztású mirigyek

3.5.2 Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy

18 óra

3521 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket a nosocomialis infekciók kialakulásáról, az infekciókontroll ápolói feladatairól.

3522 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kórházhigiénikus / Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3523 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészséges ember és környezete, Az ápolás és gondozás alapjai.

3524 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3525 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során az	Tisztában van az			

előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan		
Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.	Ismeri a mikroorganizmusok típusait, a fertőzések, járványok létrejöttének alapjait. Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és higiénés szabályok betartását.	Szakmai oldalak felkeresése, oktatóvideók alkalmazása a fertőtlenítés, higiénés kézfertőtlenítés témakörében.
Az eszközöket előkészíti, sterilizálja, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését, sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		Sterilizáló berendezések használatának megtekintése.
Részt vesz a fertőző betegek elkülönítésében.	Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó alapvető előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	Irányítással		

3526 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Infekció - nosocomialis infekció

- A kórokozók csoportosítása, főbb jellemzői
- A fertőzés fogalma
- A járványfolyamat mozgató erői
- A fertőzés terjedési módjai, gyakoriság és kiterjedés szerint
- A fertőző betegség és szakaszai
- A fertőző betegségek előfordulási módjai
- Járványügyi teendők
- Bejelentési kötelezettség
- A fertőző betegek elkülönítése
- A fertőző betegségek megelőzése
- Nosocomialis infekció fogalma, leggyakoribb formái

Infekciókontroll

3.5.2.6.2 Egyéni védőeszközök használata

Munkaruha, védőruha

Egyéni védőeszköz fogalma, használatának jellemzői

Az egészségügyben használt egyéni védőeszközök típusai, jellemzői

Egyéni védőeszközök használatának gyakorlása

3.5.2.6.3 Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése

A fertőtlenítés fogalma

A fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők

Fizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások, fertőtlenítés gázzal

A gyakoribb fertőtlenítőszer hatóanyagok és készítmények

A fertőtlenítőszer alkalmazása

Kombinált fertőtlenítő eljárások: fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás

Higiénés kézfertőtlenítés, fertőtlenítő kézmosás

Fertőző beteg elkülönítésének és ápolásának alapvető szabályai

Folyamatos és záró fertőtlenítés

A sterilizálás alapfogalmai

A sterilizálás gyakorlata: előkészítés, fertőtlenítés, tisztítás, eszközök átvizsgálása, karbantartása, csomagolás

A sterilizáló eljárások alapjai

Steril anyagok szállítása, tárolása

A sterilitás ellenőrzése

3.5.2.6.4 Hulladékkezelés

A hulladék fogalma, a hulladékok csoportosítása (a keletkezés forrása szerint, halmazállapot szerint, környezetre gyakorolt hatás szerint)

A hulladékok környezeti hatásai

A települési hulladékok gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása

A szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás

Az egészségügyben keletkező hulladékok fajtái

3.5.3 Általános ápolástan és gondozástan tantárgy

90 óra

3531 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzék meg az egészséges és a beteg ember gondozásához, ápolásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat. Fejlődjön problémaérzékenységük, felelősségérzetük, empátiás készségük, törekedjenek a precíz munkavégzésre. Sajátítsák el az intramusculáris injekciózást, kanülbehelyezést, bólus gyógyszerbejuttatást (fájdalomcsillapítók, hányáscsillapítók, antikoagulánsok, diuretikumok, kortikoszteroidok, fiziológiás oldatok, heparinos fiziológiás oldatok és 14 éves kor felett glukóz).

3532 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3533 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test működésének alapjai, ágazati alapozó képzés

3534 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3535 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárás-sokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképek- hez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Teljesen önállóan		Digitális mérőeszköket használ a munkája során.
Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben.	Ismeri az egyén komfortját biztosító tényezőket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását, eltávolítását, valamint intramusculáris injekciót ad. Elvégzi a gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid, fiziológiás oldat, heparinos fiziológiás oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén).	Ismeri a perifériás vénakanül, az injekciózás, a gyógyszerelési beavatkozások eszközeit, azok használatát, előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott, az egészséges, a beteg ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására. Támogatja az előítéletmentes viselkedést munkatársai és a gondozottak körében	

Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Teljesen önállóan	
Biztosítja a kórterem rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki.	Ismeri a betegosztály felépítését és működését. Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, a berendezések fertőtlenítését, a szennyes és tiszta textília kezelését.	Teljesen önállóan	Prezentáció készítése.
Segédkezik a vizitek előkészítésében, és diagnosztikus eljárások kapcsán.	Ismeri a vizit és konzílium fogalmát, a vizit előkészítésével kapcsolatos ápolói feladatokat. Ismeri a diagnosztikus beavatkozások során az asszisztensi feladatokat.	Irányítással	Előkészíti az elektronikus dokumentáció áttekintéséhez szükséges eszközöket a vizit során, kinyomtatja a szükséges tartalmakat
A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának, tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat.	Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	

<p>Felsorolja a testváladékok típusait, és a mintavételek általános szabályait, részt vesz a minták laboratóriumba juttatásában.</p>	<p>Ismeri a testváladék mintavételének általános alapjait, és a CVK-ból történő vérvétel kivitelezésének protokollját. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök használatával, tisztításuk és fertőtlenítésük módjával. Ismeri a vizsgálati minta tárolásának, szállításának szabályait.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
<p>Részt vesz a terminális állapotú beteg alapápolásában, a halott körüli teendők ellátásában.</p>	<p>Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását. Ismeri a halott körüli teendőket, a család támogatásának szempontjait.</p>	<p>Irányítással</p>		

3536 A tantárgy témakörei

3.5.3.6.1 Diagnosztikai alapismeretek

Diagnosztikai alapfogalmak: Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei, objektív tünet, szubjektív panasz, tünet, tünet együttes

Labordiagnosztikai ismeretek: A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál. Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek. Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél. Testváladékok mintavételi technikái, szabályai. Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban. Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése

Radiológiai diagnosztikai ismeretek: A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai,

A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai

3.5.3.6.2 A gondozás fogalma, célja és formái

Az ember és környezete

Az ember, mint biopszicho-szociális lény

Az egészség fogalma, értelmezése (WHO)

Az egészséges életmód, életvitel összetevői

A prevenció fogalma, szintjei

A gondozás fogalma, célja és formái, a gondozó jellemzői

A gondozás és nevelés egysége

Gondozói hálózat

Gondozás, fejlődés életkoronként
Akadályozott ember gondozása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.3 A betegellátó osztály és működése

A kórterem felszerelése

A vizsgáló, kezelő felszerelése

Higiénés követelmények a betegosztályon: takarítás, fertőtlenítés, tiszta és szennyes textíliák kezelése, hulladékkezelés

A beteg távozása, áthelyezés más osztályra

A kórházi házirend

Látogatás szabályai

Vizit, konzílium ápolói feladatai

A betegosztályok munkarendje

3.5.3.6.4 A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése

betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.5 Testvázadékok megfigyelése és kezelése

Vérvétel elméleti alapjai és kivitelezése

Vérvétel CVK-ból

A testvázadék mintavétel általános alapjai, minta típusok (széklet vizelet, hányadék, köpet, seb-torok-orr-fül-szemvázadék)

A laboratóriumi minták kezelésének, tárolásának, szállításának szabályai

Asszisztálás punkciók, biopsziák, spirometria során

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.6 Általános ápolási beavatkozások

Alapápolási feladatok szükségletek szerint

Perifériás rövid kanül behelyezése, gondozása, eltávolítása

Intramusculáris injekció kivitelezése

Beteg előkészítés

Beadás kivitelezése ventrogluteális régióba, vastus lateralisba és rectus femorisba.

Inkontinens beteg ellátása, ennek non-invazív eszközei és alkalmazásuk (vázadék felfogó eszközök).

Hólyagkondicionálás

Gyógyszerelés eszközei, előkészítése és kivitelezése, beavatkozás dokumentálása

Asszisztálási feladatok diagnosztikus beavatkozások során (képalkotó diagnosztika, labor-diagnosztika)

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.7 Haldoklás, halál, gyász

A haldoklási folyamat szakaszai
 A terminális állapot fogalma
 A haldokló beteg ápolási igényei
 A halál klinikai és biológiai jelei
 A halott körüli teendők
 A család támogatása, a gyász

3.5.4 Gyógyszertani alapismeretek tantárgy

18 óra

3541 A tantárgy tanításának fő célja
 A tanulók ismerjék meg a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit. Képessé váljanak szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére. Ismerjék meg az infúziós oldatokat és azok típusait, az oxigén és inhalációs terápia elméleti alapjait.

3542 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, Bsc ápoló

3543 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
 Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, ápolástan

3544 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3545 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés.	Medikai gyógyszerelő programokat használ.
Oxigén és inhalációs terápia végzését alacsony áramlású rendszerekkel	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát, és az alacsony nyomású rendszereket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Előkészít infúziós terápiához, segít a kivitelezésben, és infúziós palackot cserél.	Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagoláshoz kapcsolódó számításokat végez digitális eszközökön.
Gyógyszer	Ismeri a leggyakoribb gyógyszer			

interakciókat felismer és jelent.	interakciók tünetet, azok ellátásának kompetenciáit.	Teljesen önállóan	
Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit.	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit.	Teljesen önállóan	

3546 A tantárgy témakörei

3.5.4.6.1 Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei
 Farmakodinámia fogalma, jellemzői
 Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői
 Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis
 A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek
 Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma
 ATC rendszer fogalma, lényege
 Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma
 A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

3.5.4.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok

Gyógyszerformák áttekintő ismertetése
 A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati
 Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata
 A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai
 Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai
 Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái
 Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)
 Az oxigén adagolás eszközei (reduktor)
 Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata
 Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusa
 Az oxigénterápia hatékonyságának követése
 Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszeres csoportjai
 Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai
 Az inhalációs terápia algoritmusa, gyakorlata, hatékonyságának követése
 Az oxigén- és inhalációs biztonsági és higiénés szabályai
 Az injekciózás fogalma, formái
 Az injekciós készítmények felszívása, injekciós oldatok elkészítése
 Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai
 Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai
 Az injekciós szövődmények és megelőzésük
 Az inzulin beadás szabályai, inzulin adagok kiszámítása
 Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagy dózisú kiszerelés esetén

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezés intravénás injekciózásnál)

Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői,

Az infúziós szerelékek jellemzői (mikro-, makro cseppes szerelék, cseppszám faktor fogalma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravasculáris kanülök, összekötők, tűmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek)

Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)

A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusai

Az intravasculáris érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén

Az infúzió összeállításának algoritmusai, gyakorlata

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.4.6.3 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk

Főbb gyógyszercsoportok (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid) és lehetséges legjellemzőbb mellékhatásai és megfigyelése

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői

A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai:

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege
- szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek

Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek

Teendők gyógyszer allergia esetén

3.5.4.6.4 A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti)

Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai

A kábítószerekkel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai

A gyógyszer helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai

A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályok

A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

3.5.4.6.5 Gyógyszerelő rendszerek

A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelvezete, az egyes kifejezések értelmezése

Gyógyszerelőrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban

Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben

A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban

Gyógyszerelőrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban

Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői.

3.5.5 Kommunikáció tantárgy**18 óra**

3551 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése

3552 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus/ Mentálhigiénikus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szak- tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3553 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv

Történelem

Az emberi test és működése

3554 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3555 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkel, hozzátartozókkal történő kommunikáció	

Speciális kommunikációt folytat, segítő kommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan	során nem lépi túl a hatáskörét.	Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.
Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktus típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		

3556 A tantárgy témakörei

3.5.5.6.1 Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció

A nyelvi szocializáció hiányosságai

Szégyenlősség, gátlásosság

Kommunikációs gátak és közléssorompók

3.5.5.6.2 Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel

A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

3.5.5.6.3 Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés

Esettanulmányok

3.5.5.6.4 Konfliktuskezelés

Konfliktus fogalma

Konfliktusok típusai

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

3.5.6 Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy

27 óra

3561 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az alapvető laboratóriumi munkafolyamatokat, Tevékenységük során az elsajátított elméleti ismereteiket képesek legyenek a laboratóriumi gyakorlatban hasznosítani. Tanulják meg milyen minőségbiztosítási feladatokat és munkavédelmi szabályokat kell a laboratóriumokban alkalmazni. Legyenek tisztában a környezetvédelmi előírásokkal.

3562 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató szakirányú végzettséggel / szövettani szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal , Bsc ápoló

3563 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, kórházi aszepszis, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság

3564 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3565 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Tömeget és térfogatot mér a laboratóriumban használt mérőeszközökkel.	Ismeri a laboratóriumi tömeg- és térfogatomérő eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan	Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.
Oldatokat készít.	Elsajátította a kapcsolódó matematikai és kémiai ismereteket.	Instrukció alapján részben önállóan	gondolkodik, szabályokat betartja. Feladatait pontosan,	Digitális laboratóriumi eszközök használata.
Elvégzi az alapvető anyagtisztítási és anyagszétválasztási műveleteket.	Ismeri az anyagok szétválasztására és szűrésére használt eszközöket.	Irányítással	precízen, az utasításoknak megfelelően, fegyelmezetten látja el	Internetes információforrások keresése és használata.

<p>Munka- és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat alkalmaz.</p>	<p>Ismeri a biztonságttechnikai előírásokat.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladateként.</p>	
--	--	--	--	--

3566 A tantárgy témakörei

3.5.6.6.1 A laboratóriumi munka eszközei

A laboratóriumokban használt üveg fém és műanyag eszközök

3.5.6.6.2 Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban

Tömegmérés eszközei - a mérlegek típusai, jellemzői

Folyadékok térfogatmérésére használt eszközök típusai, tulajdonságai.

Használatuk szabályai

3.5.6.6.3 Matematikai számítások a laboratóriumban

Elegyek és oldatok százalékos összetételével kapcsolatos számítások

Oldatok koncentrációjával kapcsolatos számítások

Normál oldat számítása

3.5.6.6.4 Oldatkészítés, oldatkoncentráció

Az oldódás folyamata

Az oldatkészítés alapvető szabályai

Százalékos összetétel és típusai

Oldatkoncentráció és típusai

Normál oldat

Hígítás, töményítése

3.5.6.6.5 Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása

Szűrés

Bepárlás

Ülepítés

Extrakció (kioldás) Centrifugálás

Dekantálás (szilárd anyagok oldódási különbségén alapuló szétválasztása)

Többfázisú elegyek szétválasztása

Egyszerű és frakcionált desztillálás

3.5.6.6.6 Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk

Laboratóriumban használt szervetlen vegyszerek

Laboratóriumban használt szerves vegyszerek

A vegyszerek szabályszerű tárolása

3.5.6.6.7 Biztonságtechnika a laboratóriumban

Az emberre és környezetre veszélyes anyagok kezelése tárolása

Használt veszélyes anyagok kezelése

Munka a biológia anyagokkal

3.5.6.6.8 Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban

Látogatás szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumokba.

Tájékozódás a munkakörnyezetről, az egyes területeken zajló munkáról, munkafolyamatokról

3.5.6.6.9 Informatika a laboratóriumban

A szövettani és klinikai kémiai laboratóriumban használatos informatikai eszközök alkalmazási területe.

3.5.6.6.10 Minőségbiztosítás a laboratóriumban

Minőség fogalma

Minőségbiztosítás fogalma

Minőségbiztosítás módszerei (minőségellenőrzés, minőségirányítás)

Minőségbiztosítási szabványok

3.5.7 Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy

54 óra

35.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg az akadályozott ember gondozásával kapcsolatos alapvető fogalmakat és gondozási feladatokat. A tantárgy során a tanulók megismerkednek a re/habilitációt érintő legfontosabb fogalmakkal, meghatározásokkal. Továbbá elsajátítják a fizioterápia alapjait.

35.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógytárgy, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

35.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi terminológia, Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógytörténeti alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan.

35.7.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3575 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A rehabilitációs alapfogalmakat helyesen értelmezi, és ennek megfelelően cselekszik	Ismeri a rehabilitáció alapfogalmait.	Teljesen önállóan	Mindennapi élete és munkája során empatikusan és diszkriminációmentesen cselekszik, erre ösztönzi környezetét. Elkötelezett a morális akadálymentesítés és az integráció eszméjével, - munkája során önkritikus önmagával szemben.	A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozásának rendszerét az informatikai rendszeren keresztül tanulmányozza.
A komplex rehabilitáció rendszerében az akadályozott emberek fejlesztését végzi.	Ismeri az átfogó rehabilitációs rendszer működését.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet alapú szakmai anyagokat olvas.
Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.	Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet segítségével segédeszköz forgalmazó cégeket keres.
A különböző típusú akadályozottságokkal élő kliensekkel megfelelően kommunikál.	Ismeri a sajátos ellátású igényű kliensek segítésének, kommunikációjának technikáit.	Teljesen önállóan		Tájékoztató, oktató jellegű filmeket keres az internet segítségével.
Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.	Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.	Instrukció alapján részben önállóan		Oktatófilmek keresése az interneten.

Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási tevékenységei folyamataiban.	Ismeri az akadálymentes környezet kialakításának főbb szempontjait.	Instrukció alapján részben önállóan		Akadálymentes környezet kialakításával kapcsolatos filmek keresése az interneten.
A fizioterápiaterületén tanult fogalmakat helyesen értelmezi.	Ismeri a fizioterápiá alapfogalmait.	Teljesen önállóan		
Felsorolja a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait, és azok legfőbb alkalmazási köreit.	Ismeri a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait és azok alkalmazási köreit.	Teljesen önállóan		
Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Teljesen önállóan		

3576 A tantárgy témakörei

3.5.7.6.1 A rehabilitáció alapfogalmai

A re/habilitációs tevékenység fogalma, tartalma

A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozása (BNO)

A tevékenység akadályozottsága, a részvétel korlátozottsága, az FNO kódrendszer gyakorlati jelentősége

Az akadályozottságok formái, tipológiák (orvosi rehabilitáció, gyógypedagógia)

Különböző akadályozottságok, és rehabilitációjuk főbb sarokpontjai

A re/habilitációs team és szerepe

A rehabilitációs szakemberek főbb tevékenységei, kompetenciái, képzési sajátosságai

A rehabilitációt akadályozó és támogató tényezők

Támogató tényezők: empátia, önrehabilitációs akarat, együttműködés, érdekvédelem, ismeretterjesztés, felvilágosítás, jó szociális körülmények

Akadályozó tényezők: az izoláció, a viktimizáció, stigmatizáció, álrehabilitáció, rossz életkörülmények, az önrehabilitációs akarat hiánya

3.5.7.6.2 Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei

Az akadályozottság lelki vonatkozásai

A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata,)

Sérülésspecifikus pszichológiai következmények:

Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

3.5.7.6.3 Komplex, átfogó akadálymentesítés

Akadálymentesség meghatározása

Az akadályok főbb formái

Egyetemes tervezés filozófiája

3.5.7.6.4 A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere

A rehabilitáció komplexitása, - jellemzői meghatározói

A rehabilitáció intézményrendszere, főbb feladataik

Az orvosi rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei

A pszichológiai rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei

Az oktatási, nevelési rehabilitáció célja, feladata, és eszközrendszere, módszerei

A foglalkozási rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei

A szociális rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei

A lakóközösségi rehabilitáció elmélete, hazai vonatkozásai

Az Önálló Életvitel Mozgalmak és az új paradigmák

Az életminőség jelentősége

A civil szervezetek szerepe a rehabilitációban, az akadályozott emberek érdekvédelmi szervezetei

Aktivizáló/rehabilitációs szemléletű gondozási feladatok

3.5.7.6.5 A rehabilitációt támogató eszközök

Test távoli és test közeli segédeszközök

A mobilitás segédeszközei

Az önellátás segédeszközei

A kommunikáció és az információ eszközei

Kényelmi eszközök

3.5.7.6.6 Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban

Az orvosi rehabilitáció tipológiája szerint felosztás területei:

Speciális funkciózavarok (pl.: spaszticitás, inkontinencia)

Pszichológiai problémák (pl.: viselkedés zavarok)

Tartós akadályozottságot okozó állapotok (pl.: stroke)

Az életkorral összefüggő akadályozottságok (pl.: cerebral paresis)

3.5.7.6.7 Fizioterápiáról általában

A fizioterápia fogalma és felosztása a bevitt energia szerint, feladata. A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei).

3.5.7.6.8 Fizioterápiás alapok

Hidroterápia, Balneoterápia, Mechanoterápia, Klímaterápia

Inhalációs kezelések

Mágneses és elektroterápia, Fototerápia, Termoterápia fogalma

Legfőbb alkalmazási területeik

3.6 Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

72 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület összefogja azokat a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai ismereteket, amelyek nélkülözhetetlenek a segítő hivatást választók számára. Az itt tanult tantárgyak azokra a témákra helyezik a hangsúlyt, amelyek az egészségügyi szakdolgozó munkájára közvetlenül, vagy közvetett módon hatással vannak. A pszichológiai, pedagógiai ismeretek megalapozzák betegvezetés, a betegoktatás, egészségfejlesztés tevékenységét, a szociológiai, közgazgatási, valamint szociális joggal foglalkozó témák a szociális segítségnyújtás lehetőségeibe vezetnek be a tanulókat.

3.6.1 Szociológia alapjai tantárgy

18 óra

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségszociológiai ismereteiket.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus Bsc / Szociális Munkás Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató. BSC ápoló,

3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológia, a társadalmi rétegződés és szocializáció, deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget,	
Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézmény-	Ismeri az alapfogalmakat, a szociá-	Teljesen önállóan	segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel	Elektronikus adat- bázisokat kezel, elektronikus formában tartja

rendszereket, és azok működésének főbb szempontjait.	lis intézményeket és rendszerüket.		egyaránt.	a kapcsolatot egyes kliensekkel.
Munkája során alkalmazza az egészségpszichológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a beteg/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét.	Teljesen önállóan		
Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból.	Ismeri a családmodelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan		

3.6.16 A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Devians magatartás fogalma, formái.

3.6.1.6.2 Egészségpszichológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet.

3.6.1.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmmodellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége.

3.6.2 Pszichológia alapjai tantárgy

18 óra

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatár-

sakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátiás készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő beteg-szakdolgozó kapcsolat kialakításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

3.622 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus / Mentálhigiénés szakember / Pedagógia tanár, Bsc ápoló, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

3.623 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

3.624 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.625 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Általános lélektan- nal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakítása, a betegek- tatás és egészségne- velés során.	Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.
Felismeri a személyiségtípusokat.	Ismeri a legalapvetőbb személyiségelméletek lényegét.	Teljesen önállóan		
Munkáját az életkori sajátosságok figyelembevételével végzi.	Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.	Teljesen önállóan		Fejlődéslélektan- al kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón.
Megfelel a munkahelyi szerepeltvárásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.	Ismeretekkel rendelkezik a szerepekről, szereptanulásról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok alakulásának folyamatát.	Teljesen önállóan		

<p>Felismeri a betegnek a betegségre adott reakcióját, a megfelelő segítséget, pszichés támogatást nyújtja ezzel kapcsolatban.</p>	<p>Ismeri a beteg ember lélektani folyamatait. Ismeri a szorongén pszichikus ártalmakat.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	
--	--	--------------------------	--

3.6.26 A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 Általános lélektan

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés és észlelés

A figyelem

Alvás, álom

Emlékezés, tanulás

Képzelet

Gondolkodás, intelligencia és kreativitás

Motiváció és érzelmek

3.6.2.6.2 Személyiséglélektan

A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése

Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete

Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete

A jellem. Az érett személyiség jellemzői

3.6.2.6.3 Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás

A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos értelmi fejlődés periódusai

A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése

Gyermeki világvélemény és gondolkodás

Az énkép és éntudat fejlődése

Az érzelmek és az akarat fejlődése

A játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe

A szocializáció fogalma, színterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció

3.6.2.6.4 Szociálpszichológia

A szociálpszichológia tárgya. A személyészlelés ismételése

Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése.

3.6.2.6.5 Beteg ember lélektana

A gyógyítók személyisége. Nővértípusok. A gyógyítók közössége

A beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom. A krónikus betegség hatása a személyiségre. A haldoklás, halál és gyász

Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

3.6.3 Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy

18 óra

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása egészítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, Általános ápolástan és gondozástan, Emberi test és működése

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az egészséget hátrányosan befolyásoló tényezőket.	Ismeri az egészség, és az egészségkultúra fogalmát, elemeket.	Teljesen önállóan	Belátja az egészséges életmód, életvitel jelentőségét. Életvitelében törekszik ennek betartására, és a környezettel való kiegyensúlyozott kapcsolatra.	A lakosság egészségi állapotával kapcsolatos adatok keresése digitális adatbázisokban.
Értelmezi a lakosság egészségi állapotát leíró mutatókat, statisztikai adatokat, diagramokat.	Ismeri az egészségi állapot mérési módszereinek lényegét, a főbb mutatókat.	Teljesen önállóan		
Felismeri az egyén magatartásában az egészséget veszélyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.	Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egészségmegőrzési programokat.	Teljesen önállóan		

Egészséges életmóddal, szexuálhigiéniával, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismereteket alkalmazza az egészségfejlesztő tevékenység során.	Tisztában van az egészséges életmód elemével, a modern nemzedék egészség magatartásával, a szexuálhigiéniával. Ismeri a káros szenvedélyek formáit, jellemzőit.	Teljesen önállóan	Internetes kutató- munka, prezentációkészítés egészséges életmód, vagy káros szenvedélyek témában.
Megelőzi a kiégés kialakulását.	Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.	Teljesen önállóan	
Munkájához kapcsolódó egészségfejlesztési tevékenységet folytat.	Ismeri az egészségfejlesztés módszereit, eszközeit, szintjeit.	Instrukció alapján részben önállóan	

3636 A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1 Az egészség, egészségkultúráltság

Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrában

Az egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok

A népegészségtan fogalma, feladatai

3.6.3.6.2 Az egészségi állapot mérési módszerei

A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok

Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók)

Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

3.6.3.6.3 Prevenció és egészségmegőrzés

A prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciér prevenció célja, lényege és eszközei

Védőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások

Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői
Daganatos betegségek megelőzése

3.6.3.6.4 Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapidokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

3.6.3.6.5 Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartás

Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség

A modern nemzedék egészség-magatartása. A digitális nemzedék jellemzői. A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése. Elhúzódo serdülőkor. Modern kori evés- és testképzavarok.

3.6.3.6.6 Szexuálhigiéné

A szexuális identitás

A pubertás élettani változásai

Intim higiéné. Menstruációs higiéné

Az emlő és a here önvizsgálata

Partnerkapcsolatok

Családtervezés. A fogamzásgátlás módszerei

Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra

Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

3.6.3.6.7 Mentálhigiéné

A mentálhigiéné fogalma

Az egészséges lelki egyensúly fenntartása

A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák

Konfliktushelyzetek és kezelésük

A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

3.6.3.6.8 Egészségkárosító tényezők

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismételése

Addikció fogalma. A függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők

Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek

Viselkedéses függőségek

3.6.3.6.9 Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata

Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei

Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái

Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése

3.6.4 Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy

18 óra

3641 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető fel-

adatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

3.642 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló MSc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Pedagógia tanár (általános pedagógia, andragógia) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

3.643 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Pszichológiai ismeretek, Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

3.644 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.645 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.	Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelési attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit, munkaformáit.	Irányítással	A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns. Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségletüket. Fontos számára a szakmai utánpótlás nevelésében való szerepvállalás.	Prezentációkészítés, oktatástechnikai eszköz használata.
A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.	Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulási jellemzőit.	Irányítással		Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten.
Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében.	Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.	Irányítással		
Részt vesz a területre érkező tanulóval való foglalkozásban.	Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanulók gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályival.	Irányítással		

3.6.4 A tantárgy témakörei

3.6.4.6.1 Általános pedagógiai alapismeretek

A pedagógia tárgya, tudományterületei

A nevelés fogalma, célja, alapelvei

A nevelés főbb módszerei

A módszerek megválasztásának elvei

A nevelői attitűdök

A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat

Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei. Az oktatás szervezeti formái

Oktatástechnikai eszközök

3.6.4.6.2 Andragógia

Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés)

A lifelong learning elve. A távoktatás és e-learning jellemzői

A tanulás típusai: formális, informális, nonformális

A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői

A felnőttoktató szerepe

3.6.4.6.3 Betegoktatás

A betegoktatás célja

Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek

Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai)

A betegnapló vezetésének megtanítása

Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

3.6.4.6.4 Egészségügyi szakdolgozók oktatása

A szakmai gyakorlatok célja, feladatai

A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai)

Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, adminisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív)

Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutatás

3.7 Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

405 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület tárgyainak oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

3.7.1 Belgyógyászat és ápolástana tantárgy

54 óra

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanulók megismerik a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesé válnak az oxigénterápia, a húgyhó-lyag irrigálás, az infúziós terápia, az EKG kivitelezésére és a széklet, vizelet, hányadék felfo-gására, mintavételére.

3.7.12 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.13 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.14 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Részt vesz a szív-, és érrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri keringési rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	Kórházi informatikai rendszerek használata.
Részt vesz a vérképző rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri vérképző rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a légző rendszeri betegek ellátásában	Ismeri légző rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az emésztőrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az emésztőrendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a kiválasztó rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri a kiválasztó rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az endokrin rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a daganatos betegek ellátásában.	Ismeri a daganatos megbetegedések klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		

Részt vesz a fertőző betegek ellátásában.	Ismeri a fertőző betegségek klini- kumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan	
Belgyógyászati ápolási beavatkozásokot végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápia- ban: palack csere, cseppszám szabá- lyozás, húgyhólyag öblítés, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogá- sa, oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel).	Ismeri a beavatkó- zások elméleti és gyakorlati kivitele- zésének menetét, az esetleges szövöd- ményeket megfi- gyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	

37.16 A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 Szív- és érrendszeri megbetegedések

A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiaja

Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarc- tus), Koronarográfia

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)

A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szer- zett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, teráoiuája, stádium beosztása

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozis, thrombophlebitis, varico- sitas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápia (thrombolysis, thrombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápia és jellemzőik

A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai

Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai

3.7.1.6.2 Vérképzőrendszeri megbetegedések

A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnó- zisa, terápiaja

A vörösvértetek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák)

A vérképzőrendszeri betegek edukációjának specialitásai

3.7.1.6.3 Légzőrendszeri megbetegedések

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema)

Restriktív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyülem)

A légzőrendszeri betegek edukációjának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

3.7.1.6.4 Emésztőrendszeri megbetegedések

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)

A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemezis, melena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek)

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum)

Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis)

Az emésztőrendszeri betegek edukációjának specialitásai

3.7.1.6.5 Kiválasztórendszeri megbetegedések

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A vese gyulladáshoz vezető betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)

Nephrosis syndroma

Vesekövesség

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái

Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD)

A dializált betegek edukációjának specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai

3.7.1.6.6 Endokrinrendszeri megbetegedései

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők
 Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája
 A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózis, terápiája
 A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok)
 A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői
 A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja
 A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)
 A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)
 A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaeocromocytoma, Addison kór, crisis állapotok)
 A hypothalamus és hypophysis endokrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)
 Az endokrinrendszeri betegek educatiojának specialitásai

3.7.1.6.7 Daganatos megbetegedések

A daganatos betegségek epidemiológiája (morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők)
 Daganatos betegségek diagnosztikája
 Daganatos betegségek szűrővizsgálata (formái, jelentősége, a szűrési programokkal kapcsolatos követelmények,)
 Daganatok nevezéktana és stádium beosztása
 A daganatos betegségek jelei, tünetei (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasiás jelenségek)
 Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése: biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel)
 Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek)
 Fájdalomcsillapítás
 Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél
 Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, halálközeli betegek pszichoszociális ellátása)

3.7.1.6.8 Fertőző betegek, infektológia

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai
 A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői
 A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek
 A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)
 Fertőzésre utaló tünetek
 Kiütéssel járó fertőző betegségek
 Hasmenéssel, hányással járó fertőzések
 Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések
 Bakteriális meningitis klinikai specialitásai
 Influenza klinikai specialitásai
 A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai
 Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció
 A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések.

3.7.1.6.9 Belgyógyászati ápolási beavatkozások

Oxygénterápia eszközei, használatuk

Húgyhólyaöblítés eszközei használata, előkészítés és asszisztálás

EKG készítés eszközei, használatuk

Betegedukáció a vizsgálat alatt, eszközök kezelése.

Széklet, vizelet, hányadék felfogása

Mintavétel eszközei és azok alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.7.2 Sebészet és ápolástana tantárgy**36 óra****3.7.2.1** A tantárgy tanításának fő célja

Megismertetni a tanulókat a sebészeti osztályon történő gyógyító tevékenységekkel, a sebészeti területek sajátosságaival. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai jellemzőit terápiás vonatkozásait. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és azok hatásaival emberi szervezetre. Elsajátítja a tanuló a sebkezelés, a stómaterápia alapjait, a beöntés adás módját, a gyomorszonda levezetését, a sebváladékok megfigyelését, a decubitus jeleit és súlyosságát, a műtéti előkészítés ápolási vonatkozásait.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.2.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfigyeli és felméri a beteg állapotát és szükségleteit a perioperatív időszakban.	Állapot felmérés szabályai, módszerei, a perioperatív és a posztoperatív ellátás főbb szempontjai.	Teljesen önállóan	Empatikusan, etikus, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápoltság	Egészségügyi dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak.
Műtét előtti betegtájékoztatót végez.	A kliensek műtét előtti és utáni sajátos igényei.	Instrukció alapján részben önállóan	önmagára igényes, tiszta, ápoltság	

Segédkezik a műtét utáni sebkötőzésben, sebek megfigyelésében.	Az akut sebek jellemzőit, a szövetegetyegítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menete, a vérzési rendellenességek, a sebek típusai, varratszedés típusai.	Irányítással	lenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	
Részt vesz a hasi sebészeti betegek terápiájában.	Hasi műtét típusok és eljárások, a fektetési módok, a kliens műtét utáni szükségletei, a mobilizációs lehetőségek, megnevezi a dietetikai megkorítások.	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi informatikai rendszereket használ.
Részt vesz a mellkasi, szívsebészeti betegek terápiájában.	A mellkasi szívsebészeti műtét típusok és a műtét utáni teendők, ismeri a kliens szükségletei, mellkas punctió/csapólas asszisztálásán ak módjai, a mellkasi szívás típusai, alkalmazása. Átlátja a mellkasi fizioterápiás lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi informatikai rendszereket használ.
Részt vesz a mozgásrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri a mozgásrendszer klinikumi specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Akut és műtéti sebkezelést, kötés-cserét végez, sebváladékból mintát vesz. Decubitust megfigyel, súlyosságát felméri.	Ismeri a beavatkozásokat protokollját, ismeri a sebekre vonatkozó alapvető ismereteket, és a decubitus felmérésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

Ápolási beavatkozásokat végez, nazogasztrikus szondán keresztül táplál, sztomazsákat cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		
--	--	-------------------------------------	--	--

3726 A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1 Általános sebészeti alapismeretek

A sebek klinikuma, a sebgyógyulás folyamata

A sebek fajtái

A sebgyógyulás zavarai, gyulladással sebek kezelése

Sebészeti fertőzések (anaerob, vírus, gombás)

Hőhatás okozta sérülések és ellátásuk (égés, fagyás)

Vegy hatások, sugárhatások és elektromos áram okozta sérülések

Műtéti érzéstelenítés formái

Műtét előtti kivizsgálás, anamnézis felvétele

Posztoperatív betegfogadás, megfigyelés

Műtét utáni szövődmények

3.7.2.6.2 Részletes sebészet

A fej sebészete (fejlődési rendellenességek, daganatok, agy sebészeti betegségei)

A nyak sebészete (pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy)

Az emlő sebészete (gyulladással megbetegedések, jó- és rosszindulatú daganatok)

Gyomor és nyombél fekélybetegsége, kezelése

Gyomor daganatos betegségei

Vékonybél sebészeti betegségei (fejlődési rendellenességek, Crohn-betegség, féregnyúlvány gyulladás)

Vastagbél sebészeti betegségei (colitis ulcerosa, jó- és rosszindulatú daganatok, FAP szindróma)

Anorectum sebészeti betegségei (nodus haemorrhoidalis, fistulák, fissurák)

A máj sebészete (sérülés, tályogok, ciszták, daganatok)

Epehólyag, epeutak sebészete (epekövesség, carcinoma)

Hasnyálmirigy sebészete (pancreatitis, carcinoma)

Lép sebészete

Sérvek sebészete (hasfali sérvek, lágyék-, femoralis sérvek)

Akut hasi katasztrófák sebészete (bélelzáródás, peritonitis, gastrointestinalis vérzések)

A mellkas sebészete (mellkasfal, mellhártya, mediastinum)

A tüdő sebészete

Szívsebészeti betegségek (fejlődési rendellenességek, zárt és nyitott szívű műtétek, coronaria elváltozások)

Érsebészet (arteriális rendszer betegségei, vénás rendszer betegségei)

3.7.2.6.3 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csonttrögzítő eszközök ápolása

Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban
 Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk
 Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk
 Politraumatizált beteg ellátásának specifikumai
 Végtag amputált beteg ápolása
 Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása
 Gerinc és mellkas deformitásai
 Termikus sérülések és ellátásuk

3.7.2.6.4 Sebészeti ápolási beavatkozások

Akut és műtéti sebek ellátása, fedőkötés felhelyezése, asszisztálás drain gondozás, sebkötözés, PTX, HTX ellátásának ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai

Kötéscsere

Enterosztóma gondozás, zsák csere, beöntések típusai, kivitelezésük eszközei, menete

Gyomor szonda levezetésének eszközei, menete

Sebváladék mintavétel eszközei, menete

Decubitus jelei és súlyosságának meghatározása

Kliens műtéti előkészítésének menete

Nazogasztrikus szondán keresztüli táplálás menete, és eszközrendszere

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.7.3 Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk tantárgy

36 óra

3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót képessé tenni a kisklinikumi tárgyak tekintetében az ápolási-asszisztensi feladatok elvégzésére, bőrteszt, testváladék mintavételek, gyógyszerelés kivitelezésére.

3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év kisklinikumi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.3.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3735 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz.	Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégekánül tisztításának lépéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, előítéletektől mentesen áll a beteghez, munkájára precíz, az etikai vonatkozásokat szem előtt tartja.	E-ápolási dokumentációt vezet
Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában.	Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a non-invazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Bőrtesztet végez (Prick-teszt, tuberculin próba).	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Testvialadékokat fel fog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül vialadék).	Ismeri a testvialadékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

3.7.3.6 A tantárgy témakörei

3.7.3.6.1 Fül-orr-gégészeti betegek ápolása

A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozási
Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

3.7.3.6.2 Szemészeti betegek ápolása

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozási
Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása
Szemészeti műtétek perioperatív ápolása

3.7.3.6.3 Bőrgyógyászati betegek ápolása

Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozási
Bőrelváltozások ápolása
Plasztikai sebészet specifikumai Bőrtranszplantáció

3.7.3.6.4 Urológiai betegek ápolása

Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai
Urostoma
Non-invazív eszközök
Vizeletmintavétel/gyűjtés
Vizeletvizsgálatok kivitelezése
Vesebiopsia asszisztálási feladatai

3.7.3.6.5 Ápolási beavatkozások

Bőrteszt kivitelezésének indikációi, menete, eszközei,
A szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp alkalmazása
Köpet, torok-szem-orr-fül váladék mintavétel eszközei, előkészítés és kivitelezés
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.7.4 Szülészet-nőgyógyászat klinikuma tantárgy

18 óra

3.7.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy megismertessük a tanulókkal a nőgyógyászati intézmények munkáját, a nőgyógyászat eszközrendszerét, valamint meg tudják különböztetni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól. Cél továbbá, hogy megismertessük a tanulókat a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a diagnosztika, terápia lehetőségeiről.

3.7.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos, szülésznő Bsc (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészeti-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, emberi test és működése, Klinikai gyakorlat

3.7.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a női reprodukciós szervekről és működésükről.	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszközparkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Teljesen önállóan	Munkája során, valamint a mindennapi életében empátikusan segíti a fiziológiai és a patológiai várandós ember életét, különös tekintettel a sajátos ellátási igényű emberekre.	Internet használat az adott témában, tájékoztató-oktatási segédletek használata.
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a fogamzás és a magzat fejlődéséről.	Érti a fogamzás feltételeit, a fiziológiai várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait.	Teljesen önállóan		
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a várandósság alatti leggyakoribb szövődményekről és a mesterséges megtermékenyítés okairól.	Ismeri a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		
Akadályozott/korlátozott pacienseket tájékoztat a szülés szakaszairól.	Ismeri a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét, hormonális és pszichés szempontból.	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a sajátos ellátási igényű pacienseket az érett újszülött paramétereiről, az alapvető gondozási feladatokról.	Ismeri az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élettanát, a szoptatás jelentőségét, a tejtermelés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológiás	Teljesen önállóan		

	változásait. Ismeri az újszülött kori szűrővizsgálatok kivitelezésének módját.		
Tevékenysége során a várandós páciensek állapot változásait észleli, és jeleníti az orvosnak.	Ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket (fertőzés, PCOS, endometriózis), az életkori fiziológias változásokat, a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati dagantos betegségeket a petesejt tárolás lehetőségeit.	Teljesen önállóan	

3.7.4.6 A tantárgy témakörei

3.7.4.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szervek megtekintésének lépései, fiziológias kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége

Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

3.7.4.6.2 Várandós gondozás

Élettani fogamzás

Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológias anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban

Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásaik

Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

3.7.4.6.3 Szövődményes/patológiás terhesség

Patológiás terhesség fogalma, diagnosztikája

Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik

Vetelés típusai

3.7.4.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége

Háborítatlan szülés fogalma, menete, szülés szakaszai, kísérése. Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége. Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövödmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik. Anyai-magzati sérülések a szülés alatt.

3.7.4.6.5 Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy

Érett újszülött jellemzői, Apgar, aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége, újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés
Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei
Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás).
Gyermekágyas anya fiziológiás változásai

3.7.4.6.6 Nőgyógyászati betegségek

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai

Vérzési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladással járó kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikumi vonatkozása

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai vonatkozásai

3.7.5 Neurológia klinikuma tantárgy**18 óra****3.7.5.1** A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi az asszisztenseket, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

3.7.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló, egészségügyi szakoktató/ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan

3.7.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**3.7.5.5** A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Az alapvető kóros tünetek azonosítási tudja.	Betegmegfigyelés, állapotkövetés.	Instrukció alapján részben önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség,	e-ápolási dokumentációt vezet
Asszisztál a diagnosztikai vizsgálatoknál.	Ismeri diagnosztikai beavatkozások előkészítésére, kivitelezésére vonatkozó feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség,	
Felismeri az életveszélyes állapotokat, és közreműködik annak elhárításában kompetenciájának megfelelően.	Ismeri az életveszélyes állapot tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan	együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.	

3.7.5.6 A tantárgy témakörei

3.7.5.6.1 Általános és speciális vizsgálatok

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
Neurológiai diagnosztikai vizsgálati módszerek, berendezések
Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

3.7.5.6.2 Tudatállapot változások

A beteg tudat éberségének megfigyelése
Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése
A beszédzavarok típusainak felismerése

3.7.5.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek
Diagnosztikus lehetőségek
Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése

3.7.5.6.4 Idegsebészeti beavatkozások

Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek
Idegsebészeti beavatkozások típusai
Koponyanyitás tájanatómiája

3.7.5.6.5 Fejfájás, epilepszia

Fejfájás típusai
Különböző roham típusok
Epilepszia betegség
Status epilepticus

3.7.5.6.6 Agyi érbetegségek Az agyi vérellátás

zavarai Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás
lehetőségei Koponyaűri vérzés típusai

3.7.5.6.7 Neurotraumán átesett betegek

Koponyasérülések

Az agy traumás sérülései
Gerincvelő traumás sérülései

3.7.5.6.8 Neuroinfektológiai betegségek

Vírusfertőzések
Bakteriális fertőzések
Gombás fertőzések
Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések

3.7.5.6.9 Autoimmun betegségek

Sclerosis multiplex
Myasthaenia gravis
Gullien-Barré szindróma

3.7.5.6.10 Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek

Primer agydaganatok típusai
Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti
Gerincvelői tumorok
Parkinson betegség
Amyotropic lateral sclerosis
Alzheimer betegség

3.7.6 Pszichiátria klinikuma tantárgy

18 óra

3.7.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai szintereit, azok diagnosztikus és terápiás specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorokban, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat. Ismerje meg a komplex pszichiátriai eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3.7.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan

3.7.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és felettesnek jelenti a krízis és veszélyeztető magatartást.	Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSS.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség,	Elektronikus dokumentációt alkalmaz.
Felismeri a pszichiatriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja.	A pszichiatriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatása.	Teljesen önállóan	logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs	A gyógyszerekkel kapcsolatos elektronikus információkat értelmezi.
Felismeri a pszichotikus tüneteket s kompetenciáján ak megfelelően kezeli azokat.	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok.	Teljesen önállóan	készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.	Elektronikus szakirodalmat olvas.

3766 A tantárgy témakörei

3.7.6.6.1 Pszichiatriai története, előítéletek, stigmák

A magyar pszichiatriai gondozás történeti áttekintése

A pszichiatriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiatriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiatria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiatriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

3.7.6.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus

Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia

3.7.6.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiaja: biológiai terápiák, pszichoterápiák

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó- és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése – Ringel triász

3.7.6.6.4 Pszichoaktívszerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok

Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérve

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató és szorongásoldószeres, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok

A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

3.7.6.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis

A szkizofrénia lefolyása, kezelése: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

3.7.6.6.6 Személyiség zavarok

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok)

Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

- A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar
- B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, nárcisztikus személyiségzavar
- C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

3.7.6.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelemzavar, Szektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefordítást, prognózist az alkalmazott terápiákat.

3.7.6.6.8 Organikus pszichoszindrómák

A betegségjellegű sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

3.7.7 Geriátria klinikuma tantárgy

18 óra

3.7.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatok tudományos vizsgálatának szakterületeivel, ezen belül az idősgyógyászat típusaival, a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje meg az idősödő társadalmakra jellemző demográfiai helyzet mutatóit. Ismerje meg az idősök helyzetét a mai társadalomban, az öregedő társadalmak kihívásait, problémáit, az erre adható társadalmi, szociális egészségügyi válaszokat és segítségnyújtási lehetőségeket. Ismerje az idős kor jellegzetességeit, az öregedés biológiai folyamatát, az érzék-szervek, szervrendszerek, a viselkedés és az emberi kapcsolatok idősődéssel járó változásait. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait.

3.7.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai-betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan, Pszichiátria klinikuma

3.7.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a geriátriát és elhelyezi a gerontológián belül, Ismerteti az egyes országok, illetve Magyarország demográfiai jellemzőit.	A gerontológia és a geriátria története. Gerontológiai ismeretek, a gerontológia definíciója, típusai, rendszer-szemlélete. Az idősödés folyamata a világ országaiban, Európában és Magyarországon, Népegészségügyi ismeretek.	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása.

			elfogadás	
<p>Felismeri az idős kor testi-, szellemi és működésbeli változásainak jellegzetességeit és elkülöníti egyes betegségektől, kór-képektől.</p>	<p>Biofizika, biokémia. Anatómia-élettan, kórélettan. A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat, csontrendszer-, immunrendszer változása. Mozgás és reflexek idős korban. Időskori akklimatizáció sajátosságai, közérzet-, figyelem-, hangulatváltozások, alvás és életritmus változásai, társas kapcsolatok, elszigetelődés. Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>képessége.</p>	<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.</p>

<p>Felméri és felismeri az időseket veszélyeztető tényezőket, egyénre szabott prevenciós tervet összeállít és kivitelez.</p>	<p>A biztonság szükségletének változása idős korban. Az idősök testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősök elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében. Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Öngyilkosság okai idős korban. Az idős emberek érdek-, és jogvédelme.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.</p>
<p>Ismerteti az időskori gyógyszerfel szívódási zavarokat, interakciókat.</p>	<p>A gyógyszerek hatásai, mellékhatásai idős korban, idősök gyógyszerelésnek sajátosságai. A gyógyszereléshez kapcsolódó doku-</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció</p>

	mentációs feladatok.		vezetése.
--	----------------------	--	-----------

3.7.7.6 A tantárgy témakörei

3.7.7.6.1 Bevezetés a geriátriába

Magyarország jellemző demográfiai adatai

A korfa fogalma, típusai, Magyarország korfájának jellemzői, nemzetközi összehasonlítás

A magyar társadalom életkor szerinti megoszlása, sajátosságai

Az időskorúak számarányának alakulása Magyarország népességén belül

A nemek arányának alakulása az időskorúak körében

A népesség elöregedésének okai

A kettős öregedés értelmezése

Európai és világ trendek az időskorúak számarányában

Az elöregedés és a népességfogyás társadalmi és gazdasági következményei

Az időskor felosztása, az egyes szakaszok sajátosságai

Az idősek helyzete a mai társadalomban

Időseket ellátó hazai intézményrendszere

A gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete

A geriátria fogalma, kapcsolata a gerontológiával

Klinikai geriátria

Geriátriai ápolás

3.7.7.6.2 Az idős kor jellegzetességei

Szerepváltozások, magatartások, hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatása, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, munkavégzés idős korban.

3.7.7.6.3 Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek

A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat-, csontrendszer változása, mozgás, reflexek idős korban, időskori akklimatizáció sajátosságai, szervek- szervrendszerek, immunrendszer működésének változásai, érdeklődés, közérzet, figyelem, érzelmek/ hangulat-, alvás-, életritmus változása, elszigetelődés.

3.7.7.6.4 Veszélyeztető tényezők idős korban

A biztonság szükségletének változása idős korban

Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők

Az időskori balesetek okai, formái

Baleseti veszélyforrások

A balesetek megelőzésének lehetőségei

Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái

Az időseket érintő családon belüli erőszak

Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői

Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében

Az abúzus fogalma

Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái

Öngyilkosság okai idős korban

Az idős emberek érdek-, és jogvédelme

3.7.7.6.5 Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek

Keringés rendszere

Idegrendszer

Érzékszervek rendszere

Mozgás-, csontok, izomzat szervrendszere

Zsigeri rendszer: emésztő rendszer

Légzőrendszer

Vizeletkiválasztó rendszer Nemi szervek rendszere Endokrin rendszer

3.7.7.6.6 Egészséggondozás idős korban

Az egészség definíciói

Ember és környezet

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei idős korban

Az egészség fenntartása

A betegségek kialakulása, rizikótényezők

Egészséges életmód összetevői

Egészségkárosító tényezők

Népegészségügyi mutatók

Egészségtudatos magatartás

A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életben

Az életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása

A táplálkozás, az életmód és az emésztőrendszer közti összefüggések

A túlzott tápanyagbevitel következményei

Az egészséges étrend, napirend összeállítása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében, ápolási feladatok

3.7.7.6.7 Idős betegek speciális ápolása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében

Demenciában, Alzheimer kórban szenvedő betegek speciális ápolása

Neurológiai kórképek fennállása esetén nyújtott egyénre szabott ápolás

Emésztőrendszeri kórképek speciális ápolása

Akut és krónikus sebek ellátása ápolása

Esések megelőzése, kezelése

Megváltozott üritési szükséglet és megváltozott ürités ellátása

Decubitus prevenciója, ellátása

Segédeszközök, ápolási eszközök alkalmazása az idősellátásban

Segélyhívó eszközök alkalmazása az idősellátásban

3.7.8 Klinikai gyakorlat tantárgy

207 óra

3.7.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy szintézisbe hozza az elsajátított ismereteket, ápolási és asszisztensi ismereteket gyakorlati készségekké kovácsolja össze. Továbbá betekintést enged a tanulóknak

a munkahelyi környezetben történő betegellátásba és a kliensekkel történő interakcióba.

3.782 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább öt éves szakirányú szakmai gyakorlattal.

3.783 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan, Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

3.784 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.785 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápia-ban: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel).	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat.
Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztomazsákot cserél, gondoz, beöntést ad,	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

műtéti előkészítést végez.			
Készség szinten bőrtesztet végez.	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módját.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumentációt vezet
Készség szinten testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testváladékok felfogásának módját és a minta-vételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumentációt vezet
Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapjait, a helyét és szerepét az ellátásban.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumentációt vezet

3.7.8.6 A tantárgy témakörei

3.7.8.6.1 Belgyógyászat gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciós kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.2 Sebészet gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiban, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciós kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.3 Kisklinikumi gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

nyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.4 Egyéb klinikai gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Pszichiátria, neurológia, geriátria, szülészet-nőgyógyászat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.8 Ápolói alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

270 óra (198 óra/14 évfolyamon + 72 óra/15. évfolyamon)

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja megalapozni a szakápolástani és ápolástani feladatokat, megfelelően rávilágítva milyen széles körű ismeret integrációra van szükség az ápolói hivatáshoz. Lehetővé tenni, hogy a tanuló megfelelő jogi, etikai, biokémiai, biofizikai, sejtbiológiai, mikrobiológiai, közegészségtani, informatikai, pszichológiai, népegészségtani, kommunikációs, egészségnevelési-egészségfejlesztési, egészségpszichológiai ismereteket felhasználva részt vegyen a gyógyító team munkájában.

3.8.1 Biokémia tantárgy

18 óra

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek holisztikusan szemlélni az egyént és annak ellátását. Akik képesek megfelelő ismereteik révén körültekintéssel felkészíteni a klienseket a rájuk váró vizsgálatokra, hiszen ismerik azok biokémiai hatásait. Megismertetni a tanulókkal a szervezet belső egyensúlyának alappilléreit.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár.

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia (szerves kémia), Biológia (sejttan, emberi test)

3.8.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Saját szavaival megfogalmazza az élő szervezet biokémiai alapjait.	Felismeri az élő szervezetben a biokémiai tényezőket, tudja azok meghatározásának módját, az alapvető tápanyagok, emberi testre kifejtett hatásait.	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgálatok váltanak ki. Preventív szemléletű, ösztönzi a klienst a szükséges	

Jellemzi az anyag- csere folyamatok alapvető tulajdon- ságait.	Ismeri az anyag- csere elemeit, a szervezet szem- pontjából nélkülöz- hetetlen biokémiai folyamatokat.	Teljesen önállóan	beavatkozásoko- n való részvételre, pszichésen támoga- tó, szakmája iránt elkötelezett. Folya- matos tanulásra törekszik.	
Felméri az emberi szervezet homeo- sztázistól eltérő állapotait.	Ismeri a homeo- sztázis elemeit, a legfontosabb vizs- gáló eljárásokat, és azok használatát ápolói szempontból.	Instrukció alapján részben önállóan		Homeosztázis mo- nitorozást végez diagrammok segít- ségével.

3816 A tantárgy témakörei

3.8.1.6.1 A biokémia alapjai

Az élőszervezet építőanyagainak és biokémiai alapfolyamatainak jellemzői, élettani szerepe, makromolekulák, enzimek, vitaminok

3.8.1.6.2 Az anyagcsere folyamatok biokémiája

Fehérjék jellemzői, csoportjai. A hemoglobinnak szerkezete, jellemzői. Aminosavak csoportosítása, anyagcsere folyamatainak jellemzői. Az emberi szervezet nitrogén anyagcseréje, karbamid szintézise. A glukóz oxidációja és szintézise. Lipidek jellemzői, csoportosításuk, lipid anyagcsere folyamata, módszerei. Oxigén és széndioxid anyagcsere jellemzői. Enzimek és működésük.

3.8.1.6.3 Homeosztázis

A homeosztázis fogalma, alkotói, élettani jellemzői, diagnosztikai módszerei

3.8.2 Biofizika tantárgy

18 óra

3821 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek holisztikusan szemlélni az egyént és annak ellátását. Akik képesek megfelelő ismereteik révén körültekintéssel felkészíteni a klienseket a rájuk váró vizsgálatokra, hiszen ismerik azok biofizikai hátterét. Szintézisbe hozni az anatómiai ismereteiket a diagnosztikai eljárásokkal.

3822 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár.

3823 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika (elektromosság, mágnesesség, rezgések, hullámok, kinematika, vektorok, erő, munka, kommunikációs eszközök, képalkotás, képrögzítés, fény jellemzői, radioaktivitás), Biológia (sejt, emberi test)

3824 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem

stb.) kell lebonyolítani.

3825 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi az életfolyamatok biofizikáját	Ismeri a különböző fizikai alapfogalmakat, megfelelő használatukat.	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki.	
Meghatározza az EKG, EEG, EMG, ENG működési elvét	Ismeri a szervezetben keletkező elektromosságot, és ezek rögzítésének módjait.	Teljesen önállóan	Preventív szemléletű, ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre, pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett.	E-ápolási dokumentációt vezet
Ismerteti a képalkotó vizsgálatok elméleti alapjait, használatuk indikációit, kontraindikációit és szövődményeit.	Ismeri a képalkotó eljárásokat, a működési elvüket, hatásukat az emberi szervezetre, szövődmények kialakulásának lehetőségeit	Teljesen önállóan	Folyamatos tanulásra törekszik.	

3826 A tantárgy témakörei

3.8.2.6.1 Az életfolyamatok biofizikai jelenségei

Az emberi szervezet élettani működésének biofizikai jelenségei, Inger, ingerület, ingerelhetőség, a szenoros működés tulajdonságai. Mozgás, helyváltoztatás, izomműködés. Légzés (mechanika, gázcsere, nyomásviszonyok, felületi feszültség). Keringés (szívműködés, szisztole-disztole, szív munka, vérnyomás, folyadék-véráramlás). Látás (optikai alapok, akomodáció, fotoreceptorok, fényérzékelés, látómező). Hallás (hallásemélet, audiometria)

3.8.2.6.2 Elektromos diagnosztikai módszerek fizikai alapjai

Elektromos diagnosztikai eszközök (EKG, EEG, EMG, ENG) működési elvének jellemzői

3.8.2.6.3 Képalkotó módszerek biofizikai alapjai

Radiológiai alapismeretek. A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, UH, Angiográfiás és Mammo-
gráfiás radiológiai vizsgáló eszközök működési elvének jellemzői. A vizsgáló módszerek főbb indikációi, kontraindikációi. A kontrasztanyagok helye, szerepe a képalkotó diagnosztikában. A kontrasztanyagok főbb jellemzői és típusai Az endoszkópos vizsgálatok alkalmazásának elméleti alapjai, indikációi, céljai

3.8.3 Sejtbiológia II. tantárgy

18 óra

3831 A tantárgy tanításának fő célja

Az emberi szervezetben a sejtek, szövetek szerveket, funkcionális egységben szervrendszereket, az emberi szervezetet alkotják. A patológiai diagnosztika ennek a legkisebb egységeire, a sejtekre és szövetekre épül. A szövettani asszisztens feladata ezeknek az emberi szöveteknek diagnosztikára való előkészítése. A tanítás célja, hogy a hallgató megismerje a szöveteket alkotó sejtek működését, biokémiai összetevőit.

3832 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár.

3833 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Sejtbiológia, szakmai kémia és biokémiai alapok

3834 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3835 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Elsajátítja a sejtek alkotóelemeit, szer- kezetüket, és azok funkcióit	Ismeri a sejtteni alapismerete ket	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szem- léli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki. Preventív szem- léletű, ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásoko n való részvételre, pszichésen támoga- tó, szakmája iránt elkötelezett. Folya- matos tanulásra törekszik.	Digitális atlaszok segítségével sajátít- ja el a sejtek alkotó- részeit
Megismeri a sejt életjelenségeit, azok folyamatát, össze- függéseit	Ismeri a sejtteni alapismerete ket	Teljesen önállóan		
Elsajátítja a sejtcik- lus és a sejtosztódás formáit, folyamatát, működési zavarait	Ismeri a sejtteni alapismerete ket	Teljesen önállóan		
Felidéli a különbö- ző szövettípusokat és azok jellemzőit	Ismeri a szövettani alapismereteket	Teljesen önállóan		

3836 A tantárgy témakörei**3.8.3.6.1 Sejtteni alapismeretek**

A sejt molekuláris összetevői

A sejt strukturális alapjai

A sejtmembrán.

A citolazma

Lizoszómák, mitokondriumok szerkezete, működésük

Anyagtranszport a membránon keresztül
 Autofágia, heterofágia
 Golgi-apparátus működése
 A sejtmag szerkezete, a kromoszómák jellemzése.
 Fehérjeszintézis és anyagtermelés
 A sejtek mozgása
 Sejtosztódás típusai, folyamata

3.8.3.6.2 Általános szövettani alapismeretek

Hámszövet jellemzői, csoportosítása.
 Sejtkapcsolódási módok.
 Speciális hámok.
 Kötő-és támasztó szövetek jellemzői
 A kötőszövetek osztályozása
 Sejtípusok, sejt közötti állomány
 Vér és vérképző szövetek jellemzése
 Simaizomszövet, harántcsíkolt izomszövet és a szívizom jellemzői
 Idegszövet jellemzői
 Idegrostok
 Az idegvégkészülékek jellemzői.
 A szinapszis

3.8.4 Mikrobiológia tantárgy

18 óra

3841 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók mélyítsék el a fertőzésről, fertőző betegségekről korábban megszerzett ismereteiket. A tantárgy tanulása járuljon hozzá a klinikai tantárgyak megalapozásához. Ismerjék meg a kórokozókat, jellemzésüket és vizsgálati módjaikat.

3842 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Mikrobiológus / Biológia szakos tanár.

3843 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

3844 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3845 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
A mikrobák tulajdonságaival, ellenálló képességével kapcsolatos	Ismeri a baktériumok, vírusok, gombák és paraziták alapvető jellemzőit, tulajdonságait,	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a fertőzések és járványok megelőzése iránt, törekszik azoknak a ténye-	Videók, képek keresése az Internetről,

ismereteit összekapcsolja az infekciókontroll ismereteivel.	szerepüket a betegségek kialakulásában, a kórokozók kimutatásának lehetőségeit.		zóknek a kiiktatására, amelyek ezek kialakulásában, terjedésében szerepet játszanak. Belátja a megelőzés szerepét a betegségek kialakulásában.	prezentáció készítés
Felsorolja és jellemzi a kórokozókat, és azok vizsgáló módszereit.	Ismeri a kórokozókat és azok jellemzését, vizsgálatát.	Teljesen önállóan		

3846 A tantárgy témakörei

3.8.4.6.1 Bakteriológia, virológia és mikológia

A baktériumok osztályozása, elnevezése

A baktériumok alakja, szerkezete, anyagcseréje, szaporodása, kórokozó képessége, ellenálló képessége

A szervezet normál baktériumflórája

A bakteriológiai vizsgálati módszerek típusai

Antibiotikus kezelés, antibiotikum rezisztencia

A vírusok jellemzői, szerkezetük, osztályozásuk

A vírusok ellenálló képessége

A vírusbetegségek patogenezise, kimutatása, kezelése, megelőzése

A gombák általános tulajdonságai, a gombasejt felépítése, szaporodásuk

A gombák osztályozása

A gombák kórokozó képessége, a gombafertőzések rizikófaktorai

A mycosisok kimutatása, kezelése, megelőzése

A gombák ellenálló képessége

3.8.4.6.2 Parazitológia

A parazitológia tárgya, felosztása

A paraziták rendszerezése, protozoonok, parazita férgek, parazita ízeltlábúak főbb jellemzői

A paraziták behatolása a szervezetbe, hatásuk a szervezetre

A paraziták ellenálló képessége

A paraziták kimutatása, kezelés, megelőzés elvei

3.8.5 Közegészségtan - járványtan tantárgy

36 óra

385.1 A tantárgy tanításának fő célja

Ismeri a levegő-, víz-, talajszennyeződés emberre és a környezetére gyakorolt hatásait. Ismeri az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségkárosodásokat, azok vizsgálati módszereit, továbbá az ételfertőzésre, ételmérgezésre gyanús megbetegedések tüneteit, valamint a szükséges intézkedéseket.

385.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3853 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Mikrobiológia, biológia, komplex természettudományos tárgy,

3854 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.)
kell lebonyolítani.

3855 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a közegészségtani alapfogalmakat, elhelyezi a tárgyat az orvostudományban.	Ismeri a közegészségtani alapokat	Teljesen önállóan	Preventív szemléletű, a kórokozók terjedésének megelőzésére törekszik.	
Felismeri a fertőzés terjedési lehetőségeit, a főgékony embereket	Ismeri a fertőzés, fertőző betegség fogalmát, a fertőző betegségek kialakulását, előfordulási módjait, a járványfolyamat mozgatóerőit.	Teljesen önállóan		Naprakészen tájékozódik a digitálisan elérhető járványügyi helyzetekről, amennyiben felmerül, hogy a kliens utazás közben fertőződött meg.
Ismerteti az enterális, kültakarón keresztül terjedő és légúti rendszer járványtanának főbb tényezőit	Ismeri az enterális, kültakarón keresztül terjedő és légúti rendszer járványtani jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Munkaterületén részt vesz a fertőző betegségek terjedésének megelőzésében.	Ismeri az alapvető járványügyi feladatokat, járványellenes teendőket	Instrukció alapján részben önállóan		Járványügyi szervezet honlapjának keresése az Interneten.
Ismerteti az immunvédekezést és lényegét, az immunrendszer szerepét a védekezésben.	Ismeri az immunrendszer működésének alapjait, az immunitás fajtáit, az immunrendszer kóros működésének formáit.	Teljesen önállóan		

3856 A tantárgy témakörei

3.8.5.6.1 A közegészségtan alapjai

A közegészségtan fogalma, története, részterületei, helye és feladatai az orvostudományban. A magyar népegészségügy felépítése és szervezeti rendszere

Humán ökológia.

A légkör felépítése, tulajdonságai és hatása a szervezetre.

A levegőt szennyező legfontosabb anyagok és források, globális következmények.

Ivóvíz nyelés és ivóvíz ellátás helyzete Magyarországon

A talaj környezet-egészségügyi hatásai

3.8.5.6.2 A fertőzés, fertőző betegségek

A fertőzés, fertőző betegség fogalma

A fertőző betegség létrejöttének feltételei: kórokozók száma, virulencia, behatolás helye, szervezet ellenállása

A fertőző betegségek csoportosítása járványtani szempontból

A fertőző betegségek előfordulási módjai: sporadikus, endémiás előfordulás, epidémia, pandémia, szezonális, ciklicitás

A fertőzésekről általában, járványtan felosztása. Járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői. A fertőző betegségek és járványok megelőzése, járványügyi intézkedések
Enterális fertőzések járványtana (Bakteriális fertőzések: Hastífusz, Paratyhus, Dysenteria, Coli enteritisek

Enterális fertőzések járványtana (Bakteriális fertőzések: Yersiniosis, Campylobacteriosis, Helicobacteriosis, Kolera, Toxikoinfekciók; Vírusfertőzések; Féregfertőzések)

Légutakon keresztül terjedő fertőzések járványtana (Torokgyík, Mumpsz, Rubeola, Kanyaró, Szamárköhögés, Báránymimlő, Skarlát, Meningitis epidemica, Haemophilus influenzae

Légutakon keresztül terjedő fertőzések járványtana (Influenza, Mononucleosis infectiosa, Legionellosis, Tuberculosis, Streptococcus fertőzés).

A kültakarón keresztül terjedő fertőző betegségek járványtana

3.8.5.6.3 A járványfolyamat mozgatóerői

Elsődleges mozgató erők:

A fertőző forrás

A fertőzés terjedésének lehetséges módjai

A fogékony emberi szervezet

Másodlagos mozgató erők: természeti, társadalmi, egyéni tényezők

3.8.5.6.4 Járványügyi feladatok

A fertőző betegségek megelőzése

Járványügyi teendők fertőző betegségek előfordulásakor - teendők a beteggel és a beteg környezetében

A fertőző beteg bejelentése

Az izoláció, annak szakmai és jogi vonatkozásai. A fertőzőbetegségek megelőzése, immunizálás, oltások és azok formái, jellemzői, oltási naptár.

3.8.5.6.5 Kórházi fertőzések járványtana

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata

Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai.

3.8.5.6.6 Immunológia

Az immunrendszer működése

Az immunitás formái

A szervezet immunizálása

Az immunrendszer megváltozott működése: allergia, autoimmun betegségek, immunhiányos állapotok

3.8.6 Egészségügyi etikai esettanulmányok tantárgy

18 óra

3861 A tantárgy tanításának fő célja

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Az etikai ismeretek elmélyítése.

3862 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3863 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

3864 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3865 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi az egészségügyben az alapvető viselkedési normákat.	Ismeri az egészségügyi etika alapfogalmait.	Teljesen önállóan		

Megítéli a munkája kapcsán leggyakrabban jelentkező etikai dilemmákat.	Ismeri a leggyakrabban egészségügyi munka során fellépő etikai dilemmákat, és kompetencia szintű kontextusát. A dolgozótól elvárt viselkedésmódot megérti.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus viselkedés, magabiztos kiállás.	
Alkalmazza a munkája során a vonatkozó etikai normákat	Ismeri az egészségügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartásukból származó következményeket.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet az etikai normák betartásával.

3866 A tantárgy témakörei

3.8.6.6.1 Rendszerező ismeretek

Alapfogalmak: erkölcs, moralitás, érték, norma, etika

A bioetika, ápolásetika fogalma

Az egészségügyi etika alapelvei: autonómia tisztelete, "ne árts" elve, jótekonyság elve, igazságosság elve

Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása

Az orvos és szakdolgozó, illetve a szakdolgozó és beteg közötti kapcsolat etikai normái

A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között

Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a betegtájékoztatásban

Egészségügyi etikett: az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés

A beteglátogatás viselkedési szabályai

Etikai kódex

Etikai sajátosságok időskorban

3.8.6.6.2 Az egészségügyi etika alapjai

Az egészségügyi etika alapelvei. Etikai értékek az egészségügyben. Etikai szabályozás. Etikai kódex.

3.8.6.6.3 Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai kérdései

Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai elvei és problémái: titoktartás etikai vonatkozásai, tájékoztatás etikai kérdései, haldokló beteg ápolásának etikai kérdései, gyermekek ápolásának etikai vonatkozásai, különleges esetek/akadályozott emberek ápolásának etikai problémái, fizikai/kémiai korlátozó intézkedések alkalmazásának etikai kérdései etikai kérdései. Az egészségügyi sztrájk. Etikai dilemmák és bioetikai kérdések. Az abortusz etikai kérdései. Eutanázia formái és etikai vonatkozásai. Társadalmon belüli szubkultúrák etikai vonatkozásai.

3.8.6.6.4 Szakdolgozói etikett

Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés. Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás

3.8.6.6.5 Etikai esettanulmányok

Az egészségügyi dolgozók tevékenységével kapcsolatos esettanulmányok ismertetése, kötetlen beszélgetés formájában történő elemzése, a szakdolgozói etikettel kapcsolatos esettanulmányok ismertetése, és kötetlen beszélgetés formájában történő beszélgetés elemzése. Abortusszal kapcsolatos, eutanáziával kapcsolatos esettanulmányok.

3.8.7 Egészségügyi jogi esettanulmányok tantárgy**18 óra****38.7.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Olyan szakemberek oktatásának szerves részét képezi, akik ismerik és magukra nézve kötelezően alkalmazzák a betegjogokat, tisztában vannak az ellátó személyzet jogaival és kötelességével.

38.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

38.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

38.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

38.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megnevezi és leírja a magyar jogrendszer alapvető fogalmait, és az alaptörvényi szabályozásokat	Ismeri Magyarország alaptörvényének főbb szabályait, ismeri a jogot, a jogrendet és a jogforrásokat.	Teljesen önállóan		Ismeri a jogszabályok elektronikus elérhetőségeit.

Betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó speciális jogszabályokat.	Ismeri a betegjogokat, az egészségügyi dolgozó jogait és kötelességeit, az adatvédelmi szabályokat.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus viselkedés, magabiztos kiállás.	Ismeri az elektronikus adatvédelmi szabályozást.
Ismerteti a szociális ellátások jogi alapjait.	Ismeri az állam szerepét a szociális ellátások tekintetében, felsorolja a szociális intézményeket	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a munkája során rá vonatkozó etikai normákat	Ismeri az egészségügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartásukból származó következményeket	Teljesen önállóan		
Ismerteti a főbb szociális ellátásokat	Ismeri a szociális törvény által szabályozott ellátásokat, a társadalombiztosítási nyugellátásokat, egészségbiztosítási támogatásokat, családi ellátásokat, a gyermekvédelmi törvény és a munkanélküliek támogatásával kapcsolatos szabályozásokat. A közszolgáltatások rendszerét.	Teljesen önállóan		

3876 A tantárgy témakörei

3.8.7.6.1 A jog és a jogrend

Jogi normák fogalma. A jog és a jogrend fogalma, a belső jogforrások rendszere. Magyarország Alaptörvényében meghatározott alapvető jogok és kötelezettségek.

3.8.7.6.2 Egészségügyi jogi ismeretek

Az egészségügyre és az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó fontosabb jogi szabályozások. A betegek jogai és a betegjogok érvényesítése. Egészségügyi sztrájkjog. Az egészségügyi dokumentáció kezelése. Információbiztonság és adatvédelem. Egészségügyi dokumentációval kapcsolatos jogok. Az idősellátás jogi vonatkozásai.

3.8.7.6.3 Szociális ellátások jogi alapjai

A szociálpolitika intézményrendszere és az állam szerepe. A szociális ellátások rendszerei: biztosítási ellátások, költségvetésből finanszírozott ellátások. A szociális szempontból főbb ellátások és jellemzőik: A szociális tv. által szabályozott ellátások, a társadalombiztosítási nyugellátások, egészségbiztosítási támogatások, családi ellátások, a gyermekvédelmi tv. és a munkanélküliek támogatásával kapcsolatos szabályozások. A közszolgáltatások rendszere: az egészségügy és a szociális ellátás intézményei és azok alapvető követelményei, jogi alapjai. Az állami szervek rendszere, jellegük és egymáshoz való viszonyuk. Az állam felelőssége a lakosság egészségi állapotáért. Esélyegyenlőség biztosítása.

3.8.7.6.4 Jogi esettanulmányok

Az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó esettanulmányok és ismertetésük, az egészségügyi sztrájkokkal kapcsolatos esettanulmányok és érdekvédelmi szervezetek szerepe, a szociális ellátásokkal kapcsolatos esettanulmányok.

3.8.8 Egészségügyi informatika II. tantárgy**18 óra****3881 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanulásának célja, hogy a tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatot az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

3882 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Informatikus, Informatika tanár. Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzést követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, Bsc ápoló

3883 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret

3884 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3885 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Elektronikus ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szinten használja a táblázatkezelő és szövegszerkesztő programokat	Ismeri a felhasználói szintű táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és az elektronikus ápolási dokumentáció vezetését.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi és betartja a munkájával kapcsolatos jogi, etikai, magatartási következményeket.	
Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.	Irányítással		
Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással		Medikai rendszerek használata.

3886 A tantárgy témakörei

3.8.8.6.1 Egészségügyi informatikai ismeretek

Az egészségügyi informatika tárgya

Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei

Adatvédelem, adattovábbítás

Az elektronikus levél küldésének szabályai

Egészségügyi kódrendszerek

Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)

Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai

E-recept

Medikai rendszerek típusai

Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

3.8.8.6.2 Az egészségügyi dokumentáció, adatvédelem

Az egészségügyi dokumentáció fogalma, részei

A dokumentálás alapvető követelményei

Adatok az egészségügyben: személyazonosító adat, egészségügyi adat

GDPR. Az egészségügyi adatkezelés, adattovábbítás céljai, alapszabályai

3.8.9 Egészségpszichológia tantárgy

36 óra

3891 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatársakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátiás készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő beteg-szakdolgozó kapcsolat kialakításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

3892 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, Bsc ápoló, mentálhigiénikus

3893 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret, egészségfejlesztés, betegoktatás, betegápolás alapjai, klinikumok és ápolástan

3894 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3895 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Általános lélektan-nal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakításában, a betegoktatás és egészségnevelés során.	Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.
Felismeri a személyiségtípusokat.	Ismeri a legalapvetőbb személyiségelméletek lényegét.	Teljesen önállóan		
Munkáját az életkori sajátosságok figyelembevételével végzi	Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.	Teljesen önállóan		Fejlődéslélektan-nal kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón.
Megfelel a munkahelyi szerepeltvárásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.	Ismeretekkel rendelkezik a szerepekről, szereptanulásról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok alakulásának folyamatát.	Teljesen önállóan		
Felismeri a betegnek a betegségre adott reakcióját, a megfelelő segítséget, pszichés	Ismeri a betegember lélektani folyamatait. Ismeri a szorongás pszichikus ártalmakat.	Teljesen önállóan		

támo- gatást nyújtja ezzel kapcsolatban.				
--	--	--	--	--

3896 A tantárgy témakörei

3.8.9.6.1 Bevezetés a pszichológiába

A pszichológia fogalma, tárgya, tudományterületei, irányzatai

A személyiség fogalma, a személyiség kialakulásában és fejlődésében szerepet játszó tényezők (külső, belső tényezők, érés, tanulás, fejlődés, differenciálódás, integrálódás)

Személyiségtipológiák: Hippokratesz-Galenosz - féle, Kretschmer - féle és Jung féle tipológia

Önismeret fogalma, énkép, önértékelés

Az önismeret fejlesztésének lehetőségei

Énvédő technikák: elhárító mechanizmusok, coping stratégiák

Társismeret, más személyek megismerésének sajátosságai: személyészlelés, első benyomás, kategorizálás és gondolkodási sztereotípiák

A motiváció fogalma, alapvető és magasabb rendű motívumok, motívumok hierarchiája

3.8.9.6.2 Általános lélektan

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés és észlelés

A figyelem

Alvás, álom

Emlékezés, tanulás

Képzelet

Gondolkodás, intelligencia és kreativitás

Motiváció és érzelmek

3.8.9.6.3 Személyiséglélektan

A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése.

Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete

Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete

A jellem. Az érett személyiség jellemzői.

3.8.9.6.4 Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás.

A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos értelmi fejlődés periódusai.

A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése.

Gyermeki világnézet és gondolkodás.

Az énkép és éntudat fejlődése.

Az érzelmek és az akarat fejlődése

A játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe.

A szocializáció fogalma, színterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció.

3.8.9.6.5 Szociálpszichológia

A szociálpszichológia tárgya. A személyészelelés ismétlése.

Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus.

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése

3.8.9.6.6 Beteg ember lélektana

A gyógyítók személyisége. ápoló típusok. A gyógyítók közössége

A beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom, krónikus fájdalom hatása a beteg ember személyiségére. A krónikus betegség hatása a személyiségre. A haldoklás, halál és gyász

Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

3.8.10 Népegészségtan tantárgy**18 óra****38.101 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanulása egészítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

38.102A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

38.103 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

38.104A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

38.105 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az egészséget hátrányosan befolyásoló tényezőket.	Ismeri az egészség, és az egészségkultúra fogalmát, elemeit.	Teljesen önállóan	Belátja az egészséges életmód, életvitel jelentőségét.	
Értelmezi a lakosság egészségi állapotát leíró mutatókat, statisztikai adatokat, diagramokat.	Ismeri az egészségi állapot mérési módszereinek lényegét, a főbb mutatókat.	Teljesen önállóan	Életvitelében törekszik ennek betartására, és a környezetével való kiegyensúlyozott	A lakosság egészségi állapotával kapcsolatos keresés az interneten.

Felismeri az egyén magatartásában az egészséget veszélyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.	Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egészségmegőrzési programokat.	Teljesen önállóan	kapcsolat- ra.	
---	--	-------------------	----------------	--

38.106 A tantárgy témakörei

3.8.10.6.1 Az egészség, egészségkultúráltság

Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrában

Az egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok

A népegészségtan fogalma, feladatai

3.8.10.6.2 Az egészségi állapot mérési módszerei

A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei: a demográfia, szomatometria fogalma, célja, jellemzői

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok

Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók)

Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

3.8.10.6.3 Prevenció és egészségmegőrzés

A prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciar prevenció célja, lényege és eszközei

Védőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások

Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői

Daganatos betegségek megelőzése

3.8.10.6.4 Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapdokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

3.8.11 Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment tantárgy

18 óra

38.11.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése.

38.11.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus/ Mentálhigiénikus (kommunikáció, konfliktuskezelés) /

Egészségügyi szak- tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

38.113 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Magyar nyelv, Történelem

38.114A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

38.115 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Hiteles kommunikációt folytat bete- gekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkel, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	
Speciális kommunikációt folytat, segítő kommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.
Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktusok típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		

38.116 A tantárgy témakörei

3.8.11.6.1 A kommunikáció alapfogalmai

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák

A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban

Kongruens kommunikáció

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.11.6.2 Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció

A nyelvi szocializáció hiányosságai

Szégyenlősség, gátlásosság

Kommunikációs gátak és közléssorompók

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.11.6.3 Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel vagy hozzátartozóval

A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.11.6.4 Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.11.6.5 Konfliktuskezelés

Konfliktus fogalma

Konfliktusok típusai

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni.

3.8.12 Egészségnevelés – egészségfejlesztés tantárgy

18 óra

3.8.12.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása erősítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.8.12.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (Ápoló Bsc előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. Mentálhigiénikus

38.123 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia

38.124A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

38.125 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Egészséges életmóddal, szexuálhigiéniával, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismereteit alkalmazza az egészségfejlesztő tevékenység során.	Tisztában van az egészséges életmód elemivel, a modern nemzedék egészség magatartásával, a szexuálhigiéniával. Ismeri a káros szenvedélyek formáit, jellemzőit.	Teljesen önállóan	Megértő, empatikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Internetes kutatómunka, prezentációkészítés egészség- és életmód, vagy káros szenvedélyek témában.
Megelőzi a kiégés kialakulását.	Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Munkájához kapcsolódó egészségfejlesztési tevékenységet folytat.	Ismeri az egészségfejlesztési módszereit, eszközeit, szintereit	Instrukció alapján részben önállóan		

38.126 A tantárgy témakörei

3.8.12.6.1 Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartás.

Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség.

A modern nemzedék egészségmagatartása. A digitális nemzedék jellemzői. A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése. Elhúzódozó serdülőkör. Modern kori evés- és testképzavarok

3.8.12.6.2 Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata
 Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei
 Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái
 Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése
 Egészségfejlesztés idős korban

3.8.12.6.3 Mentálhigiéné

A mentálhigiéné fogalma
 Az egészséges lelki egyensúly fenntartása
 A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák.
 Konfliktushelyzetek és kezelésük
 A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

3.8.12.6.4 Szexuálhigiéné

A szexuális identitás
 A pubertás élettani változásai
 Intim higiéné. Menstruációs higiéné.
 Az emlő és a here önvizsgálata
 Partnerkapcsolatok
 Családtervezés. A fogamzásgátlás módszerei.
 Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra
 Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

3.8.12.6.5 Egészségkárosító tényezők

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismételése
 Addikció fogalma. A függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők.
 Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek
 Viselkedéses függőségek

3.8.13 Egészségszociológia tantárgy

18 óra

3.8.13.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségzociológiai ismereteiket.

3.8.13.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus / Szociális munkás / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató. Bsc ápoló, mentálhigiénikus

3.8.13.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.8.13.4A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.13.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológia, a társadalmi rétegződés és szociálisizáció, deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget, segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt.	
Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézményrendszereket, és azok működésének főbb szempontjait.	Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.	Teljesen önállóan		
Munkája során alkalmazza az egészségzociológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a beteg/fogyatékos emberek társadalmi helyzetét.	Teljesen önállóan		Digitális forrásokat használ az ismeretek fejlesztésére.

Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból	Ismeri a családmodelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan		

38136 A tantárgy témakörei

3.8.13.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Devians magatartás fogalma, formái.

3.8.13.6.2 Egészségszociológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet

3.8.13.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmodellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége

3.9 Ápolói szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

384 óra (216 óra/14. évfolyam + 168 óra/15. évfolyam)

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület elsajátítása során a tanuló megismeri és képessé válik az emberi test életani-kórélettani működésének értelmezésére. A különböző betegségek, kórállapotok kialakulásának, tünettanának ok-okozati összefüggéseinek felismerésével és azok értelmezésével alkalmas lesz a kompetencia szintű betegmegfigyelésre, vizsgálatra, valamint az elrendelt diagnosztikai és terápiás beavatkozások megtervezésére és azok preanalitikai feladatainak szabályos kivitelezésére. Az elsajátított szakmai ismereteken túl mindennapi munkáját a jogi, etikai, beteg-lélektani, kommunikációs és betegeducációs ismereteinek adaptálásával, valamint a biztonságos betegellátás szabályainak betartásával végzi.

3.9.1 Anatómia-élettan-kórélettan tantárgy

54 óra

39.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg az emberi szervezet felépítését és működését, szerezzék meg azokat a nélkülözhetetlen ismereteket, amelyek a betegmegfigyelés, diagnosztika és a klinikai tantár-

gyak eredményes tanulásához szükségesek. A tantárgy tanulása járuljon hozzá a klinikai tantárgyak megalapozásához.

39.12 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

39.13 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia

39.14 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

39.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
A síkok, irányok ismeretében meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szervezetet alkotó sejtek, szövetek felépítésének alapjait, tisztában van a test felépítésének alapelveivel, a főbb síkokkal, irányokkal	Teljesen önállóan	Belátja a tantárgy jelentőségét, alapvető szerepét. Pontosságra törekszik, tanulmányai és munkája során szem előtt tartja az ember anatómiai-élettani sajátosságait.	Anatómiai digitális tananyagok használata
Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait. Alkalmazza az anatómiai szak kifejezéseket.	Ismeri a mozgásrendszer felépítését és működését.	Teljesen önállóan	Elkötelezett a szakmai nyelvhasználat mellett.	Anatómiai digitális tananyagok használata

<p>Bemutatja a szív felépítésének és működésének összefüggéseit. Értelmezi a vérkeringést. Az anatómiai szak kifejezéseket adekvátan alkalmazza.</p>	<p>Ismeri a szív és vérerek, a vér és nyirokrendszer jellemzőit, feladatát, a keringési rendszer működését, a működéssel kapcsolatos alapvető élettani paramétereit. Tisztában van a magzati vérkeringés jellemzőivel.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Anatómiai digitális tananyagok használata</p>
<p>Megmagyarázza a gázcsere lényegét. Értelmezi a légzés és a szív működés összefüggéseit</p>	<p>Ismeri a légzőrendszer feladatát, felépítését és működését, a légzés szabályozását.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Anatómiai digitális tananyagok használata</p>
<p>Ismerteti az emésztés folyamatát és az anyagcsere lényegét</p>	<p>Ismeri az emésztőrendszer feladatát, felépítését, működését. Ismeri a tápanyagokat, sejtépítőket, enzimek szerepét.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Anatómiai digitális tananyagok használata</p>
<p>Elmagyarázza a vizeletképzés folyamatát és a vizeletürítés mechanizmusát.</p>	<p>Ismeri a vizeleti szervek feladatát, felépítését és működését, a vizelet jellemzőit. Ismeri a vese szerepét a homeosztázis fenntartásában.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Anatómiai digitális tananyagok használata</p>
<p>Elmagyarázza a menstruációs ciklus szakaszainak jellemzőit.</p>	<p>Ismeri a férfi és női nemi szervek felépítését, a petefészkek és a here hormontermelését, a szaporodás élettanát.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Anatómiai digitális tananyagok használata</p>

<p>Ismerteti az idegrendszer, endokrin rendszerszabályozó szerepét az emberi szervezet működésében. Elmagyarázza az érzékelési folyamatokat.</p>	<p>Ismeri az idegrendszer és a hormonális rendszer felépítését, a szabályozó működések alapjait. Ismeri az érzékszervek felépítését és működését.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Anatómiai digitális tananyagok használata</p>
<p>Felismeri és jellemzi a kórokozó tényezőket. Felismeri a daganatok korai figyelmeztető jeleit. Megfelelően használja a szövetek kóros elváltozásainak szakkifejezéseit.</p>	<p>Ismeri a betegségek kialakulásának és lefolyásának jellemzőit, a betegségek lefolyását módosító tényezőket. Ismeri a szövetek kóros elváltozásait és azok jellemzőit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
<p>Helyesen értelmezi a szervezet jelző reakcióit. Megmagyarázza a gyulladás klasszikus tüneteit. Érti a transzudatum és exsudatum közötti különbséget.</p>	<p>Ismeri a szervezet jelző és védekező mechanizmusait és azok jellemzőit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		

39.16 A tantárgy témakörei

3.9.1.6.1 Az anatómia és élettan tudománya, a szervezet morfológiai felépítése

Az anatómia és élettan fogalma, felosztása

Az emberi test fő részei, felépítésének általános jellemzői

Az emberi test fő síkjai és irányai

A sejt szerkezete, alkotórészei, sejtjelenségek

A szövetek típusai, főbb jellemzői

3.9.1.6.2 Mozgásrendszer

Általános csonttan és ízülettan

A törzs nagyobb csontjai és ízületei

A végtagok nagyobb csontjai és ízületei

A koponya csontjai, összeköttetései

A magzati koponya

Az izmok általános jellemzői

Az izomműködés élettana

A törzs és a végtagok nagyobb izmai

A fej és a nyak nagyobb izmai

3.9.1.6.3 Keringési rendszer

A keringési rendszer részei, feladata

A szív felépítése és működése, a szív működés szabályozása

A erek fajtái és jellemzése, az erek közötti összeköttetések

Vérkörök

A nagyvérkör főbb artériái és vénái

A perifériás vérkeringés

A vérnyomás

Az érműködés szabályozása

A magzati vérkeringés jellemzői

A vér összetétele, az alakos elemek és a vérplazma jellemzése

A vértképző szervek

A véralvadás

A vércsoportok

A nyirokrendszer felépítése, a nyirokkeringés és szabályozása

3.9.1.6.4 Légzőrendszer és emésztőrendszer

A légzőrendszer feladata, részei

A légzőszervek anatómiai felépítése

A légzés mechanizmusa

A külső és belső légzés

A légzés szabályozása

Az emésztőrendszer részei, feladata

Tápanyagok, sejtépítők, enzimek

A tápcsatorna szakaszai, felépítése

A máj, a hasnyálmirigy felépítése és működése

Az epe termelés és az enterohepatikus körforgás jellemzői

A hashártya szerepe, a hasúri szervek elhelyezkedésének hashártyai viszonya

Az emésztés folyamata

Az anyagcsere folyamatok élettani jellemzői

3.9.1.6.5 A vizeletkiválasztó rendszer és szaporodás szervrendszere

A vizeletkiválasztó rendszer élettani szerepe, részei

A vese anatómiai felépítése, működése

A vizeletelvezető rendszer felépítése

A vizelet képződés és ürítés mechanizmusa

A vizelet összetétele

A nemi jellegek

A külső és belső női nemi szervek felépítése

A petevezető, petefészek jellemzői

A petefészek hormontermelése, a petefészek működésének szabályozása

A menstruációs ciklus

A külső és belső férfi nemi szervek felépítése

A szaporodás élettana

3.9.1.6.6 Endokrin rendszer és idegrendszer

A neuroendokrin rendszer fogalma, a hormonok általános jellemzői

A hormonszekréció szabályozása

A hypophysis felépítése és működése

A pajzsmirigy felépítése és működése

A mellékpajzsmirigy felépítése és működése
 A mellékvese felépítése és működése
 A hasnyálmirigy, mint belső elválasztású szerv
 Az ivarmirigyek hormonjai és hatásuk
 A csecsemőmirigy, a tobozmirigy
 Az idegrendszer feladata, felosztása
 Az idegrendszer szöveti felépítése
 Az ingerületvezetés élettana
 A reflex, reflexív
 A gerincvelő anatómiai felépítése, pályarendszerei
 Gerincvelői reflexek
 Az agyvelő felépítése és működése
 Agykamrák
 Liquor és liquorkeringés
 Az agy vérellátása
 Az agy és gerincvelő burkai
 A környéki idegrendszer - agyidegek, gerincvelői idegek
 A vegetatív idegrendszer felosztása, működése

3.9.1.6.7 Érzékszervek

A látószerv felépítése, működése
 A halló és egyensúlyozó szerv felépítése, működése
 Szaglószerv, ízlelőszerv jellemzői, szaglás és ízlelés
 A bőr feladata, felépítése
 A bőr, mint érzékszerv
 Az emlő

3.9.1.6.8 Kórtani alapfogalmak, kórokozó tényezők, A betegségek lefolyása

A kórtan tárgya, területei
 Egészség, betegség, kóros állapot
 A kórokok csoportosítása
 Elsődleges, másodlagos kórokok
 Élő és élettelen kórokok
 A betegségek csoportosítása lefolyásuk időtartama szerint
 Az akut, szubakut, krónikus betegség jellemzői
 A kórokok behatolási kapuja, hatásai
 A betegségre való hajlam, fogékonyság
 A betegség szakaszai, kimenete
 A betegségek lefolyását befolyásoló tényezők

3.9.1.6.9 A szervezet jelző reakciói, Védekező mechanizmusok

A szervezet reakcióinak csoportjai
 A fájdalom szerepe, okai, formái, hatása a szervezetre
 A láz fogalma, kialakulása, szerepe, fokozatai
 A gyulladás fogalma, okai és klasszikus tünetei
 A gyulladást kísérő jelenségek
 Az akut gyulladások típusai, jellemzői
 Krónikus gyulladások okai, jellemzői, következményei
 Az allergiás reakció fogalma, okai, formái, folyamatának jellemzői, tünettana

3.9.1.6.10 A szövetek kóros elváltozásai

Hypertrophia, hyperplasia, aplasia, hypoplasia, atrophia, degeneratio, necrosis
 A szövetek regenerációs képessége

A daganat fogalma, a daganatok kialakulása, karcinogén tényezők
 A daganatok általános jellemzése, terjedése, hatása a szervezetre
 Rákmegelőző állapotok
 A szűrővizsgálatok jelentősége
 Hám eredetű benignus és malignus daganatok
 Kötő-, támasztószövet eredetű benignus és malignus daganatok

3.9.2 Elsősegélynyújtás-első ellátás tantárgy

36 óra

3921 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező bal-
 esetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotá-
 nak szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges
 elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok
 irányítására.

3922 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo-
 natkozó speciális elvárások

Mentőtiszt Bsc 6 kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív specializációval)
 Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal ,
 Bsc ápoló

3923 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi jogi, etikai ismeretek, az emberi test működésének alapjai

3924 A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem
 stb.) kell lebonyolítani.

3925 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Felismeri az elsőse- gélynyújtás szüksé- gét	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüne- teket	Teljesen önállóan	Határozottság, em- pátia, gyors döntés- hozatal, magabiz- tosság, jó kommu- nikáció, irányító	Mentőhívás
Felismeri és elhárít- ja a veszélyforráso- kat.	Ismeri a veszély- forrásokat és azok elhárításának ele- meit	Teljesen önállóan		
Elsődleges állapot- felmérést követően a szükséges be- avatkozásokat el- végzi	ABCDE algoritmus és az azonnali be- avatkozások ismere- te	Teljesen önállóan		
Felnőtt és gyermek újraélesztést végez	BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete	Teljesen önállóan		Újraélesztést oktató eszközök és szoft- verek használata
Sebellátást végez	Ismeri a sebek típu- sait,	Teljesen önállóan		

	jellemzőit		képesség	
Vérzést csillapít	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit	Teljesen önállóan		
Sérültet ellát	Ismeri a sérültellátási algoritmust	Teljesen önállóan		
Roszcullétet, mérgezés felismeri	Ismeri a hirtelen roscullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket	Teljesen önállóan		
Tömeges baleseti ellátásban részt vesz	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
IHBLIS-ben részt vesz	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan		

3926 A tantárgy témakörei

3.9.2.6.1 Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai

Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban

A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai

Mária Terézia Mentési rendelete

Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága

A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége

A Mentőszolgálat kialakulás (BÖME, VVOME, OMSZ)

Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban

Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, színterei, helye a mentési láncban

Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai

Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

3.9.2.6.2 Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái

Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői

A helyszín biztonsága, veszélyei

Veszélyforrások felmérése, elhárítása

Kimentés során alkalmazható műfogások

Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői

A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége

Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai

Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.3 ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás

Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai

A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül

A légzés vizsgálata hármás érzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása

A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása

Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása

Az egész test vizsgálata, sérülések, kihűlés védelem

Leggyakoribb pozícionálások

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.4 Újraélesztés

A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai

Pre-arrest jelek, tünetek

Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei

A felnőtt BLS érvényes algoritmusa

Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai

A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLIS) algoritmusa

A légúti idegtest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmusa

Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.5 Sérültek állapotfelmérése, ellátása

Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések

A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk

Vérzések ellátása

Rándulás, ficam, törés ellátása

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása

Amputált végtag, amputátum ellátása

Termikus sérülések ellátása

Elektromos balesetek ellátása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.6 Rosszullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görccsrohammal járó állapotok és ellátásuk

Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek

Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószerek, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.7 Tömeges balesetek, katasztrófák

A tömeges balesetek fogalma, jellemzői

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai

A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői

Együttműködés a társszervekkel

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.8 Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)

Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai

Az IHBLIS algoritmusa és kompetenciái

Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása

Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.3 Egészségügyi terminológia II. tantárgy**18 óra**

393.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése, az alapvető orvosi latin nyelvi ismeretek megszerzése, a szakkifejezések helyes használata és az egészségügyi dokumentációk szakszerű és pontos vezetése.

3932 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc, egészségtan tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, Bsc ápoló

3933 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, általános kórtan

3934 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3935 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza szóban és írásban a latin nyelvű kifejezéseket és fogalmakat.	Ismeri a latin nyelvi kifejezéseket és alapfogalmakat, melyeket a munkája során használ.	Teljesen önállóan	Belátja a tantárgy jelentőségét, alapvető szerepét. Pontosságra törekszik, tanulmányai és munkája során szem előtt tartja a tantárgy fontosságát. Elkötelezett a szakmai nyelvhasználat mellett.	
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.	Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait.	Teljesen önállóan		Digitális tananyagok használata.
Az egészségügyi dokumentáció vezetése során pontosan alkalmazza a szakmai helyesírás szabályait	Ismeri a latin nyelvi kifejezések helyesírását.	Teljesen önállóan		

3936 A tantárgy témakörei**3.9.3.6.1 Az emberi test részei, síkok, irányok**

Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése

Anatómiai gyűjtőnevek

Az emberi test fő síkjai és irányai

3.9.3.6.2 Szervek, szervrendszerek

A mozgárendszer anatómiai szakkifejezései

A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései
 A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései
 Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései
 A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései
 A nemi szervek anatómiai szakkifejezései
 Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései
 Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései
 Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései

3.9.3.6.3 Kórtani és klinikumi elnevezések

A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései
 A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései

3.9.3.6.4 Gyógyítással, ápolással kapcsolatos kifejezések

Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés
 Gyógyszeralakok elnevezése
 Az ápolói beavatkozások elnevezései

3.9.4 Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan tantárgy

36 óra

3941 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyógyszeres terápiák élettani alapjait. Ismerje a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit az egyes életkorok vonatkozásában. Képesse váljon szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére és a terápia hatékonyságának követésére. Legyen képes a fájdalommal és lázzal járó állapotokhoz kapcsolódó terápiák kivitelezésére. Ismerje a transfúziós terápia elméleti alapjait és a hozzá társuló ápolási feladatokat.

3942 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló, egészség-tan tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, Bsc ápoló

3943 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, kórtan ápolásban,

3944 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3945 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Medikai gyógyszerelő programokat használ

Oxigén és inhaláci-ós terápiát végez	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés	
Intramuscularis és subcutan injekciózást végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciózás előkészítési kimerési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Perifériás rövidkanült helyez be és a kanül gondozását végzi	Ismeri a kanülökkel történő munkaszabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Infúziós terápiát végez	Ismeri az infúziók típusait és adagolási szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagoláshoz kapcsolódó szoftvert használja
Láz és fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a láz és fájdalomcsillapításhoz tartozó ápolói feladatokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Gyógyszerinterakciókat felismer és jelent	Ismeri a leggyakoribb gyógyszerinterakciók tüneteit, azok ellátásának kompetenciáit	Teljesen önállóan		
Transzfúziós terápiánál közreműködik	Ismeri a transzfúziós szabályzat ápolói vonatkozásait	Irányítással		
Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit	Teljesen önállóan		
Terápiás beavatkozásokat dokumentál	Ismeri a terápiás beavatkozások dokumentációs követelményeit	Teljesen önállóan		Elektronikus medika rendszert alkalmaz

3946 A tantárgy témakörei

3.9.4.6.1 Terápiás alapfogalmak

A terápia fogalma, célja, formái

Tüneti-támogató terápia, supportív terápia, palliatív terápia, komfort terápia, életvégi terápia, aspecifikus-, specifikus terápia fogalma, céljai, helye az egészségügyi ellátás rendszerében,

A konzervatív terápia, műtéti terápia, dietoterápia, fizioterápia, pszichoterápia célja, főbb jellemzői

Döntési algoritmus és allokáció az optimális terápia megválasztásában,
 A beteg pszichés előkészítésének és vezetésének praktikumai a kompetencia határok betartásával,
 A terápiás módszerek jogi, etikai, minőségirányítási, biztonsági, higiénés szempontjai és szabályai

3.9.4.6.2 Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei
 Farmakodinámia fogalma, jellemzői
 Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői
 Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis,
 A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek
 Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma
 ATC rendszer fogalma, lényege
 Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma
 A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

3.9.4.6.3 Gyógyszerformák

Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák
 A szilárd gyógyszerformák jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői
 A lágy gyógyszerformák jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői
 A folyékony jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői
 Az infúziós oldatok csoportosítása, főbb jellemzői

3.9.4.6.4 Gyógyszerbejuttatási módok

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallatai
 Per os adagolható gyógyszerformák
 Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata
 A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai
 Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai
 Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái
 Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)
 Az oxigénterápia hatékonyságának követése
 Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszeres csoportjai
 Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai
 Az inhalációs terápia algoritmusa, gyakorlata, hatékonyságának követése
 Az oxigén- és inhalációs terápia biztonsági és higiénés szabályai
 Az injekciózás fogalma, formái,
 Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai
 Az injekciós szövődmények és megelőzésük
 Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerezett készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagy dózisú kiszerezés esetén
 Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)
 A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusa
 Az intravasalis érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai
 Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői,

Az infúziós szerelékek jellemzői (mikro- és makro cseppes szerelék, cseppszám faktor fogalma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravasculáris kanülök, összekötők, túmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek).

Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén

3.9.4.6.5 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői

A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege
- szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek

Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek

Teendők gyógyszer allergia esetén

3.9.4.6.6 A gyógyszerelés életkori sajátosságai

A gyógyszerelést befolyásoló fontosabb életkori tényezők

A gyógyszerformák megválasztásának szempontjai különböző életkorokban

A gyógyszer bejuttatási módját befolyásoló tényezők különböző életkorokban

A gyógyszeradagok kiszámításának szempontjai és szabályai különböző életkorokban

Csecsemő és kisgyermek gyógyszerelésének sajátosságai

Idős beteg gyógyszerelésének sajátosságai

Demens beteg gyógyszerelésének specialitásai

Szem-orr-fül cseppek bejuttatásának gyakorlata csecsemő és gyermekek esetén

Rectális kúpok, oldatok bejuttatásának gyakorlata csecsemő és kisgyermek esetén

3.9.4.6.7 A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti)

Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai

A kábítószerekkel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai

A gyógyszer helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai

A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályok

A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

3.9.4.6.8 Gyógyszerelő rendszerek

A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelvezete, az egyes kifejezések értelmezése

Gyógyszerelrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban
 Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben
 A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban
 Gyógyszerelrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban
 Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága,
 gyógyszerelés biztonsági tényezői

3.9.4.6.9 Láz- és fájdalomcsillapítás

A láz fogalma, szervezetre gyakorolt hatásai, tünetei,
 A lázcsillapítás lényege, lázcsillapítók csoportosítása, jellemzői, lehetséges mellékhatásai,
 A fizikális lázcsillapítás fogalma, célja, módszerei, indikációi,
 A hűtőfürdő és hűtő borogatás (priznic) alkalmazásának algoritmusai,
 Lázban beteg ápolásának, megfigyelésének szempontjai,
 A lázcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása,
 A lázcsillapítás életkori sajátosságai,
 A fájdalom fogalma, kórélettani alapjai, formái, jellemzői,
 A fájdalom hatása a szervezetre,
 A fájdalom felmérésének, megfigyelésének, szempontjai,
 A fájdalomcsillapítás fogalma, célja, módszerei, kompetenciaköre,
 A gyógyszeres fájdalom csillapítás lényege, fájdalom csillapítók csoportosítása, jellemzői,
 lehetséges mellékhatásai,
 A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi,
 alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiai al-
 alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei),
 A fájdalomcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása,
 A fájdalomcsillapítás életkori sajátosságai

3.9.4.6.10 Transzfúziós terápia

A transzfúziós terápia fogalma, célja, leggyakoribb javallatai és formái
 A transzfúziós terápia, jogi-, etikai szabályai, transzfúziós szabályzat
 Leggyakrabban alkalmazott vér-, vérkészítmények, azok jellemzői, alkalmazásuk és tárolá-
 suk szabályai,
 A transzfúziós tálcák teljeségi listája
 A transzfúziós terápia orvosi tevékenységei
 A transzfúziós terápia ápolói feladatai a terápia előtt-alatt-után,
 A vér, vérkészítmények bejuttatásának eszközei és jellemzőik
 A beteg megfigyelésének szempontjai
 Transzfúziós szövődmények, szövődményre utaló panaszok, tünetek, teendők szövődmé-
 nyek esetén,
 A transzfúziós terápia dokumentálása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5 Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika tantárgy

36 óra

395.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanuló sajátítsa el a betegmegfigyelés alapjainak elmé-
 letét és gyakorlatát. Képes legyen gyors és határozott állapotfelmérést végezni, a beteg állapo-
 tában fellépő változásokat felismerni, a változásoknak megfelelően intézkedni, a megfigyelé-
 seit dokumentálni. A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló képes legyen a páciens/beteg
 panaszainak felmérésére, az elmondott és megfigyelt tünetek értelmezését követően a szüksé-
 ges fizikális és eszközös vizsgálatok kompetencia szintű elvégzésére. Ismerje az elrendelt labor-

, képző, és invazív diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó feladatait és képessé váljon azok szakszerű kivitelezésére. A betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával képes legyen a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

3952 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló BSc. egészségügy tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

3953 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Elsősegélynyújtás - első ellátás, szakmai kommunikáció, pszichológiai, szociológiai, pedagógiai, jogi ismeretek, anatómiai ismeretek, ápolási folyamat, szükségletek

3954 A képzés órakeretének legalább 66%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3955 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfigyeli és alkalmazza a betegmegfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit.	Ismeri a betegmegfigyeléssel kapcsolatos fogalmi meghatározásokat, elvárásokat, szempontokat, feladatokat	Teljesen önállóan		
Felismeri a beteg állapotváltozásait	Ismeri az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		
Légzést megfigyeli, vizsgálja, kóros eltéréseket felismeri, eszköz nélküli, és egyszerű eszközös légút biztosítást végez, dokumentál	Ismeri az élettani és a kóros légzés típusokat, a normál, tolerábilis, intolerábilis értékeket.	Teljesen önállóan	Együttérzés, határozottság, gyors döntéshozatal, önálló gondolkodás, jó kommunikációs készség, együttműködés a team tagokkal, felelősség tu-	Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Betegmegfigyelő monitorokat kezel, EKG vizsgálatot végez	Ismeri a non-invazív monitorozás és EKG készítés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Betegmegfigyelő monitorok használata

<p>Megfigyeli a beteg viselkedését, magatartását, megfigyeléseit dokumentálja, felismeri a beteg viselkedésében, magatartásában bekövetkezett változásokat</p>	<p>Ismeri a lehetséges viselkedési formákat, a betegség viselkedést módosító hatásait, a hirtelen állapotváltozás jelentőségét</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>dat, etikai, jogi normák, szabályok betartása, pontosság, precizitás</p>	<p>Medikai informatikai rendszerek alkalmazása</p>
<p>Megfigyeli, felméri a beteg tudatállapotát, összefüggést hoz az egyéb megfigyelései között, felelősségteljes döntést hoz további teendőivel kapcsolatban</p>	<p>Ismeri a tudatállapotokat, a tudatállapot megfigyelésének lehetőségeit, felismeri annak megváltozását, riasztási kritériumokat</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Medikai informatikai rendszerek alkalmazása</p>
<p>Munkája során megfigyeli a beteg mozgását, járását, felméri annak szükségleteket módosító hatása a betegellátásban. Felméri a Nyomási fekély kialakulás kockázatát, Norton skálát, Braden skálát alkalmaz, az eredmények alapján kockázatot állapít meg.</p>	<p>Ismeri a beteg önel-látó képességének, mozgásának megfigyelési szempontjait. Felméri a beteg mozgásképességét, annak szükségleteket módosító hatását. Nyomási fekély kialakulásának felmérésére skórat alkalmaz.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Medikai informatikai rendszerek alkalmazása</p>

Információt gyűjt a beteg alvási, pihe- nési szokásairól, kiegészítve a saját megfigyeléssel	Ismeri az alvás, pihenés szervezetre gyakorolt élettani hatásait, az alvási- varok leggyakoribb formáit, alvási szokásokat.	Teljesen önállóan	Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Testvázadékok mintavételét végzi laboratóriumi vizsgálatokhoz, Közre- működik csapó- soknál, biopsziáknál	Ismeri a laboratóriumi preanalitikai tevékenységeket. Ismeri a beavatkozások algoritmusát és szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Laboratóriumi informatikai rendszer használata
Beteget előkészít képi diagnosztikai vizsgálatokhoz, beavatkozásokhoz	Ismeri a képalkotó vizsgálatok és beavatkozások módjait és előkészítési specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Radiológiai informatikai rendszer használata

3956 A tantárgy témakörei

3.9.5.6.1 A betegmegfigyelés általános szempontjai

A betegmegfigyelés fogalma, jellemzői, formái

A betegmegfigyeléssel kapcsolatos életkori sajátosságok

A betegmegfigyelés kritériumai

Általános megtekintés

Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei

Objektív tünet, szubjektív panasz

Tünet, tünet együttes

Diagnózis, csoport diagnózis, differenciál diagnózis

Döntési algoritmus és allokáció a diagnosztikai módszer megválasztásában

A diagnosztikai beavatkozások biztonsági és higiénés szempontjai és szabályai

A páciens/beteg vizsgálatának jogi, etikai szabályai

3.9.5.6.2 Fizikális vizsgálatok, eszközös vizsgálatok

Megtekintés - eszmélet, tudatállapot, viselkedés, a kültakaró, ruházat, testalkat, testarányok, járás, mozgás megtekintése, kóros fekvések megfigyelése, az élettanitól eltérő változások, a testvázadékok makroszkópos megfigyelése (köpet, hányadék, vizelet, széklet), azok jellegzetes kóros eltérései, Higiénia felmérése

Tapintás - a bőrtapintása, testhőmérséklet, hidratáltság, turgor, oedemák, deformitások, pulzus vizsgálata, tapintásának helyei, megfigyelésének szempontjai (numericitás, kvalicitás, ritmicitás, pulzus deficit), a pulzus normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, has tapintása, végtagok tapintása

Hallgatóság - a légzés vizsgálatának szempontjai, szabályai, a légzés normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, kóros légzési formák, légzési hangok, a nehézlégzés formái, a fonendoszkóp használata, centrális pulzus hallgatása, bélhangok hallgatása

Kopogtatás - a kopogtatás diagnosztikai jelentősége, tompulat, dobozos hang

Ütögetés - az ütögetés diagnosztikai, differenciál diagnosztikai jelentősége

A fizikális vizsgálatok gyakorlata

A testtömeg, testmagasság, testarányok, testkörfogatok mérése, a BMI kiszámítása,

A vérnyomás non-invazív mérése, a vérnyomásnormál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, hiba lehetőségek, Speciális non-invazív vérnyomásmérés (ABPM)

Pulzoxymetriás vizsgálat, a saturáció normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, a pulzoximetria mérés életkori sajátosságai, hiba lehetőségek

A testhőmérséklet mérése, köpeny, mag hőmérséklet fogalma, mérési helyei, szabályai, eszközei, a testhőmérséklet eltérései, láz típusok és jellemzői a testhőmérséklet mérésének életkori sajátosságai, hibalehetőségek,

Az EKG vizsgálat elméleti alapja, elvezetések, EKG készítés szabályai, hiba lehetőségek és azok megelőzésének szempontjai, speciális EKG vizsgálatok (terheléses, Holter, TTE, Telemetriás), hiba lehetőségek

Spirometriás vizsgálatok lényege, fontosabb mért értékek, a vizsgálatot megelőző feladatok

A mérési eszközök kezelésének, tisztításának szabályai

A mért értékek dokumentálásának szabályai

Az eszközös vizsgálatok gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.3 Labordiagnosztikai ismeretek

Labordiagnosztika fogalma, célja, módszerei, fázisai, TAT idő,

Leggyakrabban alkalmazott laborvizsgálatok csoportosítása, indikációi, jellemzői.

A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál.

Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek

Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél

Testváladékok mintavételi technikái, szabályai,

A hemokultúra vizsgálat célja, indikációja, módszere, kivitelezésének szabályai,

Mintavételi technikák vizelet, széklet, köpet, garatváladék, sebváladék mikrobiológiai vizsgálatához, hiba lehetőségek

A vizsgálati anyagok kezelésének, szállításának, dokumentálásának specialitásai.

Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban.

Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése

Váladékok megfigyelésének, kezelésének biztonsági szabályai

Székletürítés, széklet megfigyelése

Vizeletürítés, vizelet megfigyelése

Hányás, hányadék megfigyelése

Köhögés, köpetürítés, köpet megfigyelése

Hüvelyváladék megfigyelése

Sebváladék megfigyelése

Vízháztartás megfigyelése, folyadékegyenleg vezetése

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.4 Radiológiai diagnosztikai ismeretek, Invazív diagnosztikai vizsgálatok

Radiológiai vizsgálatok célja,

A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai,

A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai,

A kontrasztanyag alkalmazásával történt radiológiai vizsgálatok előkészítési és megfigyelési specialitásai,

Az invazív radiológia módszerei (DSA, angiografia, coronarografia) azok előkészítési és

megfigyelési, ápolási specialitásai

A nukleáris medicina leggyakoribb vizsgáló módszerei és jellemzői,

Az invazív diagnosztikai beavatkozások fogalma, általános jellemzői, biztonsági szabályai, lehetséges szövődményei,

A csapolások elméleti alapjai, célja, higiénés szabályai

A has-, mellkas-, lumbál-, ciszterna-, sternumpunkció és crista biopszia lényege, indikációi-kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok.

A csapolások ápolói tevékenységének gyakorlata

Az endoszkópos vizsgálatok elméleti alapjai, indikációi, céljai,

A beavatkozásokhoz (emésztőrendszeri-, légzőrendszeri-, urológiai endoszkópiák) kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok,

A biopsziák elméleti alapjai, céljai,

A máj, vese, pajzsmirigy, emlő biopszia lényege, indikációi-kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.5 Állapotkövetés, betegmegfigyelés, betegmonitorozás

A beteg állapotkövetésének színterei, jelentősége, progresszió, regresszió,

Az állapotkövetés szempontjai, járó- és fekvőbeteg ellátásban, gondozott betegek körében
Krónikus betegek állapotkövetése,

A betegmegfigyelés szempontjai, jelentősége,

A megfigyelés formái (rutin, teljeskörű, kiterjesztett, folyamatos, intermittáló)

A betegmegfigyelés, állapotkövetés dokumentálása, lázlap és egyéb megfigyelési lapok vezetése,

A betegmonitorozás célja, formái,

A monitorozás eszközei, az optimális monitor jellemzői (programozhatóság, riasztás, memória)

Monitorrendszerek és főbb jellemzőik (ágymelletti-, központi-, transport-, telemetriás monitorok),

Non-invazív, invazív monitorozás fogalma, formái, jellemzői,

A non-invazív monitorizálható paraméterek és jelöléseik (pulzus, SpO₂, EtCO₂, Testhő, légzés)

Az EKG monitorozás elméleti alapjai, elvezetések,

Monitorok kezelésének ápolói feladatai, programozás, trendek nyomtatása, perifériák használata, tisztítása)

A beteg monitorozásának gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.6 Ápolói betegmegfigyelés

Mozgásszükséglet felmérésének szempontjai

Önellátási képesség felmérése

Hely-helyzetváltoztatás

A betegbiztonság, beteg elesés rizikójának felmérése

Nyomási fekély kockázatának felmérése. Norton, Braden skála alkalmazása

Érzékszervek állapotának szükségletmódosító hatásai

Érzékszervi betegek segédeszközei

Az alvás, pihenés fogalma, jelentősége

A nyugodt alvást befolyásoló tényezők

Alvászavarok formái, jellemzői

Alvási szokások

A betegviselkedésének, magatartásának megnyilvánulási formái, jellemzői
 A betegség magatartás szakaszai
 Betegszínelés, betegség tagadás
 Tudatzavar fogalma, osztályozása,
 Zavart tudat okai, veszélyei
 Teendők zavart tudatú betegnél
 Fájdalom fogalmi meghatározása, fájdalmat befolyásoló tényezők
 Jellemző fájdalmak
 Fájdalommérő skálák alkalmazása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6 Sztóma ellátás és sebkezelés tantárgy

124 óra

3961 A tantárgy tanításának fő célja
 Olyan ismeretek átadása, mely képessé teszi az ápolót a speciális beavatkozások elvégzéséhez, elméleti és gyakorlati tudást közvetít a munkavégzéshez. Megismerteti a tanulót a krónikus sebkezelés és sztómaterápia szabályos kivitelezésének gyakorlását, a beavatkozás közben és után fellépő szövődmények megismertetését és kivédésének lehetőségeit.

3962 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló BSc 3 év sztóma terápia és sebkezelés területén eltöltött gyakorlat, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3963 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Higiéné, anatómia-élettan, betegmegfigyelés, állapotkövetés, gyógyszeres és terápiás alapismeretek, belgyógyászat és határterületeinek ápolása, sebészet és határterületeinek ápolása, kritikus állapotú betegek ellátása, munkavédelem, betegoktatás, egészségügyi jogi ismeretek, egészségügyi etika alapjai.

3964 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3965 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Krónikus sebeket ápol	Ismeri a krónikus sebek fogalmát, típusait, kezelésük menetét, eszközszerét, dokumentáció módját, megelőzésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával és toleranciával rendelkezik a betegek irányában, tiszteletben tartja szeméremérzetüket, a megfigyelés során pontosságra törekszik.	Krónikus sebek elektronikus dokumentálása.

Nyomási fekély ellátást végez	Ismeri a nyomási fekély felmérésének lépéseit, skálák alkalmazását, ismeri a stádiumonkénti ellátásának eszközeit, kezelési lehetőségeket. Ismeri a megelőzés eszközszerét, a környelmi eszközöket, aktív és passzív rendszereket. Ismeri a dokumentáció szabályait és fontosságát.	Instrukció alapján részben önállóan	szik, elkötelezett az ápolás tekintetében. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, beteg- biztonsági szabályok betartását.	
Sztómaápolást, gondozást kivitelez	Ismeri a sztóma ápolás alapjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegeket és hozzátartozókat oktat sztómaápolásra, protézisek használatára	Ismeri sztómaápolás elméleti és gyakorlati alapjait	Teljesen önállóan		
Segíti a felnőtt vagy gyermek beteget a szükségleteinek kielégítésében, biztosítja a beteg komfortját, segít kezni a sztóma ellátásnál, közreműködik a decubitus prevencióban	Ismeri a beteg szükségleteit, a szükségletek kielégítésének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens és sztómás beteg napi ápolási feladatait, a decubitus megelőzés lehetőségeit.	Irányítással		Oktatófilm letöltése/szakirodalom keresése az inkontinencia, sztómagonozás, decubitus prevenció témájában.

3966 A tantárgy témakörei

3.9.6.6.1 Krónikus sebek és ellátásuk

Kockázatfelmérés szakápolói feladatai, eszközei, módszerei. Sebek felosztása. Sebek, sebtípusok. A sebgyógyulás folyamata, élettana, Elsődleges és másodlagos sebgyógyulás. A kültakaró (bőr) ellenálló képességének a csökkenése, sebgyógyulási zavarok, A sebgyógyulás szövödményei (vérzés, fertőzés, sebszétválás, előesés, sipoly.) A sebváladék mintavétele. Mikrobiológiai vizsgálat. Szövetegyesítő eljárások, varrat, kapocs eltávolítása. Debridement eljárások. Lábszárfekély. Diabetikus láb. Tumoros sebek, fekélyek szakápolástana. Nyomási fekély prevencióstratégiák. Táplálás, folyadékbevitel, bőrvédelem, nyomáscsökkentés, időfaktor, információáramlás jelentősége a decubitus prevenció-

ban, ellátásban.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.2 Szakápolási specialitások a sebkezelésben

A beavatkozások higiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai. A beavatkozások előtti pszichés, szomatikus és eszközös előkészítés ápolói feladatai. A sebek felmérésének, megfigyelésének szempontjai. Krónikus sebek fogalma, kialakulásuk főbb okai, típusai és kezelésük. Sebek mikrobiológiai egyensúlyának jellemzői. Kontaminált, kolonizált, kritikusan kolonizált, fertőzött seb jellemzői. Váladéktípusok, váladék kontroll, mikrobiológiai mintavételi eljárások ápolói vonatkozásai. Intelligens kötszerek típusai. Alkalmazási körük a gyakorlatban. Nyomási fekély fogalma, kialakulása és hatótényezői, megkülböztetése az IAD (Inkontinencia asszociált dermatitis)-től. Nyomási fekély stádiumai, felmérése, Norton és Braden skálák, stádiumonkénti ellátásuk a gyakorlatban. Innovatív eszközök a decubitus megelőzésben, aktív és passzív rendszerek, betegmobilizálás, kényelmi eszközök alkalmazása. A különböző etiológiájú fekélyek (lábszárfekély, vénás fekély, artériás fekély) kialakulásának patomechanizmusa, kezelési irányelvei, ápolói feladatai, megelőzési stratégiái. Neuropátia, diabeteses láb kezelési és ápolási irányelvei. Nekrotikus, fertőzött, granulálódó, hámosodó, drenált, tumoros sebek jellemzői, ellátási és ápolási specialitásai. Sebkezelési módszerek és szempontok (sebtisztítás, mechanikus tisztítás, öblítés, debriment, nedves sebkezelés).

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.3 Sztómaterápia

Sztómák típusai, a sztómaellátás felnőtt és gyermekkorban szakápolástana

Szomatípusok (input-output, enterális-urosztóma) funkcióik, kialakításuk indikációi, tipológiájuk az idő függvényében. Enterális sztómák kialakításának jellemző helyei, típusai. Entero és urostóma eszközei, azok használata, betegmenedzsment, betegoktatás, ápolói gyakorlat (frissen képzett, kialakult sztóma)

Sztómán át történő táplálás

Irrigálás, beöntés sztómán át

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.4 Katéterezés

Húgyúti katéterezéssel kapcsolatos ápolói teendők (előkészítés, szükséges eszközök, kivitelezés (nemek szerint, felnőtt és gyermekkorban), kompetenciák, megfigyelések, lehetséges szövődmények)

Katétergondozás ápolási teendői

Hólyagtréning, kondicionálás

Katétereltávolítás mechanizmusa, ápolói teendői s felnőtt/csecsemő- és gyermekgyógyászatban

Széklet inkontinencia ellátásának gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.7 Klinikai táplálás tantárgy

18 óra

3.9.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a szervezet élettani működéséhez szükséges táplálkozási szempontokat, amely alapján képessé válik a táplálkozási állapot felmérésére, követésére és a kóros tápláltsági állapotok felismerésére. A különböző diétás rendszerek, diéták megismerését követően alkalmassá válik az elrendelt dietoterápiák szakszerű és biztonságos elvégzésére a klinikai táplálás különböző módszereinek alkalmazásával.

39.72 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Dietetikus Bsc / Ápoló Bsc. egészségtan tanár , Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzést követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

39.73 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, Biológia, Anatómia, Élettan, Ápolástan, Terápiás ismeretek

39.74 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

39.75 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Tápláltsági állapotot felmér	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan	Megfigyelőképesség, kérdésképesége, empátia, logikus gondolkodás, pontosság, precizitás, higiénés szabályok betartása	
Táplálkozási problémákat felismer	Ismeri a kóros táplálkozásra utaló tüneteket, jeleket	Teljesen önállóan		
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		
Szondatáplálást végez	Ismeri a szondatáplálás szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Tápszerek tárolását végzi	Ismeri a tápszerek típusait, azok felhasználásának szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Beteget táplálkozási tanácsokkal ellát	Ismeri az egészséges táplálkozás szempontjait, jellemzőit	Teljesen önállóan		Digitális oktató programokat használnál

39.76 A tantárgy témakörei

3.9.7.6.1 Táplálkozás és táplálkozási szokások

A táplálkozás élettani jelentősége,
A táplálkozást befolyásoló tényezők,
Táplálkozási szokások és jellemzői,
Táplálkozási anomáliák és hóbortok,
A rendellenes táplálkozás lehetséges következményei,
Táplálkozási problémára utaló jelek, tünetek

3.9.7.6.2 Tápláltsági állapot felmérése

A tápláltsági állapot felmérésének célja,
 Ápolói kompetenciák a tápláltsági állapot felmérésében,
 A tápláltsági állapot felmérésének módszerei, score-ok (MUST, NRS, MNA, MST),
 A táplálkozási anamnézis felvétel szempontjai,
 Antropometriai vizsgálatok (bőrredő vastagság, Brocca index, BMI),
 BMI számítása, értéktartományai,
 Bioelektromos Impedancia Analízis,
 Laboratóriumi vizsgálatok,
 Kóros tápláltsági állapotot jelző paraméterek,
 Ápoló feladatai a szűrési eredményének kiértékelését követően

3.9.7.6.3 Tápanyagok

Fehérjék, zsírok, szénhidrátok szerepe a táplálkozásban, napi szükségletek,
 A nyomelemek (Zn, F, I, Fe, Cr, Cu) szerepe, napi szükségletek,
 Tápanyagszükséglet fogalma, jellemzői,
 A tápanyagszükségletet befolyásoló tényezők,
 Alap anyagcsere és kiszámítása,
 Teljes anyagcsere,
 Az egyéni tápanyagszükséglet,
 Az energia szükséglet meghatározása
 A malnutrició fogalma, kialakulásának okai, megjelenési formáinak (Marasmus, Kwashiorkor, kevert forma) jellemzői
 Panaszok, tünetek malnutricióban
 A malnutrició szervezetre gyakorolt hatása, következménye
 Starvatio, cachexia fogalma, jellemzői
 A katabolizmus és kialakulásának okai

3.9.7.6.4 Étrend és energiatartalom

A diéta fogalma, célja, terápiás jelentősége,
 Diétás rendszer működésének jellemzői,
 Leggyakoribb diéták és jellemzői, indikációi,
 Tápanyagtartalom szerinti étrendek és jellemzőik (energiaszegény étrend, energiában gazdag étrend, fehérjeszegény étrend, fehérjegazdag étrend, szénhidrátgazdag étrend, szénhidrát szegény étrend, zsírszegény étrend, Na-szegény étrend)
 Ételkészítés szerinti étrendek és jellemzőik (folyékony, pépes, rostszegény, könnyű- vegyes, normál, rostokban gazdag)

3.9.7.6.5 Speciális étrendek és táplálási formák

A klinikai táplálás fogalma, célja, csoportosítása, főbb jellemzői, indikációi
 Az enterális táplálás formái, javallatai, ellenjavallatai,
 A gyomorba és vékonybélbe történő táplálás módszerei, szabályai,
 A táplálás felépítésének szempontjai,
 A beadás módszerei (folyamatos, bólus, intermittáló),
 Enterális tápszerek és jellemzőik,
 Tápszerek hígítása
 A tápszerek tárolása
 Gyógyszerek adagolása tápláló szondán – eszközön keresztül,
 Az enterális táplálás szövődményei,
 Az enterális táplálás algoritmusai, gyakorlata

3.9.8 Pedagógia tantárgy**13 óra****3981 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető feladatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

3982 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló MSc / Pedagógia tanár /Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével. BSc ápoló

3983 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészséges ember és környezete, Pszichológiai ismeretek

3984 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**3985 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.	Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelési attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit, munkaformáit.	Irányítással	A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns.	Prezentációkészítés, oktatástechnikai eszköz használata.
A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.	Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulási- tanulásának jellegzetességeit.	Irányítással	Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségletüket. Fontos számára	Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten.
Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében.	Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.	Irányítással	a szakmai utánpótlás nevelésében való szerepvállalás.	

Részt vesz a terület- re érkező tanulóval való foglalkozás- ban.	Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanulók gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályai- val.	Irányítással	
--	--	--------------	--

3986 A tantárgy témakörei

3.9.8.6.1 Általános pedagógiai ismeretek

A pedagógia tárgya, tudományterületei.

A nevelés fogalma, célja, alapelvei

A nevelés főbb módszerei

A módszerek megválasztásának elvei.

A nevelői attitűdök

A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat.

Az oktatás szervezeti formái

Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei.

Oktatástechnikai eszközök

3.9.8.6.2 Andragógia

Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés)

A lifelonglearning elve.

A távoktatás és e-learning jellemzői.

A digitális oktatás formái, szinterei, annak fontosabb jellemzői

A tanulás típusai: formális, informális, nonformális

A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői

A felnőttoktató szerepe

3.9.8.6.3 Betegoktatás

A betegoktatás célja

Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek, oktatási szintek és formák

Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai)

A betegnapló vezetésének megtanítása

Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

3.9.8.6.4 Egészségügyi szakdolgozók oktatása

A szakmai gyakorlatok célja, feladatai.

Speciális oktatási formák az egészségügyi szakképzésben (demonstráció, szimuláció)

A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai).

Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, adminisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív).

A portfólió szerepe, formái, jelentősége az egészségügyi oktatásban

A portfólió összeállításának, vezetésének gyakorlati aspektusai, szabályai

Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés,

esetbemutató, ápolási vizit

A teljesítmény mérése, értékelése, szakmai vizsgák

3.9.9 Általános ápolástan II. tantárgy

36 óra

3991 A tantárgy tanításának fő célja

A korábban megszerzett ápolói ismeretek, képességek, készségek elmélyítése, a tanuló felkészítése a tervezhető és önálló munkavégzésre, munkacsoportban való tevékenységre. Továbbá gyakoroltatja az ápolás specifikus beavatkozásokat.

3992 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3993 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellés szakápolástan, inféktókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betégápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása

3994 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3995 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész.	
Oxigén és inhalációs terápia végzését	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan	Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában.	
Intramuscularis és subcutan injekciót végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciós előkészítési, kimérési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan	A munkavégzés	

<p>Asszisztál invazív beavatkozásoknál</p>	<p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), dialízis, punkciók, biopsziák). Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>során határozott, körültekintő, pontosra törekszik.</p> <p>Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivételével), betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttató és eszközeinek használatát) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p>	
<p>Invazív beavatkozásokat végez (vénakanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek)</p>	<p>Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>A beavatkozások felettes utasítására, vagy a szervezeti egység protokollja alapján önállóan végzi. Önálló felelősséggel.</p> <p>Orvos utasítása alapján, az orvossal</p>	

<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segéd- kezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.</p>	<p>Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontra-indikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Betartja a higiénés és megbízhatósági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.</p>	
---	---	--	--	--

3996 A tantárgy témakörei

3.9.9.6.1 Non-invazív ápolói beavatkozások

Kardinális tünetek – Vérnyomás mérés, pulzus vizsgálat, Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás, Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás, Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben, Porampulla oldása, mulageon. Perfuzor használata. Beöntés. Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon. Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párasító tartály, flow-meter, áramlás szabályozó)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata. Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai.

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata Enterális gyógyszerelés. Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai,

A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.9.6.2 Invazív ápolói beavatkozások

Invazív beavatkozások fogalma, formái

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon

Vérvétel Perifériás kanül felvezetése, mulageon, Szárnyas tű felvezetése
 Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás
 EDA kanül, Port-a-cath. Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron
 Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon
 Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon
 Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel
 Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék). Dialízis, punctiók, biopsziák ápolói feladatai.
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10 Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:

1583 óra (756 óra/14. évfolyamon + 827 óra/15. évfolyamon)

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Készség szinten elsajátíttatni a tanulókkal az ápolási-szakápolási feladatokat szintézisbe hozni a klinikumi tanulmányaikkal, korábbi tanulmányaikat beépíteni a mindennapi munkatevékenységükbe.

3.10.1 Belgyógyászat és szakápolástana tantárgy

144 óra

3.10.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanuló megismeri a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesé válik az egyes betegségekhez rendelt vizsgálatok, terápiák és ápolási beavatkozások kompetencia szintű, szabályos elvégzésére, a beteg állapotának követésére.

3.10.1.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Belgyógyász szakorvos orvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzéssel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia

3.10.1.4A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák

Szív- érrendszeri betegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer klinikumi és ápolási specialit- ásait	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, maga- biztosság, határo- zott fellépés, jogkö- vető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfi- gyelőképes- ség, önálló munkavég- zés, higiénés szem- lélet, preventív szemlélet, kommu- nikációs készség.	Kórházi medikai rendszerek haszná- lata
Vérképzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a vérképző- rendszer klinikumi és ápolási specialit- ásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a vérképző- rendszer klinikumi és ápolási specialit- ásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Emésztőrendszeri betegeket ápol	Ismeri az emésztő- rendszer klinikumi és ápolási specialit- ásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiválasztórendszeri betegeket ápol	Ismeri a kiválasztó- rendszer klinikumi és ápolási specialit- ásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Endokrin rendszeri betegeket ápol	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi és ápolási specialit- ásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Mozgásrendszeri betegek ápol	Ismeri a mozgás- rendszer klinikumi és ápolási specialit- ásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási folyamatot tervez, végrehajt	Ismeri az ápolási folyamat tervezési és kivitelezési sza- bályait	Teljesen önállóan		Medikai informati- kai rendszerek al- kalmazása

31016 A tantárgy témakörei

3.10.1.6.1 Szív-és érrendszeri betegek ápolása

A szív-érrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A leggyakoribb szív-érrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia utáni ápolói feladatok

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)

A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok, A ritmuszavarok gyógyszeres terápiájának és elektromos kezelésének (cardioverzió, pacemaker terápia) ápolási vonatkozásai

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, terápiás lehetőségek, stádium beosztása, a gyógyszeres kezelés ápolási vonatkozásai

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozsis, thrombophlebitis, varicositas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, trombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik)

A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai

A szív-érrendszeri betegek rehabilitációjának szinterei, ápolási feladatai

Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.2 Vérképzőrendszeri betegek ápolása

A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák)

A vérképzőrendszeri betegek educatiójának specialitásai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.3 Légzőrendszeri betegek ápolása

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői, kóros légzéstípusok.

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstructiv tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchtis, emphysema)

Restrictiv tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyülem)

A légzőrendszeri betegek légzési fizioterápiájának és rehabilitációjának ápolási feladatai

A légzőrendszeri betegek educatiójának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.4 Emésztőrendszeri betegek ápolása

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)

A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor, Bélférgesség)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemezis, melena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek) és ápolási vonatkozásai

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hipertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum)

Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis)

Az emésztőrendszeri betegek rehabilitációjának és educációjának specialitásai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.5 Kiválasztórendszeri betegek ápolása

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A vese gyulladásoos betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)

Nephrosis syndroma

Vesekövesség

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái

Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD) és ápolási specialitásai

A dializált betegek educatiojának specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.6 Endokrinrendszeri betegek ápolása

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai felnőtt és gyermekkorban:

A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövödmény, crisis állapotok)

A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői

A diabetes szövödményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja

A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)

A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma,

Phaeocromocytoma, Addison kór, crisis állapotok)

A hypothalamus és hypophysis endocrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)

Az endokrinrendszeri betegek educatiojának specialitásai.

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.7 Mozgásrendszeri betegek ápolása

A mozgásrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A mozgásrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb mozgásrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

Generalizált csont betegségek (osteoporosis, osteomalatia, Paget-kór, köszvény)

Generalizált reumatológiai betegségek (rheumatoid arthritis, M. Bechterev)

Regionális reumatológiai betegségek (osteoarthrosis, spondylarthrosis)

A mozgásrendszeri betegek educatiojának és rehabilitációjának specialitásai.

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.8 Belgyógyászati ápolási gyakorlat

A belgyógyászati osztály rendje

A belgyógyászati betegek vizsgálati algoritmusai

Diagnosztikus célú mintavételi eljárások

A beteg előkészítése diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz

A gyógyszerelés gyakorlata belgyógyászati osztályon

Belgyógyászati kezelések ápolási specialitásai

Az ápolási folyamat jellemzői belgyógyászati osztályon

3.10.2 Sebészet és határterületeinek ápolástana tantárgy

144 óra

3.10.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sebészeti osztályon történő elhelyezkedésének, a sebészeti területek átlátásának, kliensek ápolásának felkészítése. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai és ápolási vonatkozásait. Ismertetni a műtét körüli ápolói teendőket. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és hatásukba az emberi szervezetre, ezáltal képessé tenni a posztoperatív páciens fogadására, ellátására. Szemléltetni a gyermeksebészeti speciális vonatkozásokat. A perioperatív ellátás ápolói specialitásainak ismerete és kompetencia szintű részvétel a folyamatban

3.10.2.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Sebész szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia

3.10.2.4A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1025 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a perioperatív ápolási szükségletet.	Ismeri az ápolási anamnézis felvételének menetét, meghatározza az ápolási célokat, azonosítja a posztoperatív őrzés lépéseit, és a megfigyelő rendszereket, tudja a műtét utáni szövődmények kialakulásának megfigyelési szempontjait, ismeri a műtét típusokat, az anaesztézia fajtáit	Instrukció alapján részben önállóan		Ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak
Részt vesz a kliens műtéti felkészítésében	Meghatározza a műtét előtti vizsgálatok ápolói teendőit, ismeri a műtéthez szükséges dokumentumokat, ismeri a műtéthez szükséges ápolói beavatkozásokat (pl.: gyógyszerelés, katéter behelyezés, borotválás stb.), azonosítja a kliens pszichés szükségleteit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikus, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápoltságára törekvő, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	Egészségügyi szereket önállóan használ, ápolási dokumentációt szerkeszt, vezet
Részt vesz a műtét utáni sebkötözésben, sebek megfigyelésében	Ismeri az akut sebek jellemzőit, a szövetevesztő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menetét, a vérzési rendellenességeket, a sebek típusait, varratszedés típusait.	Instrukció alapján részben önállóan		

Részt vesz a hasi sebészeti betegek ápolásában	Ismeri a hasi műtét típusokat és eljárásokat, a fektetési módokat, a kliens műtét utáni szükségleteit, a mobilizációs lehetőségeket, megnevezi a dietetikai megszorításokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Mellkasi-szívsebészeti betegek ápolásában részt vesz	Ismeri a mellkasi-szívsebészeti műtét típusokat, és a műtét utáni ápolói teendőket, ismeri a kliens szükségleteit, mellkas punctió/csapolás asszisztálásának módjait, a mellkasi szívás típusait, alkalmazását. Felső-rolja a mellkasi fizioterápiás lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Közreműködik a traumatológiai és ortopédiai betegek ellátásának ápolói vonatkozásaiban	Megérti a csont és porc sérülések okait, felsorolja a csontegyesítő eljárásokat, bemutatja az ortézisek használatát, ismeri a protézis típusokat, és behelyezését, azonosítja a külső csonttrögzítő eszközök ápolói teendőit.	Instrukció alapján részben önállóan		

<p>Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz</p>	<p>Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítő formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégek tisztításának lépéseit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában</p>	<p>Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a noninvazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Közreműködik gyermeksebészeti páciensek ellátásában.</p>	<p>Ismeri a gyermeksebészeti műtéteket, műtétet követően a kliens ápolási és pszichés szükségleteit, a gyermek beteg ápolásának speciális vonatkozásait</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

Speciális ápolói feladatokat lát el	Ismeri a fizikai fájdalomcsillapítás lehetőségeit, a NG szonda levezetésének menetét, ismeri az input enterosztómák típusait, alkalmazását, ismeri az output enterosztómák ellátását, tudja a katéter bevezetés menetét lehetséges szövődményeit, ismeri a drain gondozás menetét, az invazív beavatkozásokat, rugalmas pólya felhelyezését, gyógyszerelés ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
-------------------------------------	--	-------------------------------------	--	--

3.10.26 A tantárgy témakörei

3.10.2.6.1 Sebészeti beavatkozások alapjai

Anamnézis felvétel specialitásai

Műtét típusok, műtéti behatolási helyek

Sebgyógyulás stádiumai, sebgyógyulási zavarok, sebváladékok megfigyelése, mintavétel

Fertőző beteg műtéti ellátása, posztoperatív ápolás

Egynapos sebészeti eljárások és feltételeik

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.2 Perioperatív ellátás alapjai

Műtét előtti kivizsgálás, ápolási anamnézis felvétel

Anesztézia módjai, típusai

Postoperatív betegfogadás, megfigyelés, monitorozás, testhelyzetek ápolói beavatkozások, fájdalomcsillapítás ápolási specialitásai

Posztoperatív szövődmények felismerése, ápolása

Ápolási diagnosztikák alkalmazása.

Ápolási diagnosztikák alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.3 Sebészeti betegek ápolása

Hasi sebészet: a has sebészeti ellátást igénylő kórképek klinikuma és ápolása

Heveny hasi katasztrófák

Nasogastricus szonda

Input és output enterostómák
 Drain gondozás
 Gyomormosás/tehermentesítés
 Leggyakoribb gyermekkori hasi sebészeti kórképek ápolása
 Mellkas sebészet: tüdő műtétet igénylő betegségei
 PTX, HTX ellátásának klinikai és ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák
 asszisztálási feladatai; mellkasi fizioterápiás eljárások
 Szívsebészeti klinikumi és ápolói teendők, műtét típusok
 Szívtranszplantált beteg ápolása, intervenciók eljárások klinikumi és ápolói vonatkozásai
 Pacemaker/ICD beültetésen átesett beteg ápolása
 Műtétet igénylő szívfejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása, helyreállító sebészeti
 eljárások
 Emlő műtét klinikumi és ápolói vonatkozásai, beavatkozási tilalmak
 Daganatos betegek sebészeti kezelése, sugársebészet
 Óssejt transzplantáció
 Ápolási diagnózisok alkalmazása.
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.4 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása
 Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos
 módszer) külső csonttörés rögzítő eszközök ápolása
 Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban
 Lágyszöveti sérülések, ízületi sérülések és ellátásuk.
 Arcsérülések
 Koponyasérülések
 Az agy traumás sérülései
 Gerincvelő traumás sérülései
 Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk
 Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk
 Súlyos sérült beteg ellátásának specifikumai
 Végtag amputált beteg ápolása
 Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása
 Gerinc és mellkas deformitásai
 Gyermekek orthopédiai műtét utáni ápolása
 Ápolási diagnózisok alkalmazása.
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.5 Kötözéstani és sebkezelési alapismeretek
 Seb típusok, akut sebek ellátása, kötözéstan, kötéscsere ápolási vonatkozásai
 Szövetegyesítő eljárások
 Vérzés, vérzéscsillapítás
 Varratszedés ápolói feladatai
 Kompressziós pólya, harisnya alkalmazása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.2.6.6 Sebészeti ápolási gyakorlat
 Az osztály munkarendjének megismerése
 Beteg műtéti előkészítése
 Pre és postoperatív betegmegfigyelés
 A beteg állapotváltozásainak felismerése

Kötöző kocsi felszerelésének használata
 Segédkezés kötözésnél
 Kötések, sebváladék megfigyelése
 Közreműködés sztóma ellátásában
 Gastrostoma gondozása
 Drain gondozás ápolás
 Beteg és hozzátartozó oktatása
 Ápolás-lélektani ismeretek alkalmazása
 Ápolási tervek készítése
 Ápolási dokumentáció vezetése
 Ápolás folyamata a sebészeti gyakorlatban

3.10.3 Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy

54 óra

3.10.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorok tükrében, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és ellátására, felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat, valamint e betegek ápolásának tervezésére és kivitelezésére. Ismerje meg a komplex rehabilitációs eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3.10.3.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Pszichiáter 6 Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.3.4A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a krízis és veszélyeztető magatartást	Önkárosító magatartásformák, presu- icidális szindróma, NSSI	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kriti-	

Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja	A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatásai	Teljesen önállóan	kus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	
Felismeri a pszichotikus tüneteket	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok	Teljesen önállóan		
Ismerteti a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit, ápolói feladatait	Ismerteti a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit, ápolói feladatait	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Ismerteti a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Teljesen önállóan		

3.10.36 A tantárgy témakörei

3.10.3.6.1 Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák

A magyar pszichiátriai ápolás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

3.10.3.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus

Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia, az ápoló szerepe és feladata OCD-s betegek ápolása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiaja: biológiai terápia, pszichoterápia

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó-és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése, Ringel triász, ápolói feladatok öngyilkos

magatartás esetén, öngyilkosság megelőzése

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.4 Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok
Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérvei

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató- és szorongásoldószeres, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok. A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis, A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.6 Személyiségzavarok

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok)

Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar

B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, nárcisztikus személyiségzavar

C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb meghatározott személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelmzavar, Szektív evés, Fóbias típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefordítást, a prognózist az alkalmazott terápiákat és az ápoló szerepét, feladatait az evészavarral küzdő betegek ellátása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.8 Organikus pszicho szindrómák

A betegvizsgálat sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia, ápolói feladatok

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.9 A pszichiátriai betegségek

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők, A pszichiátriai betegségek okai, a betegség, mint élmény magatartás, a betegszerep, a betegség, mint krízishelyzet

A pszichiátria vizsgálómódszerei

Pszichopatológia: Érzékelés, észlelés, Az érzékelés és az észrevezés zavarai, az emlékezés zavarai, a gondolkodás zavarai, a képzelet zavarai, az értelem zavarai, tudatzavarok

Speciális ápolói megfigyelések

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4 Neurológia és szakápolástana tantárgy

63 óra

3.10.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi a hallgatókat, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtanak.

3.10.4.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Neurológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzéssel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.4.4A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák

Az alapvető kóros neurológiai tünete- ket azonosítani tudja	Ismeri a neurológiai betegségeket.	Teljesen önállóan	Határozottság, em- pátia, jó meg- figyelőképesség, logikus gondolko- dás, kritikus szem- lélet, etikus, jogkö- vető magatartás, jó kommunikációs készség, együtt- működési készség, higiénés szabályok betartása	Megfigyelést szol- gáló eszközök használatának ismer- rete, Szövegszer- kesztő program ismerete
Ismerteti az egyes neurológiai diag- nosztikai beavatkó- zásokat	Ismeri a neurológiai vizsgáló eljárásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Jártas a közvetlen neurológiai életve- szélyes állapot felismerésében,	Ismeri a neurológiai veszélyhelyzetek et.	Teljesen önállóan		Képes értelmezni a betegmegfigyelé s eszközeinek értékeit
Speciális neurológi- ai gyógyszereket alkalmaz	Ismeri a speciális neurológiai gyógy- szereket és alkal- mazásuk ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Ismeri a speciális gyógyszeradagoló pumpák kezelését
Alternatív táplálási technikákat alkal- maz	Ismeri a betegek általános és megvál- tozott kalória igé- nyét	Instrukció alapján részben önállóan		Volumetrikus és táplálópumpá k kezelése, Képes Excel táblázatot használni
Állapotértékelő skálákat használ a neurológia területén	A tudatéberség változásainak fel- mérése. Neurológiai állapot felmérő skálákat ismer	Teljesen önállóan		Medikai modul használ
Fertőzőbeteget ápol	Ismeri a fertőző betegek ápolásának szabályait, ápolási vonatkozásait és a fertőző betegek elkülönítésén ek szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elő és felkészíti a beteget a neurológi- ai sebészeti ellátásra és posztoperatív megfigyelést végez.	Ismeri a neurológiai perioperatív ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megteremti a bete- gek komfortos elhe- lyezésének techni- káját	Ismeri a betegek szükségleteit, azok felmérését, és kielé- gítésükre vonatkozó ápolói	Irányítással		

	teendőket.		
Invazív neurológiai beavatkozásoknál asszisztál	Ismeri a neurológiai beavatkozásokat, és a beteg, illetve eszkozelokészítés mentét, valamint az asszisztálás lépéseit.	Irányítással	

3.10.46 A tantárgy témakörei

3.10.4.6.1 Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések

Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.2 A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai

A beteg tudat éberségének megfigyelése

Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése

A beszédzavarok típusainak felismerése

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérésük, ápolása

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek

Diagnosztikus lehetőségek

Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése, ápolása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.4 Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre- -postoperatív ápolás

Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek

Idegsebészeti beavatkozások típusai

Koponyanyitás tájanatómiája

Preoperatív előkészítés

Postoperatív ellátás specialitásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.5 Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai, ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén

Különböző roham típusok

Epilepszia betegség

Status epilepticus

Fejfájás típusai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.6 Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai, ápolási menedzsmentje

Az agyi vérellátás zavarai

Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei

Koponyaűri vérzés típusai

Agyi érbetegségben szenvedő betegek speciális ápolási tevékenysége, rehabilitációja

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.7 Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk jellegzetességei

Vírusfertőzések

Bakteriális fertőzések

Gombás fertőzések

Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések

Izolált neurológiai beteg ápolásának jellegzetessége

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.8 Autoimmun betegségek a neurológiaiellátás területén

Sclerosis multiplex

Myasthenia gravis

Gullien-Barré szindróma

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.9 Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szenvedők ápolása

Primer agydaganatok típusai

Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti

Gerincvelői tumorok

Parkinson betegség

Amyotrophic lateral sclerosis

Alzheimer betegség

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.5 Infektológia és szakápolástana, infektókontroll tantárgy

54 óra

3.105.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a leggyakoribb infektológiai kórképeket, valamint az ezekhez kapcsolódó szakápolási feladatokat. A tanulók mélyítsék el korábbi ismereteiket a fertőtlenítés, sterilizálás és infektókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

3.105.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Infektológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év infektológia területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott terüle-

ten eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.1053 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.1054A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1055 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Fertőző beteg elküldésében és ápolásában részt vesz.	Ismeri a fertőző betegségeket és ápolási vonatkozásukat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátia- val rendelkezik a betegek irányában. Együttműködik a team tagjaival. Etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását. Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve	Képi anyagokat, videókat keres Interneten.
Fertőző betegeket ápol	Ismeri a fertőző betegségek klinikai és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
A fertőtlenítő eljárásokat megfelelően alkalmazza.	Ismeri a fertőtlenítés fogalmát, formáit, szabályait, a fertőtlenítés hatosságát befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan		
Az eszközöket előkészíti sterilizálásra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		

<p>Szakmai tevékenység során megfelelően alkalmazza a nosocomialis infekciók megelőzésének szabályait.</p>	<p>Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alap-elemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását.</p>	
--	--	--------------------------	--	--

3.10.56 A tantárgy témakörei

3.10.5.6.1 Fertőző betegek ápolása, infektológia

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői,

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

Fertőzésre utaló tünetek, jelek az ápolás gyakorlatában

Kiütéssel járó fertőző betegségek és ápolási specialitásai

Hasmenéssel, hányással járó fertőzések és azok ápolási vonatkozásai

Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések klinikai és ápolási specialitásai

Bakteriális meningitis klinikai és ápolási specialitásai

Influenza klinikai és ápolási specialitásai

A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai

Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció ápolói feladatai

A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések

A fertőző beteg ápolásának specialitásai és dokumentációs kötelezettségei

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.5.6.2 Infektológia és szakápolástana

Az infektológia fogalma, feladatai

Az immunrendszer működésének, az immunizálás formáinak áttekintése

A járványtani alapfogalmak ismételése

A fertőző betegségek lefolyása, kimenete

A fertőző betegségek felosztása

A fertőző betegségek jelentési kötelezettsége

Infekciókontroll, surveillance

A fertőző betegségek diagnosztikája

Az antimikrobás, antivirális, antifungicid terápia, a kezelés alapelvei, egyéni védőeszközök és alkalmazásuk szabályai.

A fertőző betegek szállítása, kórházi felvételének, elhelyezésének és ápolásának szabályai

A fertőző betegek izolálásának módjai, szabályai

A fertőző betegségekre gyanús személyek elkülönítése

A beteglátogatásra vonatkozó szabályok fertőző osztályon

Gyakoribb fertőzések és fertőző betegségek
 Nyirokcsomó megnagyobbodással járó fertőzések: Epstein-Barr vírusfertőzés
 Hasmenéssel járó fertőző betegségek: A hasmenéssel járó betegségekről általában, a leggyakoribb kórokozók, csoportosításuk, lefolyás, diagnosztika, kezelés. Salmonellosisok, Campylobacter-enterocolitis, Shigellosis, patogén E.coli, Clostridiumdifficile, Rotavírus, Calicivírus fertőzés, Amoebiasis, Giardiasis
 Vírushepatitisek
 Magyarországon előforduló helminthiasisok
 Légúti fertőzések: influenza, pneumonia
 Zoonosisok: Leptospirosis, Toxoplasmosis. Kullancs által okozott betegségek.
 Bakteriális meningitis
 Sepsis
 Nemi úton terjedő betegségek: Lues, Gonorrhoea
 Csökkent immunitású betegek infekciói
 HIV és AIDS
 Gyakoribb nosocomialis fertőzések: invazív katéterekkel, kanülökkel, húgyúti katéterekkel kapcsolatos fertőzések
 A fertőző betegségek lefolyásának jellemzői, kezelése, ápolási vonatkozásai

3.10.5.6.3 Infekciókontroll

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége
 A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai
 A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai
 Az infekció kontroll fogalma, feladata
 Az infekció kontroll tevékenységi elemei
 A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.
 A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezők, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai
 Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6 Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan tantárgy

81 óra

3.10.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló széleskörű ismereteket szerezzen a kisklinikumi tárgyak tekintetében és azok ápolásában.

3.10.6.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szemész / Fül-orr-gégész / Urológus / Bőrgyógyász / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Szemészeti/Fül-orr-gégészeti/bőrgyógyászati/urológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.1063 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.1064A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1065 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti betegeket ápol.	Ismeri a szemészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával rendelkezik a betegek irányában. Együttműködik a team tagjaival. Etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Medikai rendszerek megtekintése, alkalmazása.
Fül-orr-gégészeti betegeket ápol.	Ismeri a fül-orr-gégészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Bőrgyógyászati betegeket ápol.	Ismeri a bőrgyógyászati megbetegedéseket, és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Urológiai betegeket ápol.	Ismeri az urológiai megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Munkája során alkalmazza az ápolási folyamat lépéseit.	Ismeri az ápolási folyamatot, az ápolási tervezésének és az ápolási terv megvalósításának szempontjait.	Teljesen önállóan		

3.1066 A tantárgy témakörei

3.10.6.6.1 Szemészet és szakápolástana

Szemészeti vizsgálatok (látás, színlátás, látótér, szemfenék, szemnyomás) ápolói vonatkozásai

A szem fénytörési hibái és azok korrekciós lehetőségei

A szemhéj, szemhéjszélek betegségei és azok ápolási specialitásai

A könnyuszervek betegségei és azok ápolási specialitásai

A kötőhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai
 A szaruhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai
 A glaucoma (primer, secunder) ápolási vonatkozásai
 A retina betegségei és azok ápolási vonatkozásai
 Az akut látásvesztés okai, tünettana és ápolási specialitásai
 A szemsérüléseinek korszerű ellátási stratégiái
 Szemészeti kezelésmódok (öblítés, cseppentés, kenőcs, kötözési módok) ápolói feladatai
 Szemészeti műtétek perioperatív ápolási vonatkozása
 Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozása
 Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása
 Szemészeti műtétek perioperatív ápolása
 Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátásai
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.2 Fül-orr-gégészeti és szakápolástana

A fül-orr-gégészeti osztály jellemzői
 A fül-orr-gégészeti vizsgálathoz használt eszközök, műszerek. A betegek vizsgálata, a vizsgálatokkal, kezelésekkkel kapcsolatos ápolói feladatok.
 A külsőfül betegségeinek (fejlődési rendellenességek, gyulladós folyamatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai
 A középfül betegségeinek (gyulladós folyamatok, daganatok, sérülések) ápolási specialitásai
 A belsőfül betegségeinek (gyulladós folyamatok, daganatok, Menière-betegség) ápolási specialitásai
 Az akut halláskárosodás okai, tünettana és ápolási specialitásai
 Az orr betegségeinek (fejlődési rendellenességek, degeneratív elváltozások, gyulladós folyamatok, daganatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai
 Az orrvérző beteg ellátásának ápolási specialitásai
 A felsőlégutak (garat, gége, hangszalagok, trachea) betegségeinek gégészeti ellátást igénylő betegségei és állapotai (gyulladások, daganatok, tonsillectomia, gége extirpatio, tracheotomia) ápolási specialitásai
 Fül-orr-gégészeti műtétek és perioperatív ápolási vonatkozásai
 A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozása
 Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok
 Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátása
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.3 Bőrgyógyászat és szakápolástana

A bőrbetegek vizsgálata, speciális vizsgáló eljárások és a kapcsolódó ápolói feladatok
 A bőrgyógyászati kezelések és ápolói vonatkozásaik.
 Elsődleges, másodlagos elemi bőrjelenségek
 Állati élősködők általi betegségek (scabies, pediculosis) ápolási specialitásai, a decontaminálás szabályai, ápolói feladatai
 Mikroorganizmusok (baktériumok, vírusok, gombák) okozta betegségek és ápolási vonatkozásai
 Allergiás megbetegedések (azonnali és késői típusú) ellátási stratégiái és ápolási specialitásai
 A bőr genetikai eredetű betegségeinek ápolási vonatkozásai
 A bőr daganatos betegségei és ápolási vonatkozásai
 A nemi úton terjedő betegségek (STD) bőrgyógyászati vonatkozása
 Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozása, Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátása

Bőrelváltozások ápolása
 Plasztikai sebészet specifikumai
 Bőrtanszplasztáció,
 Termikus sérülések és ellátásuk,
 Égésplasztikai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.4 Urológia és szakápolástana

Az urológiai vizsgáló eljárások és kapcsolódó ápolói feladatok
 Urogenitálisrendszer fejlődési rendellenességei és ápolási vonatkozásai
 A húgyutak gyulladásos megbetegedései és azok szakápolási feladatai
 A húgyutak köves megbetegedései és azok szakápolási feladatai
 Vizeletkiválasztó és elvezető rendszer daganatos megbetegedései és ápolási specialitásai
 Férfi reprodukív rendszer betegségei és ápolási vonatkozásai
 prosztatata megbetegedései, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai
 A vizeletretenció ellátásának ápolási vonatkozásai
 A vizeletkiválasztó rendszer sérüléseinek ápolási vonatkozásai
 Noninvazív eszközök
 Vizeletmintavétel/gyűjtés
 Vizeletvizsgálatok kivitelezése
 Katéter felhelyezés női-férfi páciensnek
 Vesebiopsia asszisztálási feladatai
 ESWL terápia ápolási vonatkozásai
 Urológiai műtétek típusai, perioperatív ápolási vonatkozásai
 Urostomával rendelkező beteg ápolása
 Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai
 Műtétet igénylő gyermekkori húgy-ivarszervi betegségek ápolása
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.7 Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban tantárgy **72 óra**

3.10.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló megismeri a gyermekgyógyászat alapjait, a gyermekellátás során alkalmazott alapvető/mindennapi diagnosztikai és terápiás beavatkozásokat, ápolói feladatokat. A leggyakrabban előforduló kórképek és állapotok megismerését követően képessé válik a gyermekellátás területén ápolói kompetencia szintű szolgáltatást nyújtani. A tanuló a képzés során megismeri, és irányítással képessé válik arra, hogy az ellátást a kora-, újszülött, csecsemő vagy a gyermek és családja, illetve a közösség testi, lelki, szocio-kulturális jellemzőinek figyelembevételével végezze.

3.10.7.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos. BSc ápoló / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel): igazolt 5 gyermekgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és

szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek

Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.1074A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1075 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait.	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség,	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét.	Teljesen önállóan	önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Kórházi medikai rendszerek használata
Szív-érrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Emésztőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

Endokrin rendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az endokrin-rendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	
Pszichiátriai gyermekbeteget ápol	Ismeri a pszichiátria klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	

3.10.7.6 A tantárgy témakörei

3.10.7.6.1 Szív- és érrendszer

Szív- és érrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Speciális ápolói tevékenységek

3.10.7.6.2 Légzőrendszer

Légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzői, sajátosságok

A leggyakoribb felső és alsó légúti betegségek csecsemő –és gyermekkorban

Allergiás kórképek

Kóros légzéstípusok

Légzési elégtelenség csecsemő és gyermekkorban

Idegentest aspiráció

Sajátos ápolói tevékenységek

3.10.7.6.3 Emésztőrendszer

Emésztőrendszer anatómiai és élettani jellegzetességek

Emésztőcsatorna betegségei csecsemő és-gyermekkorban

Motilitás zavarai (hasmenés, székrekedés)

A táplálkozás és az anyagcsere zavarai

Speciális ápolói tevékenységek

Energia és tápanyagszükséglet meghatározása csecsemő és gyermekkorban

Táplálás az emésztőrendszer betegségeiben, ápolói vonatkozások

3.10.7.6.4 Idegrendszer

Idegrendszer anatómiai és élettani sajátosságok

Strukturális idegrendszeri betegségek (hydrocephalus, velőcsőzáródási rendellenességek)

Térszűkítő folyamatok

Gyermekkori epilepszia, egyéb görcsös állapotok

Tudatzavarok, eszméletlen gyermek

Speciális ápolói tevékenységek

Központi idegrendszeri infekciók (meningitis, encephalitis)

3.10.7.6.5 Endokrin rendszer

Endokrin rendszer anatómiai és élettani sajátosságok jellemzői

Csecsemő –és gyermekkori Diabets mellitus
Obesitas, és Anyagcsere betegségei
Speciális ápolói tevékenységek

3.10.7.6.6 A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban
Idegrendszer fejlődési zavarai (értelmi fejlődés zavarai, tanulási zavarok, kommunikációs
zavarok, autizmus spektrum zavarai, ADHD, Tic zavarok, Tourette-szindróma) és ápolói
vonatkozásai

Táplálkozási magatartászavarok (táplálási zavarok, evésmagatartás zavarai (Rumináció,
Pica, szelektív evés, fóbiás, Bulimia nervosa, Anorexia nervosa, falászavar,)

Ürítési zavarok (nem organikus enuresis, encopresis)

Gyermekek bántalmazása, elhanyagolása (Abúzus (fizikai, érzelmi, szexuális, Münchau-
sen-szindróma), elhanyagolás)

Speciális Nevelési Igényű gyermekek

Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8 Csecsemő és gyermekápolási ismeretek tantárgy

81 óra

3.10.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló ismerje meg a kora-újszülött ellátásban előforduló kórké-
pek és állapotok klinikai alapjait, az ellátás specialitásait, a megfigyelés fő szempontjait és tudja
azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes a kora-
újszülött állapotának megfelelő ápolói ellátást biztosítani.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok szabályos és felelősségteljes kom-
petencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az
ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, moni-
torozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felis-
merésére. A tanuló megismerje és a szakma szabályai szerint alkalmazni tudja a különböző
invazív beavatkozásokat. Ismerje és tudja a különböző vérvételi és vénabiztosítási eszközöket,
azok kompetenciahatárokra belüli alkalmazását, kivitelezését, specifikumait csecsemő- és
gyermekkorban, valamint ezeknek az eszközöknek szakszerű további megfigyelését és ápolá-
sát. Legyen képes elvégezni a megfelelő ismeretek birtokában az intravénás gyógyszerek és
folyadékok elkészítését, tárolását, ismerni az ápolói vonatkozásait a gyermekgyógyászatban.
Ismerje a fájdalomterápia gyermekkori sajátosságait, felmérő módszereit és a fájdalomtünetek
életkor szerinti megjelenését, azok megfigyelésének általános szempontjait, valamint képes
legyen a fájdalomcsillapító terápiát szakma szabályai szerint alkalmazni, az esetleges
állapotváltozásokat korán felismerni és monitorozni, szükség esetén adekvátan, a
kompetenciahatá- rokat betartóan beavatkozni.

Ismerje a gyermekgyógyászatban követendő szakmai irányelveket a palliatív és a haldokló
gyermek ellátása során, képes legyen ezek legfontosabb ápolási szempontjait betartva részt
venni az ellátásban.

3.10.8.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo-
natkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Neonatológus szakorvos. BSc ápoló végzettség
(3 éves koraszülött ellátásban szerzett szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi
szakoktató/ Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel és igazolt 3 éves
gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal), az adott klinikum teljesítése, valamint évi
legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek

Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.1084A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1085 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgáló, betegmegfigyelést végez	Ismeri az újszülöttek, koraszülöttek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a koraszülött betegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Koraszülöttet ápol	Ismeri a koraszülöttek anatómiai életani jellemzőit. A koraszülötteknél leggyakrabban előforduló betegségeket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Újszülöttet ápol	Ismeri az újszülöttek anatómiai életani jellemzőit. Az újszülötteknél leggyakrabban előforduló betegségeket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		

	litásokat			
Kivitelezi az invazív beavatkozásokat a szakma szabályai szerint	Ismeri az invazív beavatkozások fajtáit és azok szakma szabályai szerinti kivitelezését.	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalom kor-specifikus felmérése, csillapítása a kompetenciák meg- felelő betartásával	Ismeri a fájdalom-skálákat, megítélésének gyermekkori sajátosságait, a fájdalomcsillapítás ápolói kompetenciáit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló gyermek ápol	Ismeri a haldokló gyermekkel kapcsolatos sajátosságokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése

3.10.86 A tantárgy témakörei

3.10.8.6.1 A gyermekkori betegségek sajátosságai
 Gyermekkori betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
 Betegfogadás, betegfelvétel a gyermekosztályon
 Gyermek beteg felvétel, ápolói feladatok, kompetenciák
 Kisgyermek ellátásának jogi és etikai aspektusai
 Betegbiztonság a gyermek betegek ellátásában
 Az ápolási folyamat specialitásai gyermekosztályok

3.10.8.6.2 Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek
 Az újszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai
 A koraszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai

3.10.8.6.3 Átfogó neonatológia ismeretek
 Újszülöttkori adaptációs zavarok
 Újszülöttkori icterusok
 Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8.6.4 Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén

Idiopathiás Respiratoricus Distress Syndroma (IRDS),
 Necrotisalo entocolitis (NEC),
 Nyitott ductus arteriosus (PDA),
 Agykamrai vérzés (IVH) kialakulásának okai, felismerése, ápolói feladatok
 Retinopathia prematurorum ROP
 Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8.6.5 A koraszülött ellátás egyéb aspektusai

A koraszülöttek speciális ellátási igényei
 A koraszülöttek táplálása
 A Perinatális Intenzív Centrumok szerepe a koraszülött ellátásban
 A koraszülöttszállítás alapelvei, ápolói teendők

3.10.8.6.6 Invazív beavatkozások

Vénás vérvétel, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban
 Perifériás vénabiztosítás, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban
 Vércsere, köldökkanülálás
 Artériapunkció és -kanülálás
 Intraossealis technika alkalmazása
 Eszközös légútbiztosítás korspecifikus sajátosságai, eszközei és jellemzői
 Transzfúzió kora –újszülött és gyermekkorban, egyedi ápolási vonatkozások
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.8.6.7 Fájdalomterápia csecsemő- és gyermekkorban

Gyermekkori sajátosságok
 Fájdalom megítélése gyermekeknél (alapelvek, kikérdezés, fizikális paraméterek felmérése, fájdalomskálák használata)
 A fájdalomcsillapítás gyermekgyógyászati vonatkozásai
 Fájdalom pszichológiája csecsemő- és gyermekkorban
 Fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenése
 Fájdalom megítélése korspecifikusan (fájdalomskálák)
 Fájdalomcsillapítás szempontjai kora –újszülött –csecsemő és gyermekkorban
 Nem gyógyszeres, gyógyszeres fájdalomcsillapítás

3.10.8.6.8 Haldokló gyermek ápolása

Gyermek halálképének fejlődése, jellemzői (halál megélése különböző életkorokban, gyermek viszonya saját halálához)
 Palliatív ellátás a gyermekgyógyászatban (definíciója, szerepe, fontos elemei, betegcsoportok, hazai és nemzetközi gyermekhospice)
 Gyermek elvesztésének hatása az ápolóra
 Haldokló gyermek ápolása (ellátási lehetőségek Magyarországon (intézeti, otthon, hospice-ház), ellátási formák (életvégi, mentesítő, tranzit, nappali ellátás)
 Haldokló gyermek tünetei szervrendszerek szerint, ápolási szempontok, legfontosabb ápolási problémák

3.10.9 Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy**63 óra****3.10.9.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a gyermek-sürgősségi ellátás klinikai és ápolástani ismereteit. Ismerje a különböző, sürgősségi ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az állapotfelmérés korszpecifikus algoritmusát, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes felismerni az életet veszélyeztető állapotokat a különböző életkorokban.

Megfelelően, az aktuális protokollok szerint tudja alkalmazni a maszkos-ballonos lélegeztetést, valamint az alapszintű és az alapszintű eszközös újraélesztést.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorszpecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

3.10.9.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Sürgősségi szakorvos (igazolt 3 éves gyermekgyógyászat gyakorlattal) / BSc ápoló (3 éves sürgősségi szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal) / Mentőtiszt (3 éves kivonuló szakmai és oktatói gyakorlattal) / BLS instruktorként az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerterápia, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek

Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.9.4A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozottság, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Gyermekkori sürgősségi állapotokat felismer	Ismeri a gyermek-kori sürgősségi állapotokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kritikus állapotú gyermeket ellát	Ismeri a kritikus állapotú gyermek klinikum alapjait és ápolástani vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Szakma szabályai szerint tudja alkalmazni az alapszintű és eszközös alapszintű újraélesztést	Ismeri a BLS protokollját.	Teljesen önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.
Mérgezett gyermeket ápol	Ismeri a csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló mérgezéseket, és az ellátás sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.9.6 A tantárgy témakörei

3.10.9.6.1 Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása

Állapotfelmérés algoritmus (ABCDE vizsgálat)

Felkészülés súlyos beteg fogadására

Életet veszélyeztető állapotok felismerése, ápolói teendők

Maszkos ballonos lélegeztetés

BLS

Postresuscitációs ellátás

Ápolói teendők

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.9.6.2 Sürgősségi állapotok gyermekkorban

Légzési nehezítettség, stridor, köhögés, hyperventilatio

Bronchiolitis,
 Krupp-szindróma,
 Epiglottitis
 Akut asztmás roham
 Mellkasi fájdalom, palpáció, cianózis
 Eszméletvesztés, tudatzavar
 Sokk
 Szepszis, szeptikus sokk
 Anafilaxia
 Bradycardia, tachycardia
 Akut has
 Diabetesez ketoacidosis
 Akut légzési elégtelenség
 Légúti idegen test eltávolítása
 Fejfájás
 Kiütések
 Fül- és torokfájdalom
 Hányás, hasmenés
 Lázaz gyermek, lázgörcs
 Akut glomerulonefritisz
 Epilepszia, status epilepticus
 Hypovolaemia, dehidráció sürgösségi ellátása
 Hypoglycaemia
 Orrvérzés
 Szemsérülés, szemgyulladás
 Akut torticollis
 Pszichés zavarok, viselkedésproblémák
 Ápolástan sürgösségi ellátást igénylő csecsemő és gyermek esetén

3.10.9.6.3 Mérgezések csecsemő- és gyermekkorban

A mérgezések formái
 A mérgek hatástalanításának lehetőségei
 Az ellátás sajátosságai csecsemő –és gyermekkorban

3.10.9.6.4 Sürgösségi ápolástan gyakorlat

Triage-rendszer megismerése, annak csecsemő- és gyermekspecifikus aspektusai
 Kritikus állapotú beteg felismerése, ápolói teendőinek megismerése
 Betegmegfigyelés
 Csecsemő- és gyermek sürgösségi állapotok vizsgálati algoritmusai
 Diagnosztikai és terápiás beavatkozások előkészítése, azokban való asszisztálás/kivitelezés
 Ápolási specialitások és az ápolási folyamat jellemzői a csecsemő- és gyermek sürgösségi osztályon
 Betegfelvételi és megfigyelési dokumentáció vezetése

3.10.10 Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása tantárgy

57 óra

3.10.10.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek a szülészeti és nőgyógyászati intézmények munkájába részt venni, el tudják különíteni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól, ismerik a nőgyógyászat eszközrendszerét. Részt tudnak venni az új, családbarát alapelvekre épülő egészségügyi szakmai irányelvek alapján a várandósgondozásban, az újszülött ellátásában, és

ismerik a korszerű szoptatási, szülészeti irányelveket. A tanulót megismertetni a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a betegek ápolási diagnózisaival és felkészíteni a szakápolási tevékenységek elvégzésére

3.10.102 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szülész-nőgyógyász szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal / Szülésznő Bsc 3 év gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülész-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.103 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

3.10.104 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.105 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Nőgyógyászati vizsgálatoknál asz- szisztál	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszköz-parkot, kliens pozícionálásának lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Felhasználói szintű számítógép kezelés - egészségügyi szoftver kezelése
Várandósság alatti szűrővizsgálatokban részt vesz	Meghatározza a fogamzás feltételeit, a fiziológias várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikus, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban	Haladó szinten keresi az aktuális várandós gondozási irányelveket

Patológias váran- dóst ápol	Ismeri a felnőtt ember ápolásának menetét, az ápolási folyamatot, a vá- randósság alatti leggyakoribb szö- vődményeket és a hozzájuk tartozó ápolói tevékenysé- get. Azonosítja a mesterséges meg- termékenyítés okait.	Teljesen önállóan		Egészségügyi szoft- vereket használva komplettálja isme- reteit, elektronikus ápolási dokumentá- ciót vezet
Jellemzi a háborítat- lan szülés folyama- tát, és az aranyóra alap pilléreit	Meghatározza a szülés szakaszait, az aranyóra jelen- tőségét hormonális és pszichés szem- pontból	Teljesen önállóan		Haladó módon keresi az aktuális szülészeti ajánláso- kat
Rendellenes szülé- sen / vetélésen átesett nőt ápol	Felsorolja a szülés alatti lehetséges szövődményeket, ellátásuk menetét, a vetélést követő hormonális és pszi- chikai változásokat, betegjogokat. Azo- nosítja az ápolói teendőket	Teljesen önállóan		
Közreműködik a szoptatás és gyer- mekbarát újszülött ellátásban.	Felsorolja az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élet- tanát, a szoptatás jelentőségét, a tej- termelődés folya- matát, tej- termelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológias változásait. Ismeri az újszülött kori szűrő- vizsgálatok kivitelezéséne k módját.	Instrukció alapján részben önállóan		

<p>Gyermekágyas anyát ápol</p>	<p>Felsorolja a méh involúció lépéseit, ismeri a szült nő fiziológiás szükség- leteit. Ismeri a pszichés támogatás jelentőségét</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
<p>Nőgyógyászati beteget ápol</p>	<p>Ismeri a leggyako- ribb nőgyógyászati betegségeket (fertő- zés, PCOS, endo- metriózis), ápolói teendőket, életkori fiziológiás változá- sokat, nőgyógyász- ti szempontból, felsorolja a vérzési rendellenességek et, ismeri a leggyako- ribb nőgyógyászati daganatos betegsé- gek ápolói sajátos- ságait, petesejt tárolás lehetőségeit. Integrálja a nő- gyógyászati ellátás- ba a gyógyszer- tani ismereteit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
<p>Nőgyógyászati beteget felkészít beavatkozásokhoz, és segédkezik benne</p>	<p>Ismeri a fizikális gyógymódokat a nőgyógyászati ellá- tás kapcsán, megha- tározza a nő- gyógyászati ci- tostatikus kezelé- sek ápolói beavat- kozásait, tudja a nőgyógyászati vizs- gálatok során al- kalmazott testhely- zeteket, a beavatko- zások menetét, eszközeit</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

3.10.10.6 A tantárgy témakörei

3.10.10.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szerv megtekintésének lépései, fiziológiás kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása, Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége, colposcopia, emlők vizsgálata, önvizsgálat oktatása, Hasi, hüvelyi UH vizsgálatra történő kliens előkészítés, vizsgálat menete Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.10.6.2 Várandós gondozás

Élettani fogamzás, Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája:

Fiziológiás anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban

Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásaik

Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

3.10.10.6.3 Szövődményes/patológiás terhesség Patológiás terhesség fogalma,

diagnosztikája, Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik

Vetelés típusai, kliens felvételének és ápolásának specialitásai, pszichés és fizikai előkészítése

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.10.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek

Háborítatlan szülés fogalma, menete

Szülés szakaszai, kísérése

Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége

Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik

Anyai-magzati sérülések a szülés alatt és ápolói

3.10.10.6.5 Gyerekbarát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy

Érett újszülött jellemzői

Apgár

Aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége

Újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés

Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei

Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás)

Gyermekágyas anya fiziológiás változásai és ápolói vonatkozások

3.10.10.6.6 Nőgyógyászati betegek ápolása

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai

Vérzési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladással járó kórképek, PCOS, endometriózis,

HPV klinikumi és ápolási vonatkozásaik

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai és ápolási vonatkozásaik

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11 Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana tantárgy**106 óra****3.10.11.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A közösségi orvoslás-ápolás területén szerzett, ill. más előzetes tanulmányokra alapozva megismertetni a tanulót a körzeti-közösségi ápoló szerepével, lehetséges feladataival, kapcsolatrendszerével. A családorvos praxishoz tartozó felnőtt lakosság (18 éves kortól) számára a primer, secunder és terciar prevenció lehetőségeinek megismerése és az ezekhez kapcsolódó körzeti-közösségi tevékenységekben való aktív közreműködés. A közösségben dolgozó egészségügyi team munkájának és szakmai kapcsolatrendszerének a megismerése. A családorvos praxis csapat jelentősége a gyógyítási-ápolási folyamatban

A tanulási terület oktatásának célja, hogy a tanuló ismerje meg a nemzetközi és hazai alapellátási-közösségi ápolási rendszereket, azok fontosabb jellemzőit, a lakóhely közeli ellátórendszeren belüli és azon kívüli betegutak szervezési szempontjait

3.10.11.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Háziorvostani szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év alapellátási-közösségi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.11.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infektókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

3.10.11.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**3.10.11.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Eligazodik az egészségügyi alap- ellátás rendszerében	Ismeri a hazai egészségügyi alap- ellátás felépítését, működését meghatározó tényezőket.	Teljesen önállóan	Kiváló probléma felismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Kapcsolatteremtő képessége kiváló. A kapcsolódó szakterületek munkatársaiival hatékonyan	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni az ellátórendszer különböző elemeiről.
Figyelemmel kíséri a szakterület érin- tő jogszabályi környezet változásait	Ismeri az alapellátás területére vonatkozó jogszabályi előírásokat.	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a jogszabályváltozásokról.

Standardokat, protokollokat dolgoz ki	Ismeri a szakdolgozói kompetenciákat és hatásköröket, valamint a standardok, protokollok kidolgozásának eljárásrendjét	Irányítással	együttműködik a problémák közös megoldásában. Korrekt és empátikus módon kommunikál. Határozottság, Felelősségtudat, jogszabályok és etikus magatartás, szabályok ismerete és betartása, szervezés és irányítás képessége, logikus gondolkodás, visszacsatolás.	Word dokumentum sablon létrehozása
Alkalmazza a környezetvédelmi és hulladékkezelési szabályokat	Ismeri a környezetvédelmi és hulladékkezelési előírásokat	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Részt vesz a betegutak menedzselésében	Ismeri a különböző egészségügyi és szociális ellátási formákra vonatkozó jogszabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást.	Ismeri a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatokra vonatkozó szabályozásokat.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok által előírt feladatok végrehajtásában	Ismeri a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok alapellátásra vonatkozó előírásait.	Irányítással	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.	
A kötelező és az ajánlott védőoltások beszerzésében, beadásában és nyilvántartásában részt vesz.	Ismeri a kötelező és az ajánlott védőoltásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettségeket, valamint az oltóanyagok beszerzésével, tárolásával összefüggő szabályokat, továbbá a védőoltás	Instrukció alapján részben önállóan	Háziorvosi betegnyilvántartó szoftverek alkalmazása	

	beadásá- val kapcsolatos szabályokat.		
Kapcsolatot tart az egészségügyi és szociális alap-ellátást nyújtó szol- gáltatókkal	Ismeri az egészség- ügyi és szociális ellátást nyújtó szol- gáltatókkal való kapcsolattar- tás módját.	Teljesen önállóan	Keresőprogram ok segítségével képes információt gyűjteni a területén lévő ellátási lehetőségek- ről
Betartja az etikai és jogi szabályokat, standardokat, pro- tokollokat az ápo- lásban és a házi- orvosi rendszerben	Ismeri az etikai és jogi szabályokat, standardokat, pro- tokollokat.	Teljesen önállóan	Keresőprogram ok segítségével képes az etikai kódexet, jogszabályokat, minőségügyi doku- mentumokat, proto- kollokat megkeres- ni.

3.10.11.6 A tantárgy témakörei

3.10.11.6.1 Az alapellátás-közösségi ellátás kialakulása és fejlődése

Az alapellátás-közösségi ellátás helye az egészségügyi ellátórendszerben

Az alapellátás-közösségi ellátás és ápolás fogalma

Az alapellátás kialakulásának és fejlődésének hazai és nemzetközi története

Az alapellátás-közösségi ellátás jelenlegi szereplői és kapcsolatrendszerük, feladatai

Házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás feladata, sajátosságai

Fogorvosi alapellátás feladata, sajátosságai

Házi orvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás feladata, sajátosságai

Védőnői ellátás feladata, sajátosságai

Iskola-egészségügyi ellátás feladata, sajátosságai

Az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás feladata, sajátosságai

A foglalkozás-egészségügyi alapellátás feladata, sajátosságai

Lakóhely közeli szolgáltatások, praxisközösségek, csoportpraxisok, egészségfejlesztési irodák feladatai

Az alapellátás jogszabályi környezete

Az alapellátás és közösségi ápolás fejlődésének trendjei hazánkban és Európában

3.10.11.6.2 Az alapellátás-közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális felté- telrendszere

A személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszer jogi szabályozása és ellenőrzése
 Szakdolgozói kompetenciák és hatáskörök az alapellátásban
 Hatósági és szakmai szakfelügyelet és irányítás
 Standardok, protokollok a háziorvosi rendszerben
 Minőségbiztosítás az alapellátás területén (praxis minőségirányítási rendszerének fajtái, felépítése, a megfelelőség tanúsítás kritériumai)
 A praxisműködtetés finanszírozása
 Lehetséges gazdasági és foglalkoztatási formák
 A szakdolgozók szerepe a praxismenedzsmentben
 Ápolói felelősség és etikai kérdések az alapellátásban
 Környezetvédelem, hulladékkezelés

3.10.11.6.3 Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a háziorvosi praxis kapcsolata
 Az otthoni szakápolás, hospice ellátás jogi szabályozása
 Az otthoni szakápolás, hospice ellátás célja, módszere
 Az otthoni szakápolás, hospice igénybevételének feltételei, az elrendelés dokumentációja
 Az otthoni szakápolás keretében ellátható feladatok
 Az otthoni hospice ellátás keretében ellátható feladatok

3.10.11.6.4 A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata
 A szociális ellátórendszer felépítése
 Együttműködés a szociális ellátórendszer szereplőivel
 Szociális juttatások és igények felmérése
 Szociális ellátások felosztásának rendszere
 Szociális juttatások kérelmezésének formái, módja

3.10.11.6.5 Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziorvosi praxisban
 Fertőző betegségekkel és fertőző betegségekre gyanús személyekkel kapcsolatos tevékenység
 Fertőző betegek be és kijelentése, nyilvántartása
 Kórokozó-hordozókkal kapcsolatos tennivalók
 Életkorhoz kötötten kötelező védőoltások
 Megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltások
 Megbetegedési veszély elhárítása céljából önkéntesen igénybe vehető térítésmentes védőoltások
 Külföldre történő kiutazás esetén fennálló védőoltási kötelezettség és egyéb ajánlott védőoltások
 Munkakörökhöz kapcsolódó védőoltási kötelezettség
 Védőoltások és azzal kapcsolatos nyilvántartások, igazolások
 A védőoltással kapcsolatos jelentések
 Járványügyi érdekből végzett laboratóriumi vizsgálatok
 Járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatok
 Járványveszély vagy járvány esetére vonatkozó rendelkezések
 Ételmérgezések esetén szükséges teendők
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11.6.6 Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok
 Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok típusai, jellemzői
 A praxisokban végzett orvos szakértői, hatósági vizsgálatok jogszabályi háttere, feltételei
 Keresőképtelenség típusai, keresőképesség elbírálása
 Egészségkárosodás mértékének elbírálásához kapcsolódó feladatok
 Láttelel felvétele

A halál megállapítása

Gépjármű-vezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízijármű-vezetői alkalmassági vizsgálat

Kézilőfegyverek, lőszeres, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági vizsgálata

3.10.11.6.7 Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)

Fogorvosi praxis

Védőnői szolgálat

Foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat

Praxisközösség

Szociális ellátást nyújtó intézmény

Oltóközpont

Kormányhivatala Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve

3.10.11.6.8 Háziiorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat

Felnőtt és gyermek háziiorvosi praxis

Otthoni szakápolási, otthoni hospice ellátást nyújtó szolgáltató

Ügyeleti ellátás

Egészségfejlesztési Iroda

Csoportpraxis

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11.6.9 A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai

A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai

Szűrővizsgálatok célja, módszerei, szűréssel szemben támasztott követelmények

Egészségnevelés, egészségfejlesztés, mint a megelőzés lehetőségei

A szűrővizsgálatok jogszabályi háttere

Etikai felelősség a szűrővizsgálatok kapcsán

Szakdolgozók szerepe a toborzásban

A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető szűrések

Életkorhoz kötött ellenőrző és szűrővizsgálatok

Ajánlott szűrővizsgálatok

3.10.11.6.10 Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásban

Ápolási folyamat az alapellátásban

Ápolási diagnózis alkotás

Ápolási terv készítése az alapellátásban

Az otthonába hazatérő páciens ápolási tervének specialitásai

Ápolási dokumentáció

3.10.11.6.11 Az ápolói tevékenységet támogató eszközök

A minimumfeltételekben előírt és az ajánlott tárgyi eszközök

A nővértáska felszerelése, a páciens otthonában alkalmazott "táskatechnika" ("visiting nurse bag technique")

Ápolási eszközök, segédeszközök

Rehabilitációs-, kényelmi- és mobilizációs eszközök

Önellátást-, életvitelt segítő és fejlesztő eszközök

Protézisek, ortézisek

Egészségmegőrzést támogató mobilapplikációk

Egészségfejlesztés szemléltető eszközei

Betegirányítást támogató eszközök

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.12 Gerontológia és szakápolástana tantárgy**155 óra****3.10.12.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatokkal a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészség gondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait. A XXI. század egyik kihívása a demográfiai változás, az időskorú lakosság részarányának növekedése és az idős emberek ellátásához kapcsolódó problémák halmozódása. A gerontológiai ismeretek szükségesek ahhoz, hogy a hallgató választott szakterületét az idősök körében is megfelelően művelni tudja. Az elméleti oktatás célja megszerezni és kiegészíteni a geriátria elmélet és szakápolástani ismereteket.

3.10.12.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Gerontológus szakorvos / Geriáter szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év gerontológiai/geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.12.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórlelettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerterápia, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infékciónkontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana

3.10.12.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**3.10.12.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meghatározza a gerontológia alapfogalmait és rendszerezi a gerontológia ágait, részterületeit, alapkérdéseit, célkitűzéseit	Ismeri a gerontológiai alapfogalmakat, a gerontológia ágait, részterületeit alapkérdéseit és célkitűzéseit	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása

Azonosítja az idős- korban élettaninak minősíthető válto- zásokat	Ismeri az időskor- ban élettaninak minősíthető válto- zásokat, Ismeri az időskorra bekövet- kező élettani- funkcionális, szoci- ológiai és pszicho- lógiai változásokat	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő kész- ség, képesség, logi- kus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türe- lem, empátia, felté- tel nélküli elfogadás képessége,	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendsze- rek alkalmazása, egészségügyi állá- potfelmérő szoftve- rek használata, elektronikus egészség- ségügyi dokumen- táció vezetése
Meghatározza az idős- kor biológiai, szomatikus és pszichés jellege- tességeit	Ismeri az életmód hatását az öregedési folyamatra	Teljesen önállóan		
Bemutatja a geriat- riai ellátás holisztikus szemléletét	Ismeri a geriat- riai ellátás holisztikus szemléletét	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendsze- rek alkalmazása, egészségügyi állá- potfelmérő szoftve- rek használata, elektronikus egészség- ségügyi dokumen- táció vezetése
Azonosítja az egészségi állapotot, a potenciális rizikó faktorokat	Ismeri a prevenció szintereket és a különböző szűrő- vizsgálatokat	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendsze- rek alkalmazása, egészségügyi állá- potfelmérő, segély- hívó, betegmegfi- gyelő szoftverek / rendszerek használ- lata, elektronikus egészségügyi do- kumentáció vezeté- se
Meghatározza a geriat- riai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különbö- ző	Ismeri a geriat- riai betegek speciális ápolási és rehabili- tációs igényeit, az életvégi gondozás	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendsze- rek alkalmazása, egészségügyi állá- potfelmérő szoftve- rek használata, elektronikus

színtereit	különböző színtereit		egész- ségügyi dokumentáció vezetése
------------	----------------------	--	--------------------------------------

3.10.12.6 A tantárgy témakörei

3.10.12.6.1 Általános gerontológiai alapok

Demográfiai, epidemiológiai, társadalmi és gazdasági összefüggések, A geriátriai ellátás rendszere, szervezeti struktúrája, Ápolási szinterek a geriátria területén, Ápolási folyamat az idősellátásban, Értékelési és dokumentációs formák a geriátriai ellátásban

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.12.6.2 Geriátriai szakápolástan

Geriátriai beteg állapotfelmérésének elvei és módszerei, Idős és krónikus betegek szükségleteinek kielégítése, Viselkedésminták, kulturális sémák, interperszonális kapcsolatok idős korban, Az idős beteg menedzselése az ellátási szinterekben, Idős betegek gyógyszerelése, Mindennapos és invazív beavatkozások a geriátriában, A kiválasztó és a reprodukciós rendszer szakápolástan, inkontinenciaellátás idős korban, Idős és krónikus betegek hagyományos és mesterséges táplálása, folyadék egyensúly fenntartása, A demens és Alzheimer kórban szenvedő betegek ellátása, szakápolása, Krónikus, légzőszervi megbetegedések ellátása, szakápolása, A gyógyfoglalkoztatás jelentősége az idősellátásban

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.12.6.3 Geriátriai gyakorlat

A gyakorlatot céltartóan kell lefolytatni Geriátriai-, Ápolási-, Krónikus Belgyógyászati Osztályokon, valamint Pszichiátriai Osztály Demens, vagy Alzheimer részlegén, illetve otthoni szakápolást nyújtó szolgálaton belül

3.10.13 Onkológia és szakápolástan tanfolyam

150 óra

3.10.13.1 A tantárgy tanításának fő célja

Rendelkeznek azokkal az élettudományi, egészségtudományi, ápolástudományi, táplálkozástudományi, fizioterápiás, orvostudományi, különös tekintettel a klinikai, diagnosztikai, terápiás és szakápolástani ismeretekre, melyek birtokában képesek az onkológiai betegellátásban önálló munkavégzésre, specializációjának megfelelően a kritikus gondolkodásra, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Elméleti és gyakorlati ismereteik képessé teszik az onkológiai betegellátás színterén a betegvizsgálattal, diagnózisalkotással, terápiás, valamint betegvezetési és betegdukációs feladatok ellátására is.

Képességeiket azon intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik

3.10.13.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Onkológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Onkológiai területen

eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.133 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infékcióntróll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

3.10.134 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.135 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismereti a daganatos betegségek morbiditási, mortalitási mutatóit. A daganatos betegségek kialakulásának rizikófaktorait.	Ismeri a daganatos betegségek etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit	Teljesen önállóan	A tantárgy elsajátításában motivált. Megfigyelőképesség, gondolkodás, pontosság, precizitás	
Biztonságos betegkörnyezet biztosítása diagnosztikus beavatkozások, tevékenységek során	Ismeri a biztonságos betegkörnyezetet	Teljesen önállóan		
A beteget előkészíti a diagnosztikus beavatkozásokhoz	Ismeri a beteg előkészítés módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegmegfigyelést és a vizsgálati anyagokkal kapcsolatos teendők ellátja	Ismeri betegmegfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit	Teljesen önállóan		Elektronikusan rögzíti

Részt vesz, a szűrővizsgálatok szervezésében, végrehajtásában	Ismeri az egyes kórképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		E-mailban tájékoztatja az érintetteket az eseményről, megfelelő hozzájárulás birtokában, digitális platformokon hirdeti az eseményeket.
Fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a daganatos betegek fájdalomcsillapítási protokolljait	Instrukció alapján részben önállóan		
Tápláltsági állapotot felmér.	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan		
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.13.6 A tantárgy témakörei

3.10.13.6.1 Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája

A daganatképződés molekuláris alapjai (onkogének, tumorsuppresszor gének, DNS javító rendszerek, epigenetikai szerepe a daganatképződésben)

Vírusok szerepe a daganatok kialakulásában

Fizikai-kémia daganatkeltő faktorok,

A sugárzás daganatkeltő hatása

Daganatok növekedése és terjedése

Daganat előtti állapotok

Alapfogalmak: Incidencia, morbiditás, mortalitás

A daganatok gyakorisága, daganat keletkezés kockázati tényezői az életmód szerepe

Daganatos megbetegedések gyakoriságát befolyásoló tényezők

A daganatos megbetegedések incidenciája és az általuk okozott halálozás alakulása Magyarországon.

A daganatos betegségek várható alakulása

3.10.13.6.2 A daganatok szűrése és korai felismerés

A szűrési programok alapjai

A primer (életmód, környezetszennyezés, vakcináció) és szekunder (szervezett szűrések) prevenció lehetőségei

Nemzetközi ajánlások

Hazai szűrési programok

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.13.6.3 A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során

Daganatos betegségek tünettana (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasziás jelenségek)

A daganatos betegségek kórelőzménye, fizikális vizsgálat

Daganatos megbetegedések laboratóriumi diagnosztikája, tumor markerek
 Képző diagnosztika szerepe, módszerei
 Izotóppal végzett diagnosztika lehetőségei,

A daganatok szövettani és molekuláris, géndiagnosztikája
 Intervenciós módszerek

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.13.6.4 Daganatok csoportosításának egységes rendszere

Daganatok nevezéktana
 Daganatok szövettani típusai
 Daganatok TNM beosztása
 Daganatok stádium besorolása

3.10.13.6.5 Daganatos betegek kezelésének lehetőségei

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése -biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel kapcsolatos ápolói feladatok)

A daganatos betegek kezelhetőségét befolyásoló tényezők, és a kezeléssel összefüggő fogalmak

A daganatok sebészi kezelése-sebészi onkológia, daganat eltávolítás elvei, sebészi technikája, műtétek fajtái

A daganatos betegségek gyógyszeres szisztémás kezelése: kemoterápia, hormonterápia, célzott daganatellenes kezelés, immunterápia

Daganatok sugárkezelése- modalitásai, fizikai, kémiai és biológiai alapjai

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek)

Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Rehabilitáció az onkológiában (definíció, onkológiai rehabilitációs program elemei, testi és lelki rehabilitáció, nonverbális pszichoterápia, ápolói feladatok rehabilitáció területén)

Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, haladókó betegek pszichoszociális ellátása)

3.10.13.6.6 Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése

Vérképző rendszerre kifejtett mellékhatások kezelése

Nyálkahártya, bőr, oto-neurotoxicitás kezelése

Gyomor-bélműködés zavarainak elhárítása (hányinger, hányás, hasmenés kezelése)

Daganatos betegek fájdalomcsillapítása

Táplálásterápia onkológiai beteg kezelése során

3.10.13.6.7 Onkológiai gyógyszerterapeutikai ismeretek

Citosztatikus kezelések alapelvei

Kemoterápiás kezelések módjai

Daganatok hormonális befolyásolásának lehetőségei

Citokinek szerepe

Célzott daganatkezelés jelentősége

Immunterápia alapjai

Farmakodinámiai interakciók: antagonizmus, szinergizmus

Farmakokinetikai interakciók (béltraktusban előforduló, fehérjekötődés során létrejövő, metabolizmus során bekövetkező interakció).

Daganatellenes szerek és az étel közötti interakció

3.10.13.6.8 Részletes klinikai onkológia és szakápolástanának alapjai

Fej-nyak régió daganatok, kezelése és szakápolása
 Tápcsatorna daganatok, kezelése és szakápolása
 Máj és epeúti daganatok, kezelése és szakápolása
 A hasnyálmirigy, az emésztőrendszeri stromadaganatok (GIST), hashártya daganatok, kezelése és szakápolása
 Emlődaganatok, kezelése és szakápolása
 Mellkasi szervek daganata és szakápolástan
 Ivarszervek daganatai és szakápolástan
 Kisklinikumi daganatok és szakápolástan
 Központi idegrendszeri- és mozgásszervi daganatok, valamint ezek szakápolástan
 Gyermekkori daganatok- és haematológiai daganatok, valamint ezek szakápolástan
 Daganatos beteg ápolási specialitásai, ápolási tervek
 Daganatos betegek gondozása
 Onkológiai szakbizottságok (onkoteam) szerepe, feladatai

3.10.13.6.9 Speciális onkológiai szakápolástan

Citosztatikus keverékinfúzió készítésének tárgyi feltételei (helyiség, berendezések, eszközök, felszerelések,)
 Citosztatikus keverékinfúzió készítésének személyi feltételei (citosztatikus keverékinfúzió készítő aszeptikus egység személyzete, létszáma, alkalmassági orvosi vizsgálat)
 Citosztatikus keverékinfúzió szállítása,
 Citosztatikus keverékinfúzió tárolása,
 Citosztatikus keverékinfúzió beadása, dokumentálása.
 Dekontamináció, módjai,
 Dekontaminálás eszközei, lépései, dokumentációja
 Paravazáció/extravazáció típusai
 Paravazáció/extravazáció leggyakoribb okai
 Port a Cath kanül, gyógyszer bejuttatása
 Port a Cath kanül ápolása, gondozása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.13.6.10 Onko-hematológia- immunrendszer sajátosságai csecsemő –és gyermekkorban

Onko-hematológiai- immunrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők
 A leggyakoribb onko –hematológiai betegségek
 Vérzéssel járó rendellenességek
 Véralvadási rendellenességek
 Veleszületett immunhiányos állapotok
 Szisztémás autoimmun betegségek
 Óssejt-transzplantáció
 Hospice ellátás csecsemő és gyermekkorban
 Sajátos etikai, jogi szempontok az ellátás, gondozás során
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni
Bevezetés az onkopszichológiába Bevezetés az onkopszichológiába
 Onkopszichológia fogalma, története.
 Pszichoszomatikus betegségek,
 Biopszichoszociális modell,
 Betegközpontú és holisztikus betegellátás, gyógyítás elméletei

3.10.14 Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás tantárgy**62 óra****3.10.14.1 A tantárgy tanításának fő célja**

Elsajátítják a gyógyíthatatlan gyermek és felnőtt beteg, valamint családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérését, ennek alapján a multidiszciplináris team tagjaként az egyénre szabott ápolási gondozási tervet végrehajtani ill. végrehajtását koordinálni, amennyiben szükséges más ellátási területről szakembereket bevonni az ellátásba az elérhető legmagasabb életminőséget biztosítva ezzel a betegnek és családjának. Megismerik a hospice-palliatív ellátási igényű betegek kínzó tüneteinek enyhítési/megszüntetési módjait, megtanulják a nem gyógyszeres terápiás eljárásokat. Megismerik az élet végéhez kapcsolódó jogi szabályokat, melynek alapján támaszt tudnak nyújtani a családnak az életvégi jogi kérdések körében, valamint a gyász időszakában is.

Képessé válnak arra, hogy nyíltan kommunikáljanak a beteggel és családtagjaival; ápolási, pszichológiai, tanatólogiai ismereteiket alkalmazva bevonják a családtagokat a beteg ellátásába, támogassák a beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban, felkészítsék a családtagokat, hogy mindvégig a beteg mellett tudjanak lenni. Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre és annak szakszerű és pontos dokumentálására.

3.10.14.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év hospice területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.14.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

3.10.14.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**3.10.14.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák

<p>Felméri a beteg performansz státu- szát, a beteg és családja szükségle- teit, felismeri a prioritásokat, ápolá- si tervet készít, értékeli az eredmé- nyeket, elvégzi a szükséges módosí- tásokat</p>	<p>Ismeri a vitális és önellátási képességi paraméterek élettani és kóros értékeit. Ismeri az ápolási folyamatot. Ismeri a fájdalom felmérésé- nek módszereit. Ismeri a decubitus rizikófelmérés ére szolgáló skálákat</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>Feladatait a beteg és családja szükségle- teinek</p>	<p>Informatikai eszkö- zöket felhasználó szinten kezel, elekt- ronikus ápolási dokumentációt vezet</p>
<p>Multidiszciplinári s team tagjaként a beteg ellátásába a team többi tagját ill. más ellátási terület- ről szakembereket bevon</p>	<p>Ismeri a hospice- palliatív team tevé- kenységét, hatáskö- rét, az ellátás kü- lönböző formáit és igénybevitelene k lehetőségeit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>holisztikus megközelítésben történő felmér- ése alapján a hospice/ palliatív ellátás különböző területe- in a team tagjaival együttműködve etikusan, empatiku- san, határozott pon- tossággal végzi. A beteg állapotát megfigyeli, értékeli,</p>	<p>Informatikai és telekommunikáci ós eszközöket felhasználó szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat</p>
<p>Megtanítja a család- tagokat a beteg aktuális állapotának megfelelő alap és szakápolási művele- tekre</p>	<p>Ismeri az ápolási elveket, ajánlásokat, szakmai kommuni- kációt és pedagógiai ismereteit alkal- mazzza</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>precízen, ke llő részletességgel dokumentál a szakmai kifejezések használatával. Törekszik a pontos és precíz munka- végzésre. Segítőképz, munká- jára és önmagára igényes</p>	<p>Informatikai és telekommunikác iós eszközöket felhasználó szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat</p>
<p>Enyhíti/megszünt eti a gyógyíthatatlan beteg fájdalmát, kínzó testi és egyéb tüneteit</p>	<p>Átfogóan ismeri a fájdalom mecha- nizmusának kiala- kulását. Ismeri a daganatos beteg fájdalmának csilla- pítására irányuló gyógyszeres, nem gyógyszeres és alternatív lehetősé- geket. Ismeri a fájdalomcsillapítá s szintjeit és a fajda- lomcsillapítók for- máit, hatásait. Ismeri a palliatív és supportív</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>ke llő részletességgel dokumentál a szakmai kifejezések használatával. Törekszik a pontos és precíz munka- végzésre. Segítőképz, munká- jára és önmagára igényes</p>	<p>PCA és subcutan pumpát kezel, terá- piás eszközök et felhasználói szinten ismer és alkalmaz, az aktuális hazai és nemzetközi irányel- veket keresi és alkalmazza. Elekt- ronikus ápolási dokumentációt vezet</p>

	terápia orvosi és ápolói lehetőségeit		
Megelőzi/enyhíti a gyógyszer-mellékhatás követ-keztében kialakuló, életminőséget rontó tüneteket. Felkészíti a család- tagokat a várható mellékhatásokra	Ismeri a fájdalom- csillapítók mellék- hatásai	Instrukció alapján részben önállóan	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányel- veket, evidenciákat keresi és alkalmaz- za
Megelőzi a nyomási fekély kialakulását, a családtagoknak megtanítja a meg- előzés lehetőségeit, a kialakult decubi- tust kezeli. Műtéti és tumoros sebeket, krónikus sebeket sipolyokat ellát és megtanítja a családtagokat a sebellátásra.	Ismeri a decubitus kialakulására haj- lamosító tényező- ket, a nyomási fe- kély stádiumait és a különböző stádium- ban lévő sebek ellátásának módsze- reit. Ismeri a sebellátás korszerű elve- it, a modern kötsze- reket, a felírhatóság lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányel- veket, evidenciákat keresi és alkalmaz- za
Felismeri a közelgő halál jeleit, biztosítja a haldokló beteg szükségletei- nek megfelelő ápolást	Tisztában van a közelgő halál jelei- vel, ismeri a hal- dokló beteg charta- ját	Teljesen önállóan	
Kegyeleteli halot- tellátást végez	Ismeri a szakmai ajánlásokat, kulturá- lis vonatkozásokat	Teljesen önállóan	

Felismeri a gyász-támogatás mód-szereit, felismeri a patológiás gyászre-akciókat	Ismeri és alkalmaz-za a szakmai kom-munikáció alapelve- it, a jogi, etikai, szociológiai és pszichológiai isme- reket	Instrukció alapján részben önállóan		
--	---	-------------------------------------	--	--

3.10.14.6 A tantárgy témakörei

3.10.14.6.1 A hospice-palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története

Hazai és nemzetközi epidemiológiai adatok

Palliatív ellátás, hospice ellátás fogalma

Előrehaladott állapot, terminális állapot, életminőség

A hospice/palliatív ellátás alapelvei

- St Christopher's Hospice
- WHO 2002

Fehér könyv az európai hospice és palliatív ellátás standardjairól és normáiról

A nemzetközi hospice mozgalom története

A magyarországi hospice mozgalom kialakulása és fejlődése

3.10.14.6.2 A Mo.-i hospice-palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai

A magyarországi hospice - palliatív ellátás felépítése, működése

Törvényi és finanszírozási háttér:

A palliatív ellátás elvi alapjai az egészségügyi ellátásban

A Magyarországon jelenleg hatályos jogszabályok:

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 99.§
- Betegjogok

A palliatív ellátás jogi háttérére vonatkozó jogszabályok:

- Hatályos rendelet a szakmai minimumfeltételekről
- Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a daganatos betegek ellátásáról
- Hatályos finanszírozási rendelet
- Betegjogok
- Dokumentációs rendszerek

A hospice-palliatív ellátás szervezeti és ellátási formái

A palliatív ellátás szintjei a progresszív betegellátás elvei szerint:

gyermek /felnőtt hospice ház, intézeti hospice-palliatív osztály, hospice-palliatív járóbeteg ellátás, otthoni gyermek és felnőtt hospice-palliatív gondozás, egyéb ellátási formák - mobil team, nappali szanatórium

3.10.14.6.3 Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége

A palliatív ellátás személyi feltételei és eszközigénye

Multidiszciplinaritás fogalma, együttműködés a team tagjai között, csoportnormák

A team tagjainak feladatai, céljai, kompetenciái

- palliatív jártasságú szakorvos
- ápoló, koordinátor
- gyógytornász, fizioterapeuta

- pszichológus, pszichiáter, mentálhigiénés szakember
- dietetikus
- szociális munkás
- képzett önkéntes segítő
- foglalkoztató terapeuta
- lelkész, pap

3.10.14.6.4 Speciális klinikai és ápolási ismeretek

A daganatos megbetegedések előfordulása Magyarországon - morbiditás, mortalitás, Nemzeti Rákregiszter/ EU

Az onkológiai hálózat

Diagnosztikai eljárások, vizsgálatok:

- képalkotó diagnosztika
- laboratóriumi diagnosztika
- endoscopia
- nukleáris medicina

Az onkológiai sebészet fő célkitűzései, a rekonstrukciós műtétek fontossága, a több ülésben végzett műtétek jelentősége

Onkológiai sebészeti beavatkozáson átesett beteg ápolása

- a beteg előkészítése műtetre
- a műtéten átesett beteg ápolása - sebellátás, kötözés, szövődmények, drének, speciális gyomor-bélszonda levezetése, mellkas megnyitáson átesett betegekkel kapcsolatos teendők inhalációs terápia sztomaterápia (ileo-colosztóma, tracheosztóma)
- tartósan behelyezett szondák, katéterek használatával kapcsolatos ápolási feladatok
- mesterséges enterális és parenterális táplálás

Kemo-, hormon-, immunterápia mellékhatásai, a terápián átesett betegek ápolása - dermatológiai tünetek, gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek stb. a testkép megváltozása

A sugárterápia és mellékhatásai, a sugárterápián átesett beteg ápolása - bőr-, nyálkahártyakezelés, megfelelő diéta

A daganatos beteg rehabilitációjának eszközei, gyógyászati segédeszközök

A rehabilitációs terv/program összeállításának elve

- mobilitás
- oxigenizáció segítése
- dietetika

Orvosi, szociális és lelki rehabilitáció a diagnózis közlésétől a beteg gyógyulásáig, illetve haláláig

Gyermekkorból adódó specialitások

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.5 A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai

Az anamnézis és státusfelvétel folyamata, specializációi, fizikális vizsgálat, állapotfelmérő skálák

Speciális műszeres és laborvizsgálatok

A tünetek gyógyszeres kezelése, palliatív terápia

A fájdalomcsillapítás alapelvei, terápiás módszerei

Dermatológiai tünetek - bőrt infiltráló tumorok, nyomás okozta tünetek - decubitus, sztomák és fisztulák, perifériás ödémák, lymphoedema, viszketés

Emésztőrendszeri elváltozások - halitosis, száraz száj szindróma, stomatitis, orális candidiasis, ízérzés zavarok, étvágytalanság, neheztelt nyelés, csuklás, hányás, hányinger, székrekedés, hasmenés, bélelzáródás, ascites

Vizeletürítési zavarok - vizelet inkontinencia és vizeletretenció, haematuria

Idegrendszeri tünetek - agyi metastasisok, epilepsziás és epileptiform rohamok terminális állapotban, gerincevelői kompresszió, zavartság

Folyadék-, elektrolit zavarok

Láz, infekciók

Légzőrendszeri elváltozások, nehézlégzés

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.6 A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai

A fájdalom kialakulásának okai, típusa - nociceptív, neuropátiás, pszichogén; áttörésszerű fájdalom

A fájdalom felmérése - fájdalomfelmérő skálák, a fájdalom jellege, életminőséget befolyásoló jellemzői

A fájdalomcsillapítás módszerei

Gyógyszeres fájdalomcsillapítás lehetőségei

A fájdalomcsillapítás alapelvei, lépcsői - WHO ajánlás

Gyógyszerek helyi alkalmazása- idegblokádok, epidural kanül

A major ópiátokkal kapcsolatos rendelkezések

- gyógyszerfelírás/rendelés
- tárolás
- dokumentálás
- felhasználásra nem kerülő gyógyszer

A fájdalomcsillapítók mellékhatásai és a megelőzés lehetőségei - gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek

A fájdalomcsillapítás adjuváns gyógyszerei

Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás - akupunktúra, relaxáció, masszázs, radioterápia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.7 Utolsó órák ellátása, halottellátás

A közelebbi halál tünetei, figyelmeztető jelei - élettani és lelki változások

Progresszív krónikus betegségek lefolyási szakaszai

Az élet utolsó óráiban elhagyható gyógyszerek

A haldokló beteg charta-ja

A haldokló beteg szükségletei, ápolói feladatok- haldokló beteg konfúziójának, delíriumának kezelése

Halott körüli teendők orvosi és ápolói vonatkozásai

A halottellátás gyakorlatának különbségei aktív osztályon és hospice/palliatív osztályon

Család pszichés támogatása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.14.6.8 Gyász, gyásztámogatás

A halál, halállal kapcsolatos érzések, halálfélelem

A diagnózis közlésének pszichológiai problémái

A pszichés stádiumok jellemzői

- elutasítás
- düh
- alku
- depresszió
- belenyugvás

Haldokló beteg charta-ja

Film: Iván Iljics halála, 72'

A haldokló beteg és családtagjai pszichés támogatása.

A halálhoz kötődő rítusok

A gyász szakaszai és a gyászfázisok jellemzői, a gyászév

- anticipációs gyász
- sokk
- kontrolláltság
- tudatosulás
- elfogadás
- adaptáció

A normál és a szövődményes gyász- krónikus gyász, bagatellizáció, hipertrófikus gyász, torzult gyász

A gyermekek halálképe

A haldokló és a gyászoló gyermek

A veszteség-feldolgozás segítése

A gyászolók gondozása - család, barát, lelkész, önszolgáltató csoportok, egyéni pszichoterápiás módszerek

Pasztorálpszichológia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.9 Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások

A betegek tájékoztatása és a tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvei.

A gyógyíthatatlan beteg felvilágosításának dilemmái.

A gyógyíthatatlan betegek ellátásának etikai kérdései.

Az élet végével kapcsolatos etikai döntések.

Eutanázia. (Halál saját kérésre c. film bemutatása)

A kezelés visszautasításának joga.

Élő végrendelet.

Az eutanázia és a hospice ellátás különbségei.

Esetelemzések

A szervátültetés etikai és jogi elvei.

Az agyhalál fogalma.

Az Egészségügyi Törvény a haldoklók gondozásáról és a hospice-ról, hospice vonatkozású miniszteri rendeletek, hospice szakmai irányelvek

Cselekvőképesség, korlátozott cselekvőképesség, cselekvőképtelenség esetei, a hozzájuk fűződő jogkövetkezmények.

Öröklési jog alapelemei, törvényes és végintézkedésen alapuló öröklés, végrendeletek a betegeket az egészségügyi ellátások igénybevétele kapcsán megillető jogosultságok rendszere

3.10.14.6.10 Szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat a tantárgy témaköreire is kapcsolódó gyakorlati tevékenységeket tartalmazza

3.10.15 Kritikus állapotú beteg ellátása tantárgy

119 óra

3.10.15.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a kritikus állapotú betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a kritikus állapotok korai felismerésre, kompetencia szintű elsődleges állapotfelmérésre és a szükséges beavatkozások haladéktalan elvégzésére. Legyen képes irányítással részt venni és segédkezni, az emelt szintű ellátásban. Kompetenciájának megfelelően végezze a kritikus állapotú / intenzív ellátást igénylő betegek ápolási folyamatának feladatait. Ismerje meg a különböző aneszteziológiai beavatkozásokat és a hozzájuk tartozó perioperatív ápolói feladatokat. A kialakított sürgősségi szemlélettel képes legyen az ellátás valamennyi területén túl, az intézeteken kívüli szituációkban is a hirtelen kialakult kritikus állapotok menedzselésére, első ellátására.

3.10.152 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Oxiológus / Intenzív terápiás szakorvos / Aneszteziológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sürgősségi/intenzív területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.153 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, Fizika, Kémia, Biofizika és biokémia, Anatómia, Élettan, Gyógyszertan, Diagnosztikus és terápiás ismeretek, Ápolástan, Klinikumi ismeretek

3.10.154 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.155 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Kritikus állapotokat felismer, riaszt	Sürgősségi ellátást igénylő kórállapotok tünettana	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	Riasztási eszközök alkalmazása
Elsődleges állapot- felmérés algoritmusának alkalmazza	ABCDE algoritmus azonnali beavatkozási igénylő állapottai	Teljesen önállóan		
Légútbiztosítást végez SGAD eszközzel	Sürgősségi beavatkozások	Teljesen önállóan		
Emeltszintű ellátásban vesz részt	Emelt szintű sürgősségi ellátások protokolljai	Irányítással		
Kritikus állapotú beteget ápol	Intenzív betegápolás	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiterjesztett monitorozást végez	A monitorozás elmélete és gyakorlata	Instrukció alapján részben önállóan		Monitorrendszerek alkalmazása
Perioperatív ellátásban vesz részt	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalomcsillapítást végez	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		PCA pumpák alkalmazása
Speciális gyógyszerbejuttatást végez	Alkalmazott gyógyszerteran	Instrukció alapján részben önállóan		
Parenterális táplálást	Táplálásterápiái ismeretek	Instrukció alapján részben		

végez		önállóan	
-------	--	----------	--

3.10.15.6 A tantárgy témakörei

3.10.15.6.1 Prehospitális sürgősségi ellátás

A prehospitális sürgősségi ellátás rendszerének jellemzői, szinterei, feladatkörei
 A mentőszolgálat működése, a mentésirányítás feladatrendszere
 Szakmai kommunikáció elemei az ellátókkal
 A sürgősségi ellátás jogi, etikai specialitásai
 Diagnosztikus és terápiás algoritmusok a prehospitális gyakorlatban
 A sérült, súlyos sérült ellátási algoritmus
 A mentésben alkalmazott mentéstechnikai eszközök és alkalmazási algoritmusai
 Szekunder transzportok szervezési, betegátadási szempontjai

3.10.15.6.2 Intrahospitalis sürgősségi ellátás

Az intrahospitalis sürgősségi ellátás szinterei, jellemzői
 A betegfogadás, osztályozás rendszere, szabályai
 Az ABCDE algoritmus és azonnali beavatkozások intrahospitalis specialitásai
 Légútbiztosítás ápolói kompetenciái (SGAD- OPA, NPA, LMA)
 Emeltszintű légútbiztosítás ápolói feladatai (ET intubáció, sebészi légút)
 Az oxigén és inhalációs terápia sürgősségi specialitásai
 Emelt szintű újraélesztés algoritmusai, reverzibilis okok és ellátásuk
 A légzési elégtelenség és ellátási stratégiái
 Hemodinamikai instabilitást okozó ritmuszavarok és ellátásuk, elektromos terápiák
 Shock folyamatok csoportosítása, jellemzői, ellátási stratégiák
 A mellkasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai
 Az akut hasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai
 A masszív vérző beteg ellátási stratégiái
 Sürgősségi ellátást igénylő neurológiai állapotok
 Alsó végtagi fájdalom sürgősségi vonatkozása
 Sürgősségi ellátást igénylő sérülések, súlyos sérült ellátási algoritmusok
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.15.6.3 Intenzív betegellátás

Az intenzív ellátás szintjei, jellemzői,
 Intenzív ellátást igénylő állapotok,
 Az intenzív ellátás pszichés vonatkozásai
 A homeosztázis zavarai, azok követésének módszerei
 A kiterjesztett betegmegfigyelés specialitásai, invazív monitorozás
 Postresuscitációs ellátás és ápolás specialitásai
 Tartós gépilegezetett beteg monitorozása, ápolása, a leszoktatás ápolói feladata
 A sedáció vezetése, altatott, sedált beteg megfigyelési és ápolási specialitásai
 Septicus beteg ellátásának, ápolásának specialitásai
 Speciális gyógyszer bejuttatások az intenzív ellátásban
 Klinikai táplálás specialitásai- parenterális táplálás
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.15.6.4 Aneszteziológia beavatkozások

Az aneszteziológia fogalma, célja, feladatköre,
 Az aneszteziológiai kivizsgálás és rizikó becslés

Az aneszteziológiai beavatkozások formái, jellemzői
 Az aneszteziológiai fázisai
 Az egyes aneszteziológiai beavatkozások perioperatív ápolási vonatkozásai
 Postoperatív megfigyelés, ellátás és ápolás,
 Fájdalom menedzsment, postoperatív fájdalomcsillapítás

3.10.15.6.5 Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata

A klinikai területi gyakorlat során a tanuló ismerje meg:
 A sürgősségi osztály működésének jellemzőit, a betegfogadás és osztályozás rendszerét, annak fontosabb lépéseit
 Figyelje meg az elsődleges állapotfelmérés algoritmus gyakorlatban történő alkalmazását
 Figyelje meg az egyes sürgősségi állapotok differenciáldiagnosztikai vizsgálatát
 Irányítással vegyen részt a betegek/sérültek vizsgálatában és ellátásában
 Ismerje meg a sürgősségi laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok ápolói kompetenciájú tevékenységeit
 Az intenzív osztályos gyakorló területen figyelje meg az intenzív osztály működésének jellemzőit, a beteg felvétel rendjét.
 Ismerje meg a kiterjesztett monitorozás, invazív monitorozás rendszerét, irányítással vegyen részt a betegek monitorozásában
 Ismerje meg és irányítással vegyen részt a lélegeztetett betegek ellátásában, ápolásában
 Vegyen részt az intenzív ápolást igénylő betegek ápolási folyamatában
 Ismerje meg a kritikus állapotú betegek intézetben belüli transzportjának szervezési és kivi-telezési ápolói feladatait

3.10.16 Klinikai gyakorlat II tantárgy

178 óra

3.10.16.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméleti ismeretei mellett megfelelő területi gyakorlatot szerezzen, illetve részletesebben megismerhesse az érdeklődésének megfelelő ápolási területet.

3.10.16.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Az adott területen jelenleg munkaviszonyban tevékenykedő és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló

3.10.16.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános ápolástan II; Belgyógyászat és szakápolástan; Sebészet és határterületeinek ápolástan; Pszichiátriai betegek ápolása; Neurológia és szakápolástan; Infektológia és szakápolástan, infekciókontroll; Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan; Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő és gyermekkorban; Csecsemő és gyermekápolási ismeretek; Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástan; Speciális ápolói feladatok a gyermekellátásban; Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása; Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástan; Gerontológia és szakápolástan; Onkológia és szakápolástan; Hospice ellátás és szakápolástan, otthonápolás; Kritikus állapotú beteg ellátása

3.10.16.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.16.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját	Teljesen önállóan	Segítőkész, türelmes és empatikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	
Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az agymelleti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	Teljesen önállóan	Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján. Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munkas	
Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Teljesen önállóan	egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. Tevékenységét az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja. A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít.	
Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápológyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében és betartatja a biztonságos munkavégzés	

<p>Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.</p>	<p>Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis fertőzés fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis fertőzéseket, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elköltetését és ápolását.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>szabályait.</p> <p>Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.</p> <p>Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve,</p>	
<p>Asszisztál invazív beavatkozásoknál.</p>	<p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hőlyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák).</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttató eszközök használat) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p> <p>Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió</p>	

	<p>Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>		<p>beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja.</p> <p>Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelőtevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz, és</p>	
<p>Invazív beavatkozásokat végez (véna-kanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek).</p>	<p>Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét, a transz-urethrális katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozását.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segéd-kezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.</p>	<p>Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>egészségvédelmi szabályokat.</p>	
<p>Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramuscularis injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).</p>	<p>Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

<p>Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja az életkorok szerinti beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.</p>	<p>Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismeretével segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
--	--	--------------------------	--	--

3.10.166 A tantárgy témakörei

3.10.16.6.1 Irányított gyakorlat

A gyakorlatot úgy szükséges megszervezni, hogy a tanulónak legyen lehetősége az alábbi feladatokat elvégezni:

Vitális paraméterek megfigyelése

Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása

Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás

Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás

Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben

Porampulla oldása, mulageon

Perfuzor használata

Beöntés

Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párástó tartály, flow-meter, áramlás szabályozó)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszok, reservoáros arcmaszok)

Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata

Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata

Enterális gyógyszerelés

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejut-

tatás algoritmusai, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon

Vérvétel

Perifériás kanül felvezetése, mulageon

Szárnycső felvezetése

Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás, EDA kanül, Port-a-cath

Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron

Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel - Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék).

Dialízis, punctiók, biopsziák ápolói feladatai

Ápolási diagnózisok felállítása

Katéterezés

Sebkezelés

Sztómagondozás

Életkoroknak megfelelő ápolási beavatkozások kivitelezése klinikai környezetben

Vizitekre történő kórtermi előkészítés, hulladékkezelés

3.10.16.6.2 Orientációs gyakorlat

A tanuló érdeklődésének és az infrastruktúrális lehetőségeknek megfelelő gyakorlat.

Nyári összefüggő szakmai gyakorlatok:

13. évfolyam után 160 óra

14. évfolyam után: 160 óra

TARTALOM

Tartalom

1		
	A tanulási területekhez rendelt tantárgyak óraszama évfolyamonként	3
3.1	Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület	18
3.1.1	Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra	18
3.1.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	18
3.2	Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák ese- tén) 20	
3.2.1	Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 116 óra	20
3.2.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	21
3.3	Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület	25
3.3.1	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy 9 óra	25
3.3.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	25
3.3.2	Kommunikáció alapjai tantárgy 9 óra	26
3.3.25	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	27
3.3.3	Az emberi test felépítése tantárgy 36 óra	28
3.3.35	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	28
3.3.4	Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy 18 óra	31
3.3.45	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	32
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	34
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	34
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	34
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	35
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	35
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	35
3.3.55	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	36
3.3.6	Alapápolás-gondozás tantárgy 72 óra	40
3.3.65	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	41
3.3.7	Irányított gyógyszerelés tantárgy 36 óra	47
3.3.75	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	47
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	49
3.3.8	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy 54 óra	49
3.3.85	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	50
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	52
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	52
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	53

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	54
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	54
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	54
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	54
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	54
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	55
3395 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	55
3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület.....	56
3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy 36 óra.....	56
3415 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	57
3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy 27 óra.....	59
3425 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	60
3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy 9 óra.....	61
3435 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	61
3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy 18 óra.....	62
3445 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	62
3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy 18 óra.....	64
3455 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	64
3.4.6 Sejtbiológia tantárgy 36 óra.....	66
3465 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	66
3.5 Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	68
3.5.1 Emberi test és működése tantárgy 36 óra	68
3515 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	68
3.5.2 Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy 18 óra	69
3525 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	69
3.5.3 Általános ápolástan és gondozástan tantárgy 90 óra	71
3535 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	72
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	75
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	75
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	75
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	75
3.5.4 Gyógyszertani alapismeretek tantárgy 18 óra	76
3545 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	76
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	78
3.5.5 Kommunikáció tantárgy 18 óra.....	79
3555 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	79
3.5.6 Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy 27 óra	81
3565 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	81

3.5.7	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy 54 óra.....	83
3575	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	84
3.6	Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület	87
3.6.1	Szociológia alapjai tantárgy 18 óra	87
3615	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	87
3.6.2	Pszichológia alapjai tantárgy 18 óra	88
3625	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	89
3.6.3	Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy 18 óra	91
3635	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	91
3.6.4	Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy 18 óra.....	93
3645	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	94
3.7	Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület.....	95
3.7.1	Belgyógyászat és ápolástana tantárgy 54 óra.....	95
3715	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	96
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	100
3725	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	100
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	103
3735	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	104
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.	105
3745	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	105
3.7.5	Neurológia klinikuma tantárgy 18 óra	108
3755	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	108
3.7.6	Pszichiátria klinikuma tantárgy 18 óra.....	110
3765	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	110
3.7.7	Geriatríia klinikuma tantárgy 18 óra.....	113
3775	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	113
3.7.8	Klinikai gyakorlat tantárgy 207 óra	117
3785	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	118
3.8	Ápolói alapoó ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	121
3.8.1	Biokémia tantárgy 18 óra.....	121
3815	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	121
3.8.2	Biofizika tantárgy 18 óra.....	122
3825	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	123
3.8.3	Sejtbiológia II. tantárgy 18 óra.....	123
3835	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	124
3.8.4	Mikrobiológia tantárgy 18 óra.....	125
3845	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	125
3.8.5	Közegészségtan - járványtan tantárgy 36 óra.....	126

3855	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	127
3.8.6	Egészségügyi etikai esettanulmányok tantárgy 18 óra	129
3865	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	129
3.8.7	Egészségügyi jogi esettanulmányok tantárgy 18 óra	131
3875	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	131
3.8.8	Egészségügyi informatika II. tantárgy 18 óra	133
3885	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	133
3.8.9	Egészségpszichológia tantárgy 36 óra	134
3895	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	135
3.8.10	Népegészségtan tantárgy 18 óra	137
38105	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	137
3.8.11	Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment tan- tárgy 18 óra	138
38115	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	139
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni	140
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni	140
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni	140
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni	140
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni.	140
38125	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	141
3.8.13	Egészségpszichológia tantárgy 18 óra	142
38135	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	142
3.9	Ápolói szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület	144
3.9.1	Anatómia-élettan-kórélettan tantárgy 54 óra	144
3915	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	145
3.9.2	Elsősegélynyújtás-első ellátás tantárgy 36 óra	150
3925	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	150
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	151
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	151
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	152
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	152
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	152
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	152
3935	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	153
3.9.4	Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan tantárgy 36 óra	154
3945	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	154
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	158

3955	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	159
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	162
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	162
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	163
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	163
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	164
3965	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	164
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	166
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	166
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	166
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	166
3975	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	167
3.9.8	Pedagógia tantárgy 13 óra.....	169
3985	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	169
3.9.9	Általános ápolástan II. tantárgy 36 óra	171
3995	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	171
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	173
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	174
3.10.1	Belgyógyászat és szakápolástan tantárgy 144 óra	174
3.10.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	174
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	176
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	176
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	176
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	177
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	177
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	178
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	178
3.10.2	Sebészet és határterületeinek ápolástan tantárgy 144 óra.....	178
3.10.25	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	179
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	182
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	182
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	183
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	183
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	183
3.10.3	Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy 54 óra.....	184
3.10.35	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	184
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	185

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	186
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	186
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	186
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	186
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	186
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	187
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	187
3.1045 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	187
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	189
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	189
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	189
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	189
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	190
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	190
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	190
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	190
3.1055 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	191
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	192
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	193
3.1065 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	194
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	195
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	195
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	196
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	196
3.1075 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	197
3.10.8 Csecsemő és gyermekápolási ismeretek tantárgy 81 óra	199
3.1085 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	200
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	202
3.10.9 Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy 63 óra.....	203
3.1095 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	203
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	204
3.10.10 Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása tantárgy 57 óra.....	205
3.10105 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	206
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	209
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	209
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	209

3.10.115	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	210
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	213
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	214
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	214
3.10.125	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	215
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	217
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	217
3.10.13	Onkológia és szakápolástana tantárgy 150 óra.....	217
3.10.135	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	218
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	219
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	220
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	221
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni Bevezetés az onkopszichológiába Bevezetés az onkopszichológiába	221
3.10.14	Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás tantárgy 62 óra.....	222
3.10.145	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	222
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	226
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	227
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	227
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	227
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	228
3.10.15	Kritikus állapotú beteg ellátása tantárgy 119 óra	228
3.10.155	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	229
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	230
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	230
3.10.16	Klinikai gyakorlat II tantárgy 178 óra.....	231
3.10.165	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	231